

KP

KYRKPRESSEN

TORS DAG 9 DECEMBER. NR 25/2021

ISSN 0356-1275
ISSN 2737-0003

REGISSÖREN FÄNGSLAS AV FÖRÄNDRING

Sidan 8

Han belyser medberoende
på musikscenen Sidan 22

Kristian Meurman valde
att börja på nytt Sidan 10

Bäst och sämst med Svenskfinland
enligt HBL:s nya chefredaktör Sidan 3

Vad definierar vår självbild?

»Tänker vi i kyrkan för mycket på fornstora dagar?«

NÄR DENNA TIDNING landar i postlådorna har vi redan kommit en bra bit in i december. Utöver att julen närmar sig med stormsteg betyder det också att detta år snart är historia. Genast efter nyår brukar de inhemska nyhetsmedierna i regel rapportera om medlemsutvecklingen inom den evangelisk-lutherska kyrkan. Med all sannolikhet kommer rapporteringen detta år att följa tidigare års mönster: kyrkan har förlorat en del medlemmar. Under de senaste åren har medlemstappet legat kring en procent av medlemmarna.

Det ska naturligtvis sägas direkt att det är svårt – för att inte säga omöjligt – att hitta positiva aspekter i att medlemmar lämnar kyrkan. Naturligtvis borde man analysera siffrorna noggrant och fundera på vad man kan göra för att motverka tappet. Vid sidan av det tvingas man fundera på hur man kan "producera" samma mervärde som i dag, men för en billigare peng. Det är ju ställt bortom allt rimligt tvivel att de ekonomiska resurserna kommer att bli knappare.

Men samtidigt. Rätt ofta känns det som att medlemstappet och tanken på de forn-

stora dagar när över 90 procent av landets befolkning hörde till kyrkan upptar onödigt mycket av kyrkans tanke- och diskussionsutrymme. Ibland får man känslan av att man sitter i spelarbussen på väg hem från en bortamatch där man förlorat med 10-0. Kanske det ändå inte är riktigt så illa. Kanske kyrkans självbild skulle må bra av att man – åtminstone ibland – kommer ihåg det faktum att över 65 procent, eller 3,7 miljoner, av medborgarna i det här landet fortfarande väljer att fortsätta vara medlemmar i kyrkan. Kanske en stor del av dem är det för att de är nöjda med vad kyrkan står för och det arbete som görs.

DEN EVANGELISK-LUTHERSKA

kyrkan kommer att behöva göra bättre ifrån sig. De ekonomiska resurserna kommer att minska, vilket betyder att man blir tvungen att se över både antalet anställda och fastighetsmassan. Men i gengäld öppnar det för en mer lekmanorienterad kyrka, vilket är en oerhörd möjlighet i sig. Och framför allt: sett till mängden medlemmar borde man komma bort från känslan att man blivit utklassad på bortaplan. För att fortsätta prata i fotbollstermer så borde känslan snarare vara att man ligger under med 0-1 efter en halvlek, men med inställningen att matchen i andra halvlek ska vändas till vinst.

Nicklas Storbjörk är ansvarig redaktör på Kyrkpressen.

KP
KYRKPRESSEN

REDAKTIONEN

Ansvarig redaktör, vd
Nicklas Storbjörk
tfn 040 144 6200

Redaktionsansvarig
Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Prenumerationer
Åsa Nordström
tfn 040 831 6614
(ej sms)

Layout
Malin Aho
tfn 040 831 6902

Redaktör
Ulrika Hansson
tfn 040 831 6788

Redaktör
Christa Mickelsson
tfn 050 361 6491

Redaktör
Johan Myrskog
tfn 040 831 6322

Redaktör Österbotten
Johan Sandberg
tfn 040 831 3599

Redaktör
Pian Wistbacka
tfn 040 831 5797

Redaktörer e-post:
förnamn.efternamn@kyrkpressen.fi

KONTAKTUPPGIFTER

Redaktionen i Helsingfors
Tölötorrgatan 2 B vån. 8
00260 Helsingfors
tfn 040 831 6545
redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Österbotten
Norrmalmmsgatan 21 A, 68600
Jakobstad, tfn 040 831 3599

Utgivare: Fontana Media Ab
Paradbild: Christa Mickelsson
Tryck: Botnia Print, Karleby
ISSN 0356-1275

DÄRFÖR FÅR DU KYRKPRESSEN

Kyrkpressens adressuppgifter kommer från församlingarna, som för register över sina medlemmar. Kyrkpressen sänds till alla hem i församlingar som prenumererar på den till sina medlemshushåll. Den är en hälsning från den församling och kyrka du tillhör. Kontakta din församling för adressändringar eller om du inte vill ha KP. Privata prenumeranter kontaktar Kyrkpressen: prenumeration@kyrkpressen.fi - tfn 040 831 6614

PRENUMERATIONSPRISER:
Finland 60 € Utlandet 84 €

www.kyrkpressen.fi

facebook.com/kyrkpressen

instagram.com/kyrkpressen

I DETTA NUMMER

Det som vi inte kan kontrollera

Tove Folkesson skrev en bok om arv, förlust och längtan efter barn.
Sid 20

Hangöskolans framtid under lupp

Evangeliska folkhögskolan diskuterar nu vad man ska göra med sitt Hangocampus.
Sid 6

Vad vill vanliga människor ha?

Tjänster går att designa enligt kunders behov, något man upptäckt också i kyrkan.
Sid 24

Visar vad tro är i praktiken

Farag Sadak undervisar i kristendom på arabiska. – Det bästa sättet är att skapa relationer.
Sid 26

Avdelningar: Nyheter **Sid 4** / Feature **Sid 8** / Inkast **Sid 13** / Den här söndagen **Sid 14** / På gång i din församling **Sid 15** / På gång i stiftet **Sid 19** / Kultur **Sid 20** / Feature **Sid 22** / Opinion **Sid 31**

”Duktig flicka borde inte vara ett skällsord”

Vem är du? Erja Yläjärvi är ny chefredaktör på HBL. Vad tycker hon är det bästa och sämsta med finlandssvenskhet?

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

Erja Yläjärvi kommer ursprungligen från Savolax. Nu axlar hon rollen som chefredaktör för Hufvudstadsbladet. Hon har också suttit med i juryn som tagit fram årets kandidater till Finlands lucia.

Vad är det bästa och det sämsta med finlandssvenskhet?

– Jag tycker att både savolaxare och finlandssvenskar har en stark egen identitet men de har ändå en öppen inställning till andra, både geografiskt och mentalt, det är det bästa.

– Det sämsta är att en stark gruppidentitet ibland kan kännas som lite slutet, så att andra kan känna sig utanför. Det gäller dock precis alla, inte bara finlandssvenskar.

Har tro eller församling haft någon betydelse i ditt liv?

– När jag var tonåring var jag med i hjälpledarverksamheten i Kuopio, men sedan dess har jag inte aktivt varit med i kyrkan. Tro och förhållandet till det som är större än oss är ganska privat för mig, på det sättet är jag som många andra finländare.

**Du har suttit med i luciajuryn. Lucia-kandidaternas meriter blir ofta ett upp-
radande av sådant som är typiskt för så kallade duktiga flickor. Finns det någon egenskap som inte är typisk för en duktig flicka som du gärna skulle framhålla?**

– Att vara en ”duktig flicka” har på något sätt blivit ett skällsord, som om det var något dåligt eller svagt med att vara vänlig, snäll och förhålla sig lugnt till omvärlden. Ju äldre jag blir, desto mer uppskattar jag sådana egenskaper hos alla människor. Men det är inte samma sak som att vara lydig. Man ska stå på sig för sina egna värderingar och åsikter, och våga säga emot när man upplever att något är fel eller orättvist.

GÖR: Chefredaktör och ansvarig utgivare för Hufvudstadsbladet.

FAMILJ: Yle-journalisten Stefan Winiger och 12- och 10-åriga döttrar, två hundar.

INTRESSEN: Barnens intressen, med mycket skjutsande, är just nu också hennes intressen. Skogspro-menader med hundarna.

Vilka är de stora finlandssvenska frågorna?

– Det är en riktigt svår fråga. Den största frågan är nog det att finlandssvenskarna blir färre. Vad innebär det för gemenskapen och för den svenskspråkiga vardagen? Och kan alla svenskspråkiga regioner vara livskraftiga och behålla sin identitet även i framtiden? Samma frågor drabbar också många finskspråkiga regioner utanför Helsingfors.

Vad säger du till dig själv när andras eller dina egna krav på dig blir för höga?

– Att tid finns, att det inte är bråttom med allt.

Kan du nämna en stark och en svag sida hos dig som chef?

– Det är svårt att bedöma själv, men jag är ganska tålig och har ganska lätt att se vilka saker som är stora och vilka som är små. Då kan jag oftast agera relativt lugnt, också under press.

– En svag sida är att jag ibland är mycket snabbare med att gå framåt än andra människor och glömmer att inte alla har samma otåliga personlighet.

Coronapass kollades – men färre sjöng

I domkyrkoförsamlingen i Borgå infördes coronapass vid De vackraste julsångerna, något som drog ner på deltagarantalet. Men de som kom visade villigt sina pass vid kyrkdörren.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

På grund av förnyade coronarestriktioner beslöt Borgå svenska domkyrkoförsamling att kontrollera coronapass vid allsång, kort innan de första De vackraste julsångerna (DVJ) skulle ordnas.

– Hälften av dem som brukar komma dök upp till De vackraste julsångerna. Det är jättetråkigt för deltagarna, för oss och missionen, säger **Sanna Lindström** som är missionssekreterare i Borgå svenska domkyrkoförsamling.

Kyrkoherde **Mats Lindgård** konstaterar att flera faktorer kan spela in.

– Orsakerna till att det hittills har varit färre på DVJ än förr är kanske inte heller helt entydiga. För en del handlar det säkert om att man inte hunnit skaffa coronapass. Men det är också möjligt att det förvärrade coronaläget har lett till en ökande allmän försiktighet att ta del i olika evenemang. Det är svårt att veta. Vi vet ju inte heller hur många som skulle ha deltagit i ett läge utan begränsningar.

Sanna Lindström fick i uppgift att kontrollera coronapass vid dörren när DVJ ordnades i Söderveckoski, Tolkis och Kullo.

– Församlingsborna till de här första allsångsevenemangen fick oerhört bråttom. Och de var inte alltid så glada, märkte vi. De som inte har dator eller smarttelefon, och inte barn som skjutsar till HVC för att där få ut passet – vad gör de? Det blev en lite tokig situation för många, säger hon.

Men ingen behövde ändå vända i dörren, och alla hade skaffat ett pass på förhand, trots att tekniken inte alltid fungerade på beställning.

– Många visade glada upp ett pinfärskt pass, och vi kämpade gemensamt med några telefoner som inte ville samarbeta.

– Jag mötte inte någon som var jätteledsen över det här. Och jag upplevde det ändå som roligt att få se var och en i ögonen,

Det var främst allsångsevenemang som drabbades av de nya restriktionerna.
FOTO: UNSPLASH

delat ut sånghäften och hälsa välkommen, säger Sanna Lindström.

– Finska församlingen har folk från en vaktfirma som kollar coronapass. Då tycker jag att vi i domkyrkoförsamlingen är inne på rätt linje som har församlingsanställda som kollar coronapassen. Och vid domkyrkan ska vi också ha frivilliga som kollar så att det går snabbt.

Fel beslut?

Det är lätt att vara efterklok, konstaterar Sanna Lindström.

– Vi har pratat om att det blev fel beslut. Vi borde ha gått in för att i de här stora lokalerna på landet ta emot hälften av vad lokalerna rymmer utan pass.

»Vi kämpade gemensamt med några telefoner.«

Vissa lokaler rymmer 120 personer i vanliga fall, 60 skulle då ha fått komma in utan pass till DVJ.

– Nu kom 25 som hade kämpat med att få ett pass. Det var jättetråkigt, säger hon.

Mats Lindgård anser att det är för tidigt att utvärdera om beslutet var bra eller dåligt.

– Innan jag fattade beslut om hur vi skulle göra i domkyrkoförsamlingen beträffande De vackraste julsångerna diskuterade jag frågan med de berörda anställda. Vi var alla helt överens om att vi skulle gå in för systemet med coronapass.

En hybridmodell tycker Sanna Lindström kunde ha varit en lösning, det vill säga att kontrollera coronapass vid allsång i domkyrkan, men ta in hälften av det tillåtna antalet besökare i lokalerna utanför Borgå centrum. Men beslut skulle fattas snabbt.

– Vi ville ha en enhetlig linje, det förstår jag riktigt bra.

TIPSA OSS!

Har du ett nyhetstips?
Epost: redaktionen@kyrkpressen.fi
Telefon: 040 831 6902

”Situationen är utmanande”

De nya coronabegränsningarna ställer till det för församlingarna inför jul. – Vi är i ett utmanande läge mitt under adventstiden, säger biskopen.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

– För närvarande följer vi noga med de anvisningar som myndigheterna ger. Det är mycket möjligt att regionförvaltningsverken skärper kraven ännu före jul, säger biskop **Bo-Göran Åstrand** om pandemiläget inför december.

Tillsvidare har församlingarna möjlighet att ta coronapasset i bruk för att undgå begränsningarna endast när det gäller *De vackraste julsångerna* och evenemang där publiken inte har sittplats.

»Vi söker möjliga lösningar inför den utmanande situationen inför jul.«

Biskop Bo-Göran Åstrand försöker tillsammans med biskoparna i de andra stift som drabbas mest av pandemin hitta lösningar inför julfirandet. FOTO: SOFIA TORVALDS

Egna regler för religiösa samlingar

– Gudstjänster och förrättningar faller inte inom ramen för de nuvarande begränsningarna. Det konstaterades då man från ärkestiftet i Åbo var i kontakt med regionförvaltningsverket. Därefter fattade man beslutet att samlingsbegränsningen som gäller på deras område inte berör samlingar av religiös karaktär, säger biskopen.

Däremot kan det på nytt bli aktuellt med att stiftet bestämmer sig för egna begränsningar gällande antalet sittplatser som får användas i en lokal, det här för att säkerställa att samlingen ska kunna ordnas på ett säkert och tryggt sätt.

– Biskoparna och beredskapscheferna diskuterar som bäst möjliga lösningar i den här utmanande situationen inför jul, sa biskopen till Kyrkpressen förra veckan då tidningen gick i tryck.

– Vi diskuterar också möjligheten att igen ta i bruk sektormodellen, det vill säga att man i kyrkorummet kan ha ett antal klart avgränsade avdelningar med till exempel 20 personer i varje. Något beslut har ännu inte fattats, men församlingarna får uppdaterade anvisningar så fort situationen klarnat, säger biskopen.

Följ med de aktuella begränsningarna på Kyrkpressens och din församlings hemsida!

FOTO: ANNUKA PHILAJA

Matti Salomäki tillträder i februari.

Matti Salomäki vald till biskop i Lappo stift

Domprosten **Matti Salomäki** blir ny biskop i Lappo stift. Han fick 478 röster i biskopsvalet medan motkandidaten **Terhi Kaira**, stiftsdekan i Lappo stift, fick 393 röster.

Matti Salomäki tillträder som biskop den 1 februari 2022. Han vigs till ämbetet av ärkebiskop Tapio Luoma i Lappo domkyrka söndag 6 februari 2022.

»Hårda motsättningar föds ur rädsla, när man inte känner de andra väl.«

Matti Salomäki i tidningen Kotimaa.

FOTO: ARKIV

Högst 20 personer kommer att sägas upp vid Kyrkostyrelsen.

Kyrkostyrelsen inleder samarbetsförhandlingar

Förhandlingarna berör Kyrkostyrelsens personal, med undantag av Kyrkans servicecentrals anställda, det vill säga ungefär 225 anställda. Resultatet väntas bli att högst 20 personer sägs upp. Under 2023–2024 ska Kyrkostyrelsen göra en inbesparing på sammanlagt 966 000 euro.

Som en del av samarbetsförhandlingarna förhandlar man

också om att eventuellt slå samman vissa verksamheter. Man granskar också arbetsfördelningen och organisationsstrukturen.

– Vi söker strukturella och andra lösningar så att Kyrkostyrelsen ska kunna utföra sitt uppdrag på bästa möjliga sätt, säger Kyrkostyrelsens kanslichef **Pekka Huokuna**.

Tidigare ägare önskar få skola i Hangö tillbaka

Garantiföreningen som ägt och drivit Evangeliska Folkhögskolan i Hangö fram till 2012 har vaknat ur sin törnrosasömn och önskar få fastigheterna tillbaka.

TEXT: JOHAN SANDBERG

År 2012 gick garantiföreningarna bakom de evangeliska folkhögskolorna i Vasa och Hangö samman till Evangeliska folkhögskolan i Svenskfinland (Efo). I samband med det överfördes fastigheterna och upprätthållartillståndet i Vasa och i Hangö till Efo.

– Samgången var en räddningsaktion för de evangeliska folkhögskolorna, säger **Mikael Still**, styrelseordförande för Efo.

Sedan dess har garantiföreningen för Hangöskolan levt kvar utan verksamhet. När föreningen möttes i Hangö i början av juni i år var det i akt och mening att lägga ner föreningen för den behövdes inte längre.

Men kort därefter tog frågan en ny vändning. Samma månad nåddes medlemmar av oroande nyheter.

– Den 29 juni beslöt Efos styrelse att de ska försöka avyttra fastigheterna och lägga ner allting i Hangö, säger **Torsten Sandell**, ordförande för garantiföreningen.

Han var med i en arbetsgrupp som skulle fundera på olika utvecklingsförslag.

– När vi presenterade våra förslag i augusti framstod det mer eller mindre klart att allt ska läggas ner. Det triggade oss och vi mobiliserade folk att försöka ordna det på ett annat sätt.

Vill ta över ansvaret

Föreningen har nu 115 medlemmar, av vilka 29 är nya.

När garantiföreningen i september höll det extra insatta medlemsmötet som skulle fatta det slutliga beslutet om att lägga ner föreningen var det ett annat ljud i skällan. I stället valde man en ny styrelse, antog en budget och verksamhetsplan.

Den nyvalda styrelsen fick i uppdrag att verka för att försöka återfå fastigheterna

i Hangö och att planera för att ta över ansvaret för verksamheten.

– Jag förstår att det är utmanande för styrelsen i Vasa att leda en enhet också i Hangö och att man därför söker en ny aktör. Vi tycker att vi kunde vara den aktören, säger Sandell.

I september skrev styrelsen för garantiföreningen i Hangö ett brev till Efo som svarade i november.

– Efos svar var inte särskilt konkret men de sade att de är villiga att diskutera vidare med oss. Nu frågar vi: vad är det vi kan diskutera?

»Det triggade oss och vi mobiliserade folk att försöka ordna det på ett annat sätt.«

Ja, vad är det ni ska diskutera?

– Vi är mitt inne i en process att utvärdera och söka nya möjligheter för vår verksamhet i Hangö. Det innebär bland annat att vi söker möjliga aktörer som kunde överta hela eller delar av vår verksamhet där. Viktiga kriterier för oss är omsorgen om våra klienter, personal och fastigheterna i Hangö samt tryggheten av de fortsatta verksamhetsförutsättningarna för Efo. Vi för gärna en konstruktiv dialog med Hangöföreningen om den roll den kunde spela i fortsättningen, säger Still.

Varken Efo eller garantiföreningen i Hangö har någon brådska. Men både Still och Sandell är beredda att fortsätta diskussionerna.

Skolbyggnaden för Evangeliska folkhögskolans Hangöcampus, fotograferat i mars 2014.

FOTO: ARKIV/CHRISTA MICKELSSON

– Det är givetvis ingen enkel fråga. I värsta fall blir det ett nej men då har vi i alla fall försökt, säger Sandell.

Vad vill ni göra med fastigheterna?

– Vi planerar att i första hand sköta gästhemmet som idag ger ett överskott. Så småningom vill vi renovera huvudbyggnaden och göra den till ett kurscenter och försöka få den andliga verksamheten att blomma upp igen, säger Sandell.

Några visioner att starta upp folkhögskolverksamheten på nytt har garantiföreningen inte.

– Tiden som folkhögskola är förbi. Ensamman har vi heller ingen rätt att verka som folkhögskola och den rätten vi får inte tillbaka, säger Sandell.

Verksamheten på skolan i Hangö består idag av rehabilitering av långtidsarbetslösa. Internatet drivs som ett gästhem.

»Mitt inne i en process att utvärdera och söka nya möjligheter.«

– Den rehabiliterande verksamheten, som Torsten Sandell för övrigt är initiativtagare till, är i och för sig meningsfull men den bär sig inte ekonomiskt och är ganska långt från vår kärnverksamhet som folkhögskola, säger Still.

Subventionerar rehabiliteringen

Han säger att intäkterna Efo får från rehabiliteringen av de långtidsarbetslösa inte täcker lönekostnaderna för verksamheten.

– I praktiken subventionerar vi rehabiliteringen i Hangö. Det är därför vi tvingas se över strategin, säger Still.

Still jämför folkhögskolorna med en humla. Den borde inte kunna flyga, med det vet den inte om så den flyger ändå.

– 57 procent av en folkhögskolas kostna-

der täcks av staten. Det betyder att 43 procent ska komma från ett annat håll. Då vi inte har någon annan finansiär måste resten komma från gåvor och kollekter.

Inte enkelt ge byggnaderna tillbaka

Att överlåta byggnaderna till garantiföreningen i Hangö är heller inte så enkelt.

– Vi har satt massor av arbete och pengar på dem, något som vi varken har rätt eller har råd att skänka bort, säger Still.

En del av skolans tomt i Hangö, där kanslihuset och ett uthus stått, är redan såld. Byggnaderna är rivna och tomten är uppstädad. På tomten planeras nu ett seniorhus på tre våningar.

– När de bägge skolorna förenades för tio år sedan hade både skolan i Vasa och i Hangö stora fastigheter med stora renoveringsbehov. Vi insåg att vi måste minska på kostymen. Det gjorde vi 2016 i Vasa då vi sålde sextio procent av tomten och det har vi också gjort i Hangö.

Vad har ni för planer för Hangöskolan? Ska den utvecklas eller avvecklas?

– Vi är som sagt mitt inne i en process att utvärdera och söka nya möjligheter för vår verksamhet i Hangö. Därför är det ännu för tidigt att säga, säger Still.

Hoppas på evangeliskt uppsving

Oavsett vad det slutar ser Torsten Sandell här en möjlighet till att aktivera verksamheten för Evangeliföreningen (Slef) i Nyland.

– Jag hoppas att aktiveringen kan vara ett embryo till ett uppsving. Det tycker jag att jag ser tecken på, bland annat att garantiföreningens fått nya medlemmar från Nyland. Vi hoppas ju få nya medlemmar till föreningen från annat håll också, men vi har hittills riktat oss till nylänningar.

Still påpekar att Efo inte har någon skyldighet att vara garant för den lokala evangeliska verksamheten.

– Som folkhögskola verkar vi i nära anslutning till Slef, men verksamheten i Nyland måste vi låta Slef ta ansvar för.

I en film är det
karaktärerna och
deras förvandling
som fascinerar
Claes Olsson.

– Det är först när vi har blivit lite äldre
som vi egentligen vet vem vi är, säger
regissören **Claes Olsson**, aktuell med
filmatiseringen av Kjell Westös roman
Den svavelgula himlen.

TEXT OCH FOTO: **CHRISTA MICKELSSON**

HAN ÄR NYFIKEN PÅ MÄNNISKAN

I höst kom den – filmatiseringen av Kjell Westös bok *Den svavelgula himlen*. Regissören **Claes Olsson** berättar hur det kom sig att just han fick det ärofyllda uppdraget att göra romanen till film.

– Jag är god vän med Kjell Westö – vi spelar bland annat fotboll tillsammans. Förtjugo år sedan producerade jag filmatiseringen av *Drakarna över Helsingfors*. För några år sedan tog jag kontakt med Kjell och framförde mina idéer. Han litade på mig och på den vägen är det, säger Claes Olsson.

Den namnlöse huvudpersonen i boken blev Frej i filmen.

– Han är en man som är förvirrad i sin värld. Han kan inte ha stark empati för någon. Han är besatt av sin ungdomskärlek, något som begränsar honom på många sätt.

– Frej är lite av en antihjälte. Men när han blir äldre hittar han mer och mer sig själv. Det är ju på det sättet som vi människor är – det är först när vi har blivit lite äldre som vi egentligen vet vem vi är.

Uppväxten i Tölö

Claes Olsson växte upp i Tölö på 50-talet. Han var ett vilt barn med livlig fantasi.

Biograferna visade barnfilmer om söndagarna.

– Jag och min äldre bror gick på bio varje söndag. Jag hör till den generationen som upplevde hur ungdomskulturen föddes. Allt blev tillgängligt – film, serier, serietidningar och musik.

Han drömde om att bli skådespelare eller arkitekt – eller att jobba med film. När han blev lite äldre gick han med i teatergrupper för unga.

– Men jag märkte tidigt att det här med att stå på scenen och säga samma sak om och om igen varje kväll inte kändes speciellt inspirerande.

I gymnasiet skaffade han en filmkamera och började göra film med sina kompisar. Men hans mamma ville inte att han skulle studera film. Det blev filosofi på universitetet.

– Filosofin lärde mig att strukturera och

Claes Olsson

Aktuell med regin och manuset till filmen *Den svavelgula himlen*.

73 år, har bott i Kottby, Helsingfors, i nästan 50 år.

Har tre döttrar och fyra barnbarn.

Spelar fotboll två gånger i veckan och har blivit finsk mästare med Käpylän Pallo i ålderskategorin 70+.

Älskar Helsingfors. ”Jag går ofta i staden på smala gränder och igenom innergårdarna. Nu för tiden har det blivit svårt.”

För den finlandssvenska publiken är hans tidigare filmer *Underbara kvinnor vid vatten* och *Colorado Avenue* mest kända.

analysera texter. Det har jag haft mycket nytta av när jag förvandlat böcker till film.

Du har jobbat med film i femtio år. Hur tar du kritiken av dina verk?

– När man har varit så pass länge i den här branschen har man blivit garvad. Det är enkelt att vara kritiker, men det är svårt att vara en bra kritiker. Men det finns egentligen i dag få kritiker som har jobbat hemskt länge. Det gör mig inget om jag får dålig kritik, men jag förväntar mig att en kritiker ser någonting som jag inte har upptäckt tidigare. Något som jag inte, omedvetet eller medvetet, lagt märke till.

I boken är huvudpersonens förhållande till religionen sargat. Hur ser ditt förhållande till kristendomen ut?

– Jag blev tidigt intresserad av kyrkohistoria. Kristendomen har haft och har stor betydelse för människorna och jag vill försöka förstå varför det är så.

Han kan inte låta bli att försöka förstå de drag av religionerna som är fundamentala och krigiska, som några av de islamiska grupperingarna i dag.

– Min slutsats är att människorna har ett behov att hålla strikt fast vid någonting som man tror på. Jag upplever ändå kristendomen idag som väldigt flexibel.

Han tror att det viktigaste med kristendo-

men är att den ger trygghet åt människan.

– Människor söker alltid någon mening med livet.

Grubblar du ofta på livet?

– Naturligtvis, av olika orsaker. När man kommer upp i den åldern att ens egna föräldrar har dött, börjar man fundera på döden. Vad är egentligen döden? Är det bara en biologisk fas i vårt liv, eller innehåller den något annat? Finns det en själ? Det är en evig fråga.

För tio år sedan insjuknade han i cancer, och blev frisk.

– Jag var i väldigt god form. Men plötsligt kom cancer. Det visar hur skör människan kan vara.

Han har lärt sig att ta vara på familjen och sina vänner.

– Man kan plötsligt behöva hjälp. Och det är lika viktigt att man kan vara till hjälp i en svår situation. Men kärleken är det på samma sätt: det känns bra att bli älskad av någon – men det är också lika viktigt att du kan ge kärlek.

Hur känns det att bli äldre?

– Jag försöker kämpa emot det. Jag spelar fotboll två gånger i veckan. Jag har faktiskt blivit finsk mästare med Käpylän Pallo i ålderskategorin 70+. Jag vill inte bli liggande i sängen eller sittande i fåtöljen och smutta på vin.

Han har tre döttrar och fyra barnbarn, också de flickor. Att lära känna barnbarnen är viktigt för honom. Vänner är också viktiga.

– Jag är med i ett sällskap som har hållit samman i trettio år. Vi träffas en gång i månaden, går ut och äter eller badar bastu.

Han är nyfiken på människan.

– Det är intressant att se hur jag och mina vänner har förändrats med tiden.

Hans dolda talang är att inte bli stressad.

– Jag är bra på att organisera min dag. När jag undervisar film säger jag till mina elever: det viktigaste är att du har en bra mage.

»Finns det en själ? Det är en evig fråga.«

Det tog ett halvt
år att få igång
hjärnan – men
nu trivs Kristian
Meurman med
universitets-
studierna.

HITTA DET SOM FÅR DIG ATT LE

Kristian Meurman har varit ungdomsarbetsledare, musiker och restaurangchef – men när pandemin slog till tog jobbet slut. Nu studerar han. – Idag liknar jag mer den jag var vid tio än den jag var vid tjugo. Jag har återfunnit min lekfullhet, säger han.

TEXT OCH FOTO: **SOFIA TORVALDS**

Många minns Kristian Meurman från Idols-tävlingen år 2007, där han kom på fjärde plats. Sitt första egna band hade han redan som tonåring.

– Jag gick den första – och mig veterligen sista! – musikskriftskolan i Esbo svenska församling. Den blev ganska dyr... Vi gjorde en inbandningstudio i kapellet på Mata-skär. Många på den skriban gjorde senare karriär inom konst- och nöjesbranschen.

Efter konfirmandtiden gick han hjälpedarutbildningen och trivdes i församlingssammanhang – så mycket att han till och med testade att studera till ungdomsarbetsledare, bara för att upptäcka att det inte var hans grej. Men han jobbade i ett år som tf ungdomsarbetsledare i Esbo och senare i Karis och Pojo finska församlingar.

– I människans liv är det viktigaste att bli hörd, sedd och bemött. Det är kanske också orsaken till att jag tyckte det var så värdefullt och viktigt att jobba som ungdomsledare i församlingen. Det var ganska häftigt att få månadslön för att sträva efter att vara en god människa i andras liv.

Han minns en ung person i en av de församlingar där han jobbade, en person som sökte sin sexuella identitet och hade det väldigt svårt.

– Det var häftigt att senare höra att hen blivit ungdomsarbetsledare. Hen hade tydligen känt sig bemött, hittat sig själv och insett att det var något hen ville göra själv.

Slutade med 170 övertidstimmar

Han började studera vid Svenska social- och kommunalhögskolan, men kände inte att han landat helt rätt. Han ville läsa sociologi, men inte läsa socialt arbete som tvångsbiämne. Studietiden försvårades av

att han led av i bipolär sjukdom och gick igenom en depressiv fas.

– Att mina studier i tiden fick att abrupt slut hände mycket ihop med mitt mående. Innan jag gick in i militären mådde jag ganska dåligt, men arméstrukturen passade mig. Då mådde jag bättre.

Han funderade på att bli yrkesmilitär, men livsvägen ledde honom åt ett helt annat håll. Efter sex år som ungdomsarbetsledare blev han antagen till sångtävlingen Idols och fortsatte därefter sin karriär som musiker.

– Jag körde exklusivt med turnéliv efter Idols i sju-åtta år, på gott och ont. Först när jag spelade in min tredje skiva tyckte jag att jag fick göra min egen röst hörd på riktigt. Givetvis sålde tredje och fjärde skivan inte på samma sätt som den första.

Efter turnéåren återvände han till restaurangbranschen, där han jobbat som 17-åring, och öppnade bland annat ett eget café. Före coronapandemin bröt ut var han restaurangchef på Svenska klubben.

– Det var en dröm att bli restaurangchef på en av Finlands mest ansedda restauranger. Det var häftigt. Det var härligt att ha en Steinwayflygel som naturaförmån och fin konst på väggarna. Professionellt hade jag nått dit jag ville. När jag slutade hade jag 170 övertidstimmar.

Tog ett halvår att få hjärnan igång

I ett par år hade han jobbat stenhårt för restaurangen. Sedan kom coronan, och han satt hemma och hade inget att göra.

– Och när jag var tillbaka på jobb igen var det dubbelt värre. Vi hade väldigt få tillställningar, men de måste ändå skötas. Och eftersom det måste vara kostnadseffektivt skulle de skötas med så lite personal som

Forts. på följande sida. ►

möjligt. Jag jobbade från 6.30 till morgon-natt. Där föddes tanken: när jag i tre månader hade levt på studerandebudget kunde jag ju lika gärna studera.

Han sa upp sig. Nu studerar han sociologi.
– Det är jättekul och arbetsdrygt. Det tog ett halvår att få hjärnan igång igen. Jag vet ju hur jag studerade när jag var tjugo, men hade ingen aning om hur det var att göra det vid fyrtio. Tillsvidare har jag haft nytta av den allmänbildning jag samlat på mig.

»Jag hade 170 övertidstimmar och ingen semester.«

Hans mål är att bli kandidat på bara två år. Det är ett ambitiöst mål, men det ser bra ut: han har redan avlagt 60 procent av studierna.

– Jag hade 170 övertidstimmar från Svenska klubben och ingen semester – det säger något om hur mycket jag varit van att jobba. Man blir inte heller lika lätt utbränd med studier: känner man att hjärnan exploderar av kvalitativa forskningsmetoder kan man alltid ta till de kvantitativa – eller retniska minoriteterna! Då får hjärnan koppla om.

Han mår bra av scheman och rutiner.
– Min dotters och min läsordning är uppfästa bredvid varandra. Ibland måste jag prioritera: kan jag vara borta från den här föreläsningen till förmån för den här?

Renande att lyssna och lipa

Han lever sparsamt. I fjol var veckobudgeten för mat 20 euro för honom själv, hans dotter och hunden.

– Jag är bra på att planera och laga just det som behövs och använda det som blir över. Det är förstås inte roligt att leva så. Det måste också finnas en liten silverkant på vardagen.

Han var verkligen i ekonomisk knipa för coronan kom. Han har alltid varit den som vill klara sig själv och som är redo att jobba med nästan vad som helst. Men nu kunde han inte jobba.

– Jag har bipolär diagnos, och med den diagnosen kunde jag bara ge upp, men jag har alltid velat klara mig. Därför kändes det påfrestande att tvingas ty sig till socialbidrag.

Vad har fått dig att orka under perioder då det varit tungt?

– Mitt viktigaste stöd har varit konst i alla former, främst musik. Mitt tips är att hitta det som får dig att le när inget annat gör det – eller något som får dig att gråta. Det finns inget mer renande än att lyssna på bra musik hemma och sitta och lipa. Det har varit en outtömlig inspirationskälla i både glädjens och sorgens tecken.

Han har också starka familjebard, både

Kristian Meurman trivs med sociologistudierna. Han siktar på att bli kandidat på två år.

Kristian Meurman

Känd från Idols 2007. Studerar sociologi, är särskilt intresserad av militärsociologi.

Bor i Ivisnäs, Esbo.

Familj: Frun Anita, dottern Patricia och tre rescuehundar.

Om tro: ”Jag en stark tro som inte är helt lika blåögd som i söndagsskolan. Det finns ingen orsak för mig att inte tro att det finns en högre makt. Jag har vänner som bekänner sig till islam, och vi är ganska överens om att det är samma kille däruppe.”

Kristian Meurman var med i Idols år 2007.

till sina föräldrar och sina vänner.

– Men man måste också hålla sitt nätverk vid liv.

Han och hans fru gick skilda vägar, men hittade varandra på nytt.

– Vi bodde isär i nästan nio månader – den tid det tar för ett nytt liv att växa. Ibland

måste man åka långt för att se nära och våga bejaka både sina egna fel och den andras tillkortakommanden.

Vi behöver alla bli sedda, hörda och bemötta.

– Men jag tror att ett problem är att vi bemöter så väldigt många människor hela tiden, men glömmer att möta oss själva. Det är viktigt att visa nåd mot sig själv också.

På vilket sätt har du förändrats under livet?

– Jag tror att min innersta kärna är oföränderlig. Varför skulle Gud annars ha skapat alla människor så olika? Det som är under konstant förändring är hur jag lever ut min personlighet. Om jag tänker tillbaka på de senaste trettio åren är jag idag kanske närmare den jag var vid tio än den jag var vid tjugo. Jag har återfunnit en sorts lekfullhet som är helt avgörande vad du än gör, vare sig du ska forska eller skapa. Jag tror att det är jättebra att försöka vara så mycket som en tioåring som möjligt.

Advent på varma tassor

EN AV de stora frågorna i vår familj inför julen är vad Kerttu ska tycka om att fira med oss. Vad önskar hon sig i julklapp? Blir hon dålig i magen av julmat? Och vad kommer hon att säga om tomten?

KERTTU ÄR en treårig "coronahund" i den betydelsen att hon kommit till oss under coronatiden. På ett halvt år har hon med sin lurviga person förbättrat det psykiska välmåendet hos samtliga i familjen, åtminstone enligt kökspsykologen själv. Istället för att bråka med skolbarnen om morgnarna får jag gå ut på promenad medan pojkarna sköter morgonsysslorna i egen takt – och oftast bättre än under mammas otåliga blick. Väl hemma igen efter skolda-

gens utmaningar är det ändå sällan sura miner som gör entré, utan glada rop och vänliga händer som söker hundpäls och glada gläfs. Förr var det mera morrande, nu är det mest "Kerttuu, heeej, hej!!!"

Det är således med viss förväntan även jag ser fram emot den första julen med Kerttu i huset. Kommer julstresen (hysterin) inför helgen att minska bara för att det finns en hund i huset? Jag tänker att det inte är omöjligt. Åtminstone är det ju aningen bibliskt att omge sig med djur på julnatten.

HUNDGLÄDJEN ÄR på sitt sätt så väldigt enkel. (Nästan simpel – tänker kattmänniskorna.) Men bara för att det är enkelt behöver det inte vara sämre.

»Eftersom vi själva är svaga behövs hållbara relationer.«

Jag tror det "enkla" faktiskt har de bästa förutsättningarna att lappa små och stora själar. Håll av ensamhet, skrämmor av utanförskap. Sprickor av svek. Efter som vi själva är svaga behövs hållbara relationer. Inte mera spel eller osäkra kort, utan en trofast blick och varma tassor man kan lita på.

JULEN ÄR också pålitlig. Den kommer varje år oberoende av gällande coronarestriktioner. I krubban ligger ett barn som ser på dig med varm blick, som vill bygga en relation som håller i alla lägen. Runtomkring vakar djuren, lika trogna och fridfulla i julnatten som hemma under julbordet.

Jag hoppas på en riktig hundjul. Matglad, ivrig, kramgo. Vagt intresserad av julpynt, totalt likgiltig inför dammsugaren. Närvarande, vänlig och med en blick fylld av kärlek.

Nina Österholm jobbar med information i kyrkan i Helsingfors.

VI HAMNADE PÅ ...

Under vinjetten "Jag hamnade på" hamnar vi på överraskande ställen, antingen fysiskt eller mentalt.

Bokturné i Svenskfinland

Det var djupa diskussioner, hjärtliga skratt och många glada människomöten när Kyrkpressen, Fontana Media och Församlingsförbundet åkte på turné i Svenskfinland. Under ett par veckor i november besökte vi nio orter.

Tack till alla er som deltog!

JANI EDSTRÖM

Bered väg för konungen

MATT. 11:2-10

Johannes fick i sitt fängelse höra om Kristi gärningar, och han skickade några av sina lärjungar för att fråga honom: "Är du den som skall komma, eller skall vi vänta på någon annan?" Jesus svarade dem: "Gå och berätta för Johannes vad ni hör och ser: att blinda ser och lama går, spetälska blir rena och döva hör, döda står upp och fattiga får ett glädjebud. Salig är den som inte kommer på fall för min skull." När de hade gått, började Jesus tala till folket om Johannes: "Vad gick ni ut i öknen för att se? Ett strå som vajar för vinden? Nej. Vad gick ni då ut för att se? En man i fina kläder? Men de som bär fina kläder finns i kungapalatsen. Vad gick ni då ut för att se? En profet? Ja, och jag säger er: en som är mer än profet. Det är om honom det står skrivet: Se, jag sänder min budbärare före dig, han skall bereda vägen för dig."

JOHANNES DÖPAREN satt i fängelse för sin övertygelses skull. Han hade kritiserat överheten, en korrumperad makt-havare. Liksom dagens människorättskämpar och visselblåsare hade han avslöjat sanningen och fått betala dyrt. I fängelset börjar tankarna mala, Johannes blir osäker. Börjar Jesus förlora greppet? Håller rörelsen på att tappa styrfarten, den som Johannes varit med om att starta med orden Se Guds Lamm. Han sänder sina lärjungar för att fråga Jesus. Vad händer, vart är du på väg? Är det du eller ska vi vänta någon annan?

Det är svårt att leva med osäkerheten. När svaren uteblir är det lätt att börja tvivla. Alternativa sanningar bjuds ut till dem som söker något att hålla i när världen förändras. Konspirationsteorier infiltrerar den sunda tron genom självutnämnda profeter som knyter an till religiösa föreställningar.

Johannes var pionjären. Han predikade Guds rikes nära ankomst. Människorna drog ut i öknen för att höra honom. Han hade satsat sin karriär på att bryta ny mark för honom, vars skoremär han inte var värdig att knyta. Han hade predikat omvändelse, handlat enligt sin övertygelse. Vad var det värt nu?

Johannes lärjungar återvänder med goda nyheter. De har en hälsning från Jesus. Guds rike är på gång. Johannes kan andas lättare. Han har inte levt förgäves. Han litar på att Guds rike ska bryta in. Johannes var vägröjaren, men han var inte Vägen. Johannes var rösten, men han var inte Ordet. Han var sanningsvittnet, men inte Sanningen. Men han var trogen sitt uppdrag, samma uppdrag som kyrkan har idag, att visa på Jesus Kristus, Guds Lamm, som tar bort världens synd.

Jani Edström är baptistpastor och religionslärare.

Han mediterar just nu på uttrycket "trons sunda tvivel".

Hans tips: När livet går emot, kom ihåg att andas.

SÖNDAG 12.12.2021, Tredje söndagen i advent

Söndagen ger kyrkoåret puls. Varje söndag har ett namn och ett tema som återkommer i bibeltexterna. Den här sidan berättar vad den närmsta söndagen handlar om i våra kyrkor.

Den här söndagens

bibliska huvudperson är Johannes döparen. Hans uppmaning till ånger och bättring gäller också oss. Johannes framträdande var ett tecken på att profetierna var på väg att uppfyllas: Frälsaren skulle snart komma. På samma sätt kommer Kristus ständigt på nytt till sin församling i ordet och sakramenten. Temat för söndagen är **Bered väg för konungen**.

**Helgens
texter**
FÖRSTA LÄSNINGEN
Jer. 3:21-25

ANDRA LÄSNINGEN
1 Kor. 4:1-5

EVANGELIUM
Matt. 11:2-10

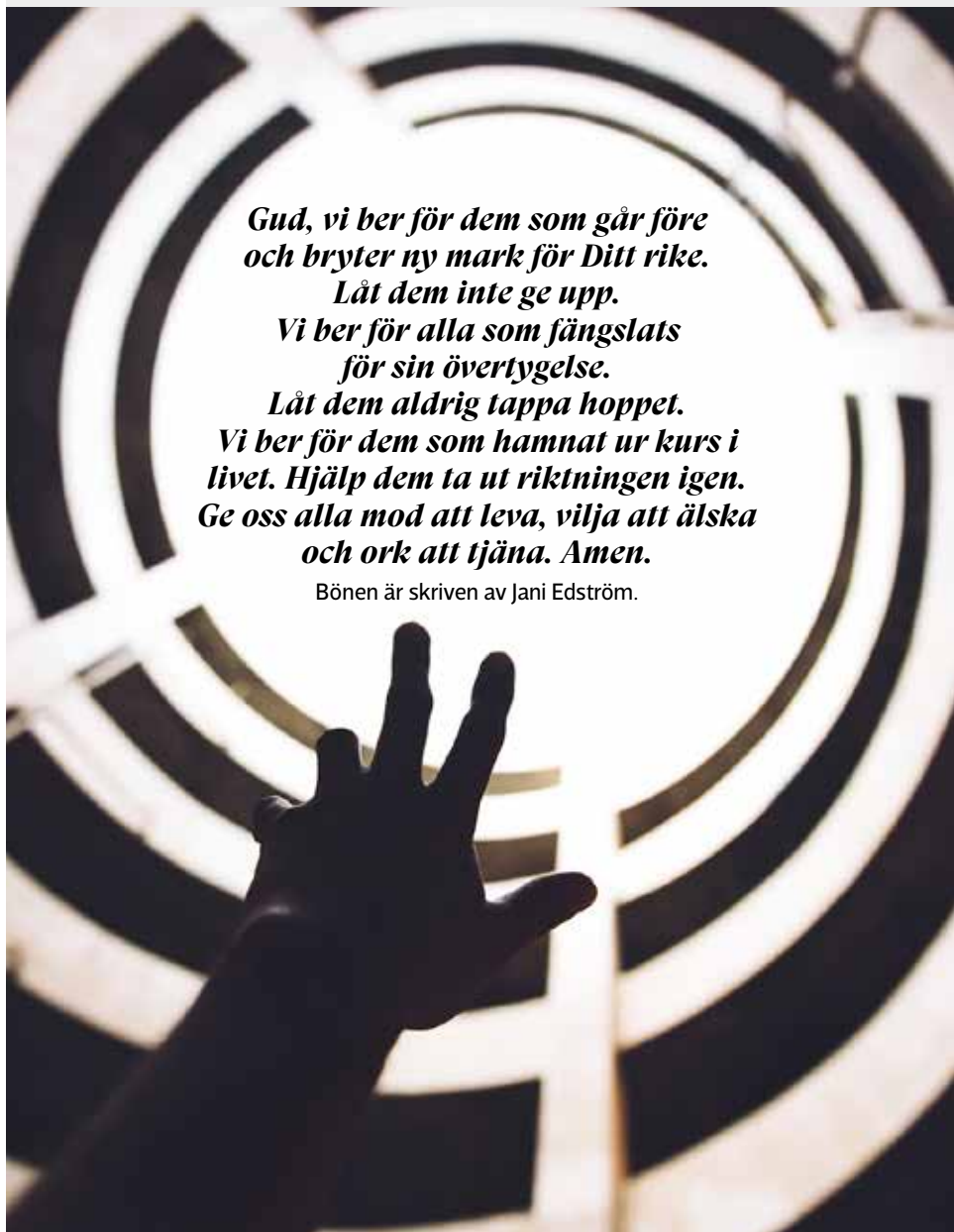
"Se, jag sänder min
budbärare före dig,
han skall bereda
vägen för dig."

Läs mera i
Matt. 11:2-10.

Psalmförslag
12
4: 3-7
14
226
Psalterna är
valda av
Dag-Ulrik Almqvist.

***Gud, vi ber för dem som går före
och bryter ny mark för Ditt rike.
Låt dem inte ge upp.
Vi ber för alla som fängslats
för sin övertygelse.
Låt dem aldrig tappa hoppet.
Vi ber för dem som hamnat ur kurs i
livet. Hjälp dem ta ut riktningen igen.
Ge oss alla mod att leva, vilja att älska
och ork att tjäna. Amen.***

Bönen är skriven av Jani Edström.

Saknar du någon församling? Du hittar de övriga på kyrkpressen.fi

Sångglädje!

Många församlingar har nu De vackraste julsångerna på programmet. Kolla in din egen församlings annonsering för att pricka in julsånger i kalendern. Kom ihåg att kolla om coronapass förutsätts för dem som deltar i De vackraste julsångerna.

*Kom med
och sjung!*

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO

HÖGMÄSSOR:

Esbo domkyrka: sö 12.12 kl. 12.15. Esbo Lucia uppträder. Ertman, Brunell. Kyrkkaffe i Församlingsgården. Vi välkomnar speciellt veteraner och pensionärer.

Karabacka kapell: sö 12.12 kl. 10 dagklubbens julkirka med Luciatåg. von Martens, Malmgren och barnen och barnledarna från dagklubbar. Glögg- och saftservering.

Olars kyrka: sö 12.12 kl. 16 dagklubbens julkirka med Luciatåg. von Martens, Malmgren och barnen och barnledarna från dagklubbar. Glögg- och saftservering.

DE VACKRASTE JULSÅNGERNA: På De vackraste julsångerna upptas kollekt till förmån för Finska Missions-sällskapet. Vid de här allsångstillfällena begränsas antalet deltagare till hälften av det som är tillåtet i utrym-

met. Ändringar är möjliga på grund av coronaepidemin.

Kalajärvi kapell: lö 11.12 kl. 15. Malmgren, von Martens.

Olars kyrka: ti 14.12 kl. 13. Kanckos, Brunell. Glöggservering.

Sökö kapell: ti 14.12 kl. 19. Medverkan-de Kören Ecoro, dirigent Martina Brunell, Malmgren, Kanckos. Sommarö marthaförening bjuder på glögg och pepparkakor.

JULKONSERTER:

Esbo arbis kammarkörs julkonsert: fr 10.12 kl. 19 i Köklax kapell. Olivia Kyllönen, mezzosopran. Nina Haug, piano. Timo-Juhani Kyllönen, dirigent. Fritt inträde, programblad 10 €.

Musikinstitutet Kungsvägens julkonsert: lö 11.12 kl. 14 i Esbo domkyrka. Esbo-Lucia 2021 medverkar. Fritt inträde och programblad. Dörrarna öppnas kl 13.45. OBS! Vi önskar att man anmäler sig till konserten via hemsidan www.kungsvagen.fi.

Esbo sångkörs julkonsert: on 15.12 kl. 19 i Alberga kyrka. Esbo Sångkör under ledning av Karin Pedersen och gästande Esbo Spelmanslag under ledning av

Pekka Pentikäinen. Vid pianot Mauriz Brunell. Fritt inträde, programblad 15 euro. Gärna kortbetalning eller Mobipay.

Julfönstret: Från första advent till trettondagen kan du beundra julfönstret vid Olars kyrka. Julens berättelse finns åskådligt dygnet runt.

Julstig: Hela familjens julstig i Esbo domkyrkas omgivning från andra söndagen i advent till trettondagen. Följ stigen genom julens händelser. Kartan kan laddas från hemsidorna eller tas med från lådan på kyrkans gård.

Vid alla evenemang följer vi myndigheternas anvisningar. Ansiktsmask bör användas. Aktuell information får du på esboforsamlingar.fi och sociala medier. Du kan också ringa församlingens kansli, 09 8050 3000, må–fre kl. 9–13.

GRANKULLA

Lö 11.12 kl. 15–18: Stickcafé för dig som är handarbetsintresserad i Sebastos. Förhandsanmälan till Daniela Hildén 050 443 0045.

Sö 12.12 kl. 12: Högmässa, Ulrik San-

dell, Heidi Åberg. Kaffe i nedre salen.

Må 13.12 kl. 18: Luciakröning i Grankulla kyrka. Elisabeth Rehn kröner Sofia Lundberg till Grankulla Lucia. Lucia-kören, dir. Pamela Sandström.

Ti 14.12 kl. 9.30: Familjelyktans julfest i Sebastos, Daniela Hildén, Heli Peitsalo, Ulrik Sandell.

Kl. 9.30–10.30: Diakonimottagning och julutdelning i kyrkans aula.

Kl. 18: Graziakören i kyrksalen, Heli Peitsalo.

On 15.12 kl. 19: Christmas Jazz – konsert i Grankulla kyrka. Duo Mariah Hortans & Mathias Sandberg. Fritt inträde, programblad 10€ till förmån för Kyrkans Utlandshjälp.

KYRKSLÄTT

Lö 11.12 kl. 10–14: Julpyssel i Ellen

Sö 12.12 kl. 12: Tredje advents mässa i S:t Mikael's kyrka

Sö 12.12 kl. 16: De vackraste julsångerna i Evitskog på Övidsborg

Må 13.12 kl. 17.45: Kröning av Kyrksläotts Lucia i S:t Mikael's kyrka

Ons 15.12 kl. 18.30: De vackraste julsångerna på Ljungheda

To 16.12 kl. 19: O helga natt – Julkon-
sert i S:t Mikael's kyrka
Fre 17.12 kl. 18.30: De vackraste jul-
sångerna i S:t Mikael's kyrka
Fira en god jul i vänners lag!
På annandag jul bjuder Kyrkslätt
svenska församling på traditionell
julmat, sång och gemenskap för den
som känner sig ensam. Jullunchen,
som är öppen och gratis för den som
vill umgås i trevligt sällskap, dukas
upp efter högmässan söndagen den
26 december på Hörnan, Sockenstu-
gustigen 3. Anmäl dig till lunchen
senast fredagen den 17 december
till Diakonihjälpen 050-4784227.
www.kyrkslattsforsamlingar.fi
– tel. 040 350 8213
Diakonihjälpen betjänar hjälpbehö-
vande på tel. 050 478 4227

TAMMERFORS

Sön 12.12 OBS! ingen gudstjänst
Sön 12.12 kl. 19: De vackraste julsång-
erna i Gamla kyrkan, Kim Rantala,
Anna Arola, Eila-Sisko Helisma. Per-
soner över 16 år bör visa upp ett giltigt
coronapass för att kunna delta i detta
evenemang. Utan giltigt coronapass
kan man inte delta i evenemanget.
Tis 14.12 kl. 12.30-15.45: Tisdagsklub-
ben för eleverna i årskurs 3 i Svenska
Hemmet
Fre 17.12 kl. 18: Christmas Jazz konsert
i Viinikka kyrka med Mariah Hortans &
Mathias Sandberg Duo, fritt inträde.

VANDA

**Lö 11.12 kl. 18. De vackraste julsånger-
na:** i Martinristi (Mårtensdalsstigen 7).
Anu Paavola, gästande musiker Jo-
hannes Westö. **OBS! På grund av de
nya coronarestriktionerna kommer
även Vanda svenska församling att
införa restriktioner som gäller DVJ och
övrig allsång. Vi kommer att ta emot
bara halva utrymmets kapacitet där
det ordnas allsång.** Vi rekommenderar
användning av munskydd och att sitta
familjevis vid evenemangen.
**Sö 12.12 kl. 10 Högmässa Tredje ad-
vent** i Helsing kyrka S:t Lars, med
Anu Paavola och Nina Fogelberg
On 15.12 kl. 18 Ungdomskväll i

Dickursby kyrka
Högmässorna strömmas via försam-
lingens YouTube kanal.
ViAnda-kören: övar kl. 11:30-13:30 på
onsdagar, på Helsinggård, Konungsv.
2, Dickursby. Nya sångare hjärtligt
välkomna! Info: Anders Ekberg, tfn
0503107096, anders.ekberg@evl.fi
Med förbehåll för ändringar och an-
nulleringar i programmet p.g.a. pan-
demin.
Kansliets öppettider september-de-
cember är må-fre kl. 9-12, tfn 09-
8306 262, e-post:
vandasvenska@evl.fi
Prästdejour enligt överenskommelse.
Diakonin har öppen mottagning tors-
dagar kl. 10-11.30.

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES

Johanneskyrkan, Höbergsgatan 12
**www.helsingforsforsamlingar.fi/
johannes**
Mässa: söndag 12.12 kl. 10 på Heikas-
vägen 7. Musikleken medverkar.
Högmässa: söndag 12.12 kl. 12 i Johan-
neskyrkan.
Middagsbön: vardagar kl. 12 i Johan-
neskyrkan. Diakonin finns på plats i
kyrkan på tisdagar fram till kl. 14.
Förbön i advent: måndag 13.12 kl. 11.
Vi avslutar med middagsbön kl. 12 i
Johanneskyrkan (6.12 avslutar vi med
gudstjänsten kl. 12). Till kryptan kom-
mer man genom ingången kring högra
hörnet från stora trapporna räknat.
Mera info: monica.heikel-nyberg@
evl.fi.
Oblatmässa: söndag 12.12 kl. 18 i Jo-
hanneskyrkan. Vi samlas för att under
andakt baka oblater till församlingens
mässor. Ingen förhandsanmälan.
För uppdaterad information,
besök helsingforsforsamlingar.fi/
johannes. Du kan också kontakta
pastorskansliet med dina frågor mån-
tis och tors-fre mellan kl. 10 och 15
(johannes.fors@evl.fi, 09 2340 7700).
Träffpunkt: tisdag 14.12 kl. 13 i Hög-

bergssalen. Maria Repo-Rostedt be-
rättar om Stillhetens yoga® och vi gör
en kort övning på stol. Alla kan vara
med oberoende av rörlighet! Samtal,
gemenskap och kaffe/te.
Stickningskvällar för alla åldrar: tis-
dag 14.12 kl. 18 i Hörnan, Höbergsga-
tan 10, ingång nära A-trappan. Mera
info: nicolina.gronroos@evl.fi eller 050
598 6762.
Diakonilunch med juldakt: onsdag
22.12 kl. 12:00 på Casa Mare, Gyldéns-
vägen 6. Anmälningar till karin.salen-
us@evl.fi eller 050 380 0867 senast
17.12. Begränsat antal platser!
Pyssel i advent: torsdag 16.12 kl. 16-
18, i Kabinettet, Höbergsgatan 10 E,
2 vån. Ingen anmälan behövs. Alla är
välkomna!
BARNFAMILJER
Musiklek: tisdagar kl. 9.30 (6 mån-1
år) och 10.30 (från 3 mån) på Hög-
bergsgatan 10, 2 vån. Kaffe/te efter
musikstunden.
Musiklek: tisdagar kl. 14 (0-3 åringar) i
Bokvillan, Tavastvägen 125.
Musiklek: torsdagar kl. 10 (0-3
åringar) på Heikasvägen 7 C, 4 vån.,
Drumsö. Kaffe/te efter musikstunden.
Musiklek: fredagar kl. 9.30
(1-4-åringar) och 10.30 (från 3 mån)
på Höbergsgatan 10, 2 vån. Kaffe/te
efter musikstunden.
**Anmälningar till musiklek riktas till
heidi.aberg@evl.fi.**
MUSIK
Lunchmusik: tisdagar kl. 12 i Gamla
kyrkan.
UNGDOMAR & UNGA VUXNA
Besök ungdomsarbets hemsida
johannesungdom.wordpress.com för
senaste nytt!
MATTEUS
Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3
**www.helsingforsforsamlingar.fi/
matteus**
Mässor i Matteus: Söndagar kl. 10
i Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3.
Tredje advent, högmässa med Lucia
12.12 kl. 10, fjärde advent mässa kl. 10.
Kvällsmässa 26.12 kl. 18.
Julböner i Matteus församling 24.12:
Vilans kapell kl. 13, julbön för stora och

små i Matteuskyrkan kl. 13, Nordsjö
kyrka kl. 14, Östersundom kyrka kl. 15
och 16, Matteuskyrkan kl. 16, Brändö
kyrka kl. 17.
Julotta: Degerö kyrka, juldagen 25.12
kl. 8.
Missa inte! De vackraste julsångerna:
10.12 kl. 19 i Nordsjö kyrka med Nord-
sjö sångkör, 16.12 kl. 19 i Degerö kyrka
samt 19.12 kl. 18 i Matteuskyrkan. Den
sistnämnda strömmas till församling-
ens Facebooksida.
Lucia i Matteus: Lucia besöker Matt-
eus församling på Luciadagen den
13.12 kl. 18. Välkommen att dela stäm-
ningen och julens budskap i Matt-
euskyrkan, Åbohusvägen 3.
BEHÖVER DU HJÄLP ELLER STÖD?
Du kan alltid kontakta församlingens
anställda och diakoniarbetarna om
du behöver hjälp eller stöd i vardagen
eller bara någon att tala med! Våra
diakoniarbetare är Carita Riitakorpi
050-380 3986 eller Mari Johnson
050-380 3976.
PETRUS
Petruskyrkan Skogsbäcksvägen 15
www.petrusforsamling.net
Högmässa: Sö 12.12 kl. 10 i Munksnäs
kyrka, Thylin. Söndagsskola för barn
i samband med gudstjänsten. Thylin.
Sö 12.12 kl. 12 i Äggelby gamla kyrka,
Thylin.
Puls-gudstjänst: Sö 12.12 kl. 15.30 i
Petruskyrkan. Puls är en gudstjänst-
gemenskap för alla åldrar. Välkom-
men med vare sig du varit med tidi-
gare eller kommer för första gången!
Barnkyrka och CoolKids för barn
ordnas samtidigt.
BARNFAMILJER
Följ Petrus Kidz-gruppen på facebook
och hör mer om barnverksamheten!
Barnens söndag: Sö kl. 15.30 Barn-
kyrka och CoolKids för barn 2-6
år och 7-13 år i samband med
Puls-gudstjänsten. Vi lyssnar på och
pratar om bibelberättelser, ber till-
sammans och pysslar ibland.
Daghemmens julkirka: Välkommen
på en mysig julkirka speciellt gjord
för barn i daghemsåldern 17.12 kl. 9.30
Munksnäs kyrka. Du är välkommen
också om du är hemma med dina
egna barn!
EVENEMANG
Gudstjänstgruppen: 16.12 kl. 18 i
Munksnäs kyrka. Vill du vara med
och bygga gemenskapen i Munks-
näs-gudstjänsten? Den kristna tron
handlar i hög grad om att leva i re-
lation till Gud och till varandra. Vi vill
tillsammans medvetet försöka för-
djupa den gemenskapen. Vi funderar
på hur vi upplever att vi kan och vill
bidra. Ronny Thylin, ronny.thylin@evl.
fi, 050-3803 548
Retreat på Snoan: Välkommen med
på retreat på retreatgården Snoan i
Lappvik den 28-30.12. I program-
met ingår morgonmässa, tideböner,

KYRKSLÄTT

Duktiga herdar och glada änglar sökes!

Vad gör du på julafton kl. 14.30? Vill du vara med i jul-
bönen i kyrkan, där vi visar upp Jesu födelse i form av
en jultablå? Du kan vara barn eller vuxen, alla behövs!

På julafton fre 24.12 behöver du vara i S:t Mikael's
kyrka i Kyrkslätt kl. 14-15. Vi övar jultablån och provar
kläder to 23.12 mellan kl. 16-20 i kyrkan. Vi gör detta på
löpande band, så kom när du själv har lämpligt.

Frågor och anmälan riktas till barn- och ungdoms-
diakon Jenny. Varmt välkommen med!

meditationer, vägledning och egen tid för promenader och vila. Ankomst kl. 17–18 på fredag och avfärd kl. 15 på söndag. Antalet deltagare är begränsat, 10 pers., så anmäl dig gärna i god tid, senast 10.1 till Petrus kansli. Pris. 150€ (logi, mat och program). Medverkande är Camilla Norkko, Johannes Westö och Caroline Sandström. Mer information på Petrus hemsida eller av Caroline Sandström, carolinez-sandstrom[a]gmail.com, tel 050-336 41 33.

Disciple22 – Captivated: Disciple-konferensen ordnas igen i Petruskyrkan 28–30.1.22 under temat Captivated, fångad. Hur ser det ut då vi blir så fångade av Gud att vi inte vill något annat än vara i hans närhet och följa honom? Kom med på en fantastisk helg med huvudtalarna Maria och Kim Sjögren från Sverige samt Pekka och Anna-Liisa Heikkilä. Du kan anmäla dig via hemsidan disciple.fi

Rotad i Ordet: 13.12 kl. 18 i Malm kyrka. Kom med på en resa djupare i Bibeln. Vesa Ollilainen: Vem känner Kristus? Evangeliet i postkristen tid.

RASEBORGS PROSTERI

EKENÄSNEJDENS SVENSKA GUDSTJÄNSTER

Sö 12.12
– kl. 10: Högmässa i Ekenäs kyrka.
– kl. 13.30: Teckenspråkig adventsmässa i Ekenäs kyrka, dövspräst Maria Lindberg medv. Kyrkkaffe efteråt.

ADVENTS- & JULKONSERTER

Julkonsert to 9.12 kl. 19: i Ekenäs kyrka. Emma Raunio & Wegelius kammarstråkar.

”Jul i Norden” fr 10.12 kl. 19: i Ekenäs kyrka. Frida Andersson & Fredrik Furu.
”Frid på jord” lö 11.12 kl. 18: i Ekenäs kyrka. Damkören Girls’n Qvinnis julkonsert.

Ekenäs Lucias kröningskonsert må 13.12 kl. 18: i Ekenäs kyrka. Musikinstitutets körer under M. Henrikssons ledning. Fritt inträde, kollekt för luciainsamlingen i Ekenäsnejden.

Manskören Frihetsbrödernas julkonsert lö 11.12 kl. 18: i Bromarvs kyrka.
Decemberkväll ti 14.12 kl. 19: i Ekenäs kyrka. Johnny Logan, Linda Lampe-nius m.fl.

Mera info om konserterna & biljettköp hittas på vår webbplats.

De Vackraste Julsångerna i Ekenäsnejden:

– sö 12.12 kl. 16: i Tenala kyrka, Yliportimo, Lindroos. Tenala kyrkokör, Daniela Ragnell, Alicia och Martti Jalava medv.
– on 15.12 kl. 18: i Ekenäs kyrka med

Ekenäs- och Snappertuna kyrkokörer, Ekenäs Lucia.
Fritt inträde, kollekt för Finska Missionssällskapet.

Info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

INGÅ

Fre 10.12:

– kl. 18.00 **Israelisk dansövning:** Församlingshemmet. Viveca Unnéus.

Sö 12.12:

– kl. 10.00 **Högmässa, 3. s. i advent:** Ingå kyrka. Sjöblom, Gustafsson Burgmann.

– kl. 15.00–20.00 **Missionssyfoeringens traditionella julbasar och julkrubbeutställning:** Prästgården. Handarbeten, hembakt, lotteri & kaffe.

– kl. 16.00 **De vackraste julsångerna:** Ingå kyrka. Kyrkokören medverkar. Gustafsson Burgmann.

Må 13.12:

– kl. 13.15–15 **Pysselklubb för barn i lågstadieålder:** Församlingshemmet. Anmälningar: Noora Nylund, tel. 050-501 1755 eller e-post noora-elina.nylund@evl.fi.

Ons 15.12:

– kl. 14.00 **Missionssyfoeringen:** Prästgården. Björklöf.

To 16.12

– kl. 17.30–19.30 **Julvandring:** Start vid församlingshemmets parkering. Börja julfrandet med en stämningssfull jultvandring! Du kan få se en skymt av den heliga familjen, du får höra julevangeliet och mycket mera. Vandrigen tar ca 30 min. Vi går i små grupper mellan kl 17.30 och 19.30.

– kl. 18.00 **Bönegrupp (tvåspråkig):** Prästgården. Tanja Kakko.

OBS!

– Ingå församlings kansli öppet må-ti kl. 9–12, ons-to endast telefonbetjäning, fre stängt.

– Ingå församlings diakonimottagning är stängd tills vidare – ta kontakt per telefon, tel 040-555 2090/Birgitta Lindell (e-post: birgitta.lindell@evl.fi) eller tel 050-413 8814/Teresse Norrvik (e-post: terese.norrvik@evl.fi).

KARIS-POJO

Tredje advent 12.12

– kl. 10: Gudstjänst i Karis kyrka, Raunio, Tiitu.

– kl. 12: Högmässa i Pojo kyrka, Raunio, Terlinden, Lindroos.

De vackraste julsångerna

– sö 12.12 kl. 16: i Karis kyrka.

– ti 14.12 kl. 19: i Svartå kyrka.

Närmare info om vår verksamhet hittar du på www.karis-pojoforsamling.fi

SJUNDEÅ

Mässa: i S:t Petri kyrka sö 12.12 kl.12

Babygruppen: i Lugnet må 13.12 kl. 10.

Luciakröning: i S:t Petri kyrka må 13.12 kl. 18.
Vänligen se mer info och uppdateringar på www.sjundeaforsamling.fi

EKENÄS

Adventsmässa på teckenspråk

Teckenspråkig gudstjänst sö 12.12 kl. 13.30: i Ekenäs kyrka. Maria Lindberg som är dövspräst medverkar. Kyrkkaffe efter gudstjänsten.

ESBO STIFT

LOJO

11.12. kl. 14: En stund med De vackraste julsångerna under de forna tiders marknad i Lojo S:t Lars kyrka. Obs! Vid allsångsevenemang måste personer som är över 16 år visa ett coronapass samt ett identitetsbevis.

13.12. kl. 18: Lucia-kröning och De vackraste julsångerna i Lojo S:t Lars kyrka. Obs! Personer som är över 16 år måste visa ett coronapass samt ett identitetsbevis.

14.12. kl. 13.30: Samling för daglediga i Virkby kyrka med de vackraste julsångerna. Trevlig samvaro och kaffe. Taxi.

DOMPROSTERIET

BORGÅ

Fr 10.12 kl. 19: Borgå Kammarkör ger konsert i Pernå kyrka. Eric-Olof Söderström, dirigent, Saga, Tomas, Ville och band. Lovisakören, Vera Tollander, dirigent.

Sö 12.12 kl. 12.15: Högmässa i Domkyrkan tredje advent, Apostolidou, Lindgård, Hätönen, Denice Sjöströms gudstjänstgrupp

Kl. 16: De Vackraste Julsångerna i Grännäs skola, Ståhlberg, Hätönen. Lotteri och kaffeservering.

Kl. 18: De Vackraste Julsångerna i Domkyrkan, Smeds, Söderström, Primaverakören

Må 13.12 kl. 10: Motion och mission; Motionspromenad i sällskap. Samling vid gångbrons östra sida. Kom med!

Kl. 17.30: Samtal i väntans tider. Grupp för dig, kvinna som väntar ditt första barn, Sussi Hindsberg.

Ti 14.12 kl. 18: De Vackraste Julsångerna, Svensborg, Vessö, Lindgård, Hätönen, glöggservering

To 16.12 kl. 18: De Vackraste Julsångerna i Emsalö kapell. Apostolidou, Tollander.

Kl. 18: De Vackraste Julsångerna i Mikaelsskapellet, Lucia, Finlands Lucia med följe, Eisentraut-Söderström, Hätönen.

OBS! Personer över 16 år bör visa upp ett giltigt coronapass. Dessa anvisningar kommer från regionförvaltningsverket. Coronapasset granskas vid dörren. Coronapasset fås från Min kanta (kanta.fi). Du kan skriva ut det på papper eller spara det i smarttelefonen. Hälsocentralen ger ut coronapass. Ta med ID-papper. Ber du en annan söka coronapass skriver du en fullmakt åt personen.

SIBBO

Alla evenemang: hittar du på Sibbo svenska församlings hemsida www.sibbosvenskaforsamling.fi.

Ändringar möjliga: på grund av coronasituationen.

Fr 10.12 kl. 18.30 Missionsauktion: i Norra Paipis bykyrka, Rajakulmavägen 39. Arr: Norra Paipis missionskrets.

Lö 11.12 kl. 18 J.S. Bach Juloratoriet (I-III): i Sibbo kyrka. Cantores minores, Finska barockorkestern och solister. Dir: Hannu Norjanen. Biljetter 25 €: liveto.io, ticketmaster.fi och en timme före vid dörren.

Sö 12.12 kl. 12 Högmässa: i Sibbo kyrka. Kören Amigo Choral medverkar.

Sö 12.12 kl. 16 De vackraste julsångerna: i Söderkulla kyrka.

Sö 12.12 kl. 18 De vackraste julsångerna: i Söderkulla kyrka. Högst 75 personer får plats i Söderkulla kyrka på grund av rådande restriktioner.

On 15.12 kl. 10 Frukost: i Söderkulla kyrka.

On 15.12 kl. 19 Julkonsert: med Lady Shave och Cawiar i Sibbo kyrka. Program 15 €. Observera klockslaget.

To 16.12 kl. 18 Kvinnor mitt i livet: julfest på Nilsas.

To 16.12 kl. 19 Julkonsert: med Helsingbygdens kör i Sibbo kyrka. Program 10 €.

John Vikström har härliga minnen från barndomsjularna i Kronoby.

Så var julen en gång

Ärkebiskop emeritus John Vikström minns både barndomens härliga jular och en julandakt i Kakolafängelset, då några fångar planerat att ta ärkebiskopen som gisslan.

TEXT: **SOFIA TORVALDS** FOTO: **JOHAN SANDBERG**

ÅBO Det var härliga jular, säger ärkebiskop emeritus **John Vikström** om barndomens jular i Kronoby. Julfirandet började med skolans julfest – hans pappa var lärare – sedan följde julmat, julklappar och på juldagen den tre kilometer långa vandringen till julottan.

– Vi fick uppleva bjällerkläng längs vägen när bönderna kom körande med häst och släde. Vid julkyrkan var det en mängd hästar som det ångade från där de stod

uppradade vid kyrkan.

Kyrkan fylldes med folk. Först var det julotta och därefter gudstjänst.

– Det fanns fina kyrkmålningar i Kronoby kyrka. Den största gällde syndaflo den och Noas ark. Jag var kanske mer intresserad av väggarna än av det som sades i predikstolen.

En julklapp har han fortfarande kvar: en liten, blå kappsäck som hans pappa skickade hem krigsvintern 1939.

– I den samlade jag gamla idrottsresultat och de är fortfarande prydligt uppradade i kappsäcken.

Idag är det gemenskapen som betyder mest för honom på julen.

– Och gudstjänsten – men numera går vi i kyrkan på julafton, för vi kommer inte iväg så tidigt på juldagsmorgonen.

En rymningsplan

Hans mest dramatiska julminne har att göra med en julandakt. Till hans jultra-

ditioner under åren som ärkebiskop hörde en julandakt klockan 12.30 på julafton i centralfängelset uppe på Kakolabacken.

– När jag en julafton på 90-talet körde upp mot fängelset stod där till min stora förvåning flera polisbilar. När jag kom in i fängelset berättade varken fängelsedirektören eller fängelseprästen vad det var fråga om. Först flera veckor, kanske månader, senare fick jag veta.

Några fångar hade gjort upp en rymningsplan: de skulle ta ärkebiskopen med sig som gisslan. En bil stod färdig utanför fängelset. I sista stund fick fängelseledningen veta om planerna.

– Polisen blev alltså underrättad och flera polisbilar kom omedelbart. Några poliser placerades vid den sannolika rymningsgatan. De fick lov att vid behov skjuta.

Intet ont anande höll han andakten. Först då lär de ifrågavarande fångarna ha märkt att deras plan hade avslöjats.

– Efter andakten, där några fångar musicerade och kantorn spelade julpsalmer med oss, drack vi julkaffe i lugn och ro. Sedan körde jag hem till biskopsgården och den väntande julmåltiden med min familj.

»Först senare fick jag veta.«

De lokala sidorna i Borgå, Sibbo och Vanda utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. **Redaktör:** Ulrika Hansson, ulrika.hansson@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6788. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Vänta inte för länge!

Solveig Halonen är en minst sagt aktiv pensionär. – Om du vill må bra: gå i pension i tid! Vänta inte för länge att ta steget, säger hon med eftertryck.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

VANDA – Jag brukar tänka att ju längre man lever, desto kortare tid har man kvar. Passa på att göra det du helst vill göra, just nu!

Det säger **Solveig Halonen**. Hon jobbade som förvaltningssekreterare i Vanda svenska församling och gick i pension i höstas.

Hon är nyligen hemkommen från Folktingets strategimöte i Åbo när hon blir uppringd.

– Det ger så mycket energi att vara någon annanstans en helg, säger hon entusiastiskt.

Orden energisk och extrovert beskriver henne bra. Hon är aktiv i ett tiotal föreningar såsom ungdomsföreningar, marthorna, Kvinnoförbundet, Pohjola Norden i Vanda, och så är hon ordförande för SFP i Vanda. Hon sitter gärna med i styrelser, samarbetar och påverkar.

– Jag är med för att jag tycker om människor! Och så har jag lärt mig att föra ut det jag tror på. Dessutom är jag en förvaltningsmänniska. Jag hör till de knasiga typerna som tycker om protokoll. Då vet man vad som besluts och får en riktlinje om hur man ska gå vidare.

Vad gjorde du din allra första lediga dag när du gått i pension?

– Jag försökte intala mig att jag inte måste stiga upp och knäppa på datorn. Jag är så van att hålla klocktider, så det kändes lite konstigt. Nu är det inte längre klockan som bestämmer vad jag gör utan jag själv.

– Andra dagen jag var ledig skrev jag in mig och min man i Vanda svenska pensionärer. Jag hade träffat ordföranden lite tidigare och han sa: "Vi vill ha dig med! Vi gör utfärder och annat trevligt." Det var jättebra sagt av honom!

Solveig Halonen tycker om människor och samarbete, det har lett till att hon är medlem i många föreningar.

FOTO: PRIVAT

Hon säger att hon gärna hade insett lite tidigare att det finns marginaler.

– Jag har alltid varit typen som snällt gjort vad som förväntas. Ibland kunde jag ha sagt: Nå, vi ska se om jag hinna.

– Jag har blivit bättre på att tänka hur jag själv vill ha det, inte bara hur andra vill ha det.

Du verkarså aktiv och energisk, vad gör du när du blir modfärd?

– Om jag kan går jag ut och promenerar eller pysslar i trädgården. Andra krattar löv, men jag krattar barr och kottar; vi har stora barrträd på gården. Och så lyssnar jag på musik och försöker glömma mina bekymmer.

Som pensionär hade hon tänkt städa lite "i knutarna", som hon uttrycker det.

– Jag har högar med papper som jag borde rensa i. Mitt barnbarn leker dessutom i samma rum där jag har alla papper. Det är inte alls någon militärisk ordning i mina skåp, men jag är hellre föreningsaktiv.

Solveig Halonen

Tidigare förvaltningssekreterare i Vanda svenska församling, numera föreningsaktiv pensionär.

Medlem i ett tiotal föreningar och ordförande för SFP i Vanda. Marthaföreningen ligger henne varmt om hjärtat.

Gillar skogen, svamplockning, promenader och cykelturer.

Motto: Le oftare, det ger kraft! Du får mer ut av livet om du tar det med humor.

Hon önskar att hon fick ge alla en god hälsa.

– Man måste hålla kroppen i rörelse så länge man kan, det är att satsa på framtiden.

Vissa ord är för intetsägande.

– Ordet pensionär säger ingenting, har du tänkt på det? Det säger inget om människan, vad du kan, vad du har gjort. Bakom ordet finns så mycket kunskap och erfarenhet.

»Nu är det inte längre klockan som bestämmer.«

Om du tycker att
annonseringen är kort-
tare än vanligt beror det
på att nästa nummer av
Kyrkpressen utkommer
redan 16.12.

DOMPROSTERIET

BORGÅ

Fr 10.12 kl. 19: Borgå Kammarkör ger konsert i Pernå kyrka. Eric-Olof Söderström, dirigent, Saga, Tomas, Ville och band. Lovisakören, Vera Tollander, dirigent.

Sö 12.12 kl. 12.15 Högmässa i Domkyrkan: tredje advent, Apostolidou, Lindgård, Hätönen, Denice Sjöströms gudstjänstgrupp

Kl. 16 De Vackraste Julsångerna i Grännäs skola: Ståhlberg, Hätönen. Lotteri och kaffeservering.

KL. 18 De Vackraste Julsångerna i Domkyrkan:

Smeds, Söderström, Primaverakören

Må 13.12 KL. 10 Motion och mission: Motionspro-
menad i sällskap. Samling vid gångbrons östra sida.
Kom med!

Kl. 17.30 Samtal i väntans tider: Grupp för dig, kvinna
som väntar ditt första barn, Sussi Hindsberg.

**Ti 14.12 kl. 18 De Vackraste Julsångerna Svensborg
Vessö:** Lindgård, Hätönen, glöggservering.

To 16.12 kl. 18 Vackraste Julsångerna i Emsalö: kapell,
Emsalö kapell Apostolidou, Tollander.

Kl. 18 De Vackraste Julsångerna i Mikaelsskapellet:

Lucia, Finlands Lucia med följe, Eisentraut-Söder-
ström, Hätönen.

**OBS! Personer över 16 år bör visa upp ett giltigt
coronapass:** Dessa anvisningar kommer från regi-
onsförvaltningsverket. Coronapasset granskas vid
dörren. Coronapasset fås från Min kanta (kanta.fi). Du
kan skriva ut det på paper eller spara det i smart-
telefonen. Hälsocentralen ger ut coronapass. Ta med
ID-papper. Ber du en annan söka coronapass skriver
du en fullmakt åt personen.

SIBBO

Alla evenemang: hittar du på Sibbo svenska för-
samlings hemsida www.sibbosvenskaforsamling.fi.

Ändringar möjliga: på grund av coronasituationen.

Fr 10.12 kl. 18.30 Missionsauktion: i Norra Paipis
bykyrka, Rajakulmavägen 39. Arr: Norra Paipis

missionskrets.

Lö 11.12 kl. 18 J.S. Bach Juloratoriet (I-III): i Sibbo
kyrka. Cantores minores, Finska barockorkestern
och solister. Dir: Hannu Norjanen. Biljetter 25 €:
liveto.io, ticketmaster.fi och en timme före vid dör-
ren.

Sö 12.12 kl. 12 Högmässa: i Sibbo kyrka. Kören Ami-
go Choral medverkar.

Sö 12.12 kl. 16 De vackraste julsångerna: i Söder-
kulla kyrka.

Sö 12.12 kl. 18 De vackraste julsångerna: i Söder-
kulla kyrka. Högst 75 personer får plats i Söderkulla
kyrka på grund av rådande restriktioner.

On 15.12 kl. 10 Frukost: i Söderkulla kyrka.

On 15.12 kl. 19 Julkonsert: med Lady Shave och
Cawiar i Sibbo kyrka. Program 15 €. Observera
klockslaget.

To 16.12 kl. 18 Kvinnor mitt i livet: Julfest på Nilsas.

To 16.12 kl. 19 Julkonsert: med Helsingebygdens kör i
Sibbo kyrka. Program 10 €.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

VANDA

Lö 11.12 kl. 18. De Vackraste Julsångerna: i Martin-
risti (Mårtensdalsstigen 7). Anu Paavola, gästade
musiker Johannes Westö. **OBS! På grund av de nya
coronarestriktionerna kommer även Vanda svens-
ka församling att införa restriktioner som gäller
DVJ och övrig allsång. Vi kommer att ta emot bara
halva utrymmets kapacitet där det ordnas allsång.**
Vi rekommenderar användning av munskydd och
att sitta familjevis vid evenemangen.

Sö 12.12 kl. 10 Högmässa Tredje advent i Helsing-
kyrka S:t Lars, med Anu Paavola och Nina Fogelberg

On 15.12 kl. 18 Ungdomskväll i Dickursby kyrka
Högmässorna strömmas via församlingens YouTube
kanal.

ViAnda-kören: övar kl. 11:30-13:30 på onsdagar,
på Helsinggård, Konungsv. 2, Dickursby. Nya sång-
are hjärtligt välkomna! Info: Anders Ekberg, tfn
0503107096, anders.ekberg@evl.fi

Med förbehåll för ändringar och annulleringar i pro-
grammet p.g.a. pandemin.

Kansliets öppettider september-december är må-
fre kl. 9-12, tfn 09-8306 262, e-post:
vandasvenska@evl.fi

Prästdejour enligt överenskommelse.

Diakonin har öppen mottagning torsdagar kl. 10-11.30.

Så var julen en gång

Ärkebiskop emeritus
John Vikström minns
både barndomens här-
liga jular och en julan-
dakt i Kakolafängelset,
då några fångar plane-
rat att ta ärkebiskopen
som gisslan.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

FOTO: **JOHAN SANDBERG**

ÅBO Det var härliga jular, säger är-
kebiskop emeritus **John Vikström**
om barndomens jular i Kronoby. Jul-
firandet började med skolans julfest
– hans pappa var lärare – sedan följ-
de julmat, julkappar och på juldagen
den tre kilometer långa vandringen
till julottan.

– Vi fick uppleva bjällerklang
längs vägen när bönderna kom kö-
rande med häst och släde. Vid julkyr-
kan var det en mängd hästar som det
ångade från där de stod uppradade
vid kyrkan.

Kyrkan fylldes med folk. Först var
det julotta och därefter gudstjänst.

– Det fanns fina kyrkmålningar i
Kronoby kyrka. Den största gällde
syndafloden och Noas ark. Jag var
kanske mer intresserad av väggarna
än av det som sades i predikstolen.

En julkapp har han fortfarande

BORGÅ Lunch

Välkommen på jullunch!

Traditionell jullunch bjuds det på i
församlingshemmet, Lundagatan 5,
på **tisdag 14 december klockan 12.**

Lunchen serveras till pensionerade
och till arbetssökande. Priset för jul-
lunchen är för pensionärer 9,50 €,
arbetssökande 5 €, barn 4,50 €.

Välkommen önskar Domkyrkoför-
samlingen.

SIBBO Konsert

Juloratoriet

Välkommen att lyssna till J.S.
Bach Juloratoriet (I-III) på
lördag 11.12 kl. 18 i Sibbo
kyrka.

Medverkande är Cantores
minores, Finska barock-
orkestern och solister.
Dirigent Hannu Norjanen.
Biljetter 25 €: liveto.io,
ticketmaster.fi och en timme
före vid dörren.

John Vikström har härliga minnen från barndomsjularna i Kronoby.

kvar: en liten, blå kappsäck som hans pappa skickade hem krigsvintern 1939.

– I den samlade jag gamla idrottsresultat och de är fortfarande prydligt uppradade i kappsäcken.

Idag är det gemenskapen som betyder mest för honom på julen.

– Och gudstjänsten – men numera går vi i kyrkan på julafton, för vi kommer inte iväg så tidigt på juldagsmorgonen.

En rymningsplan

Hans mest dramatiska julminne har att göra med en julandakt. Till hans jultraditioner under åren som ärkebiskop hörde en julandakt klockan 12.30 på julafton i centralfängelset uppe på Kakolabacken.

– När jag en julafton på 90-talet körde upp mot fängelset stod där till min stora förvåning flera polisbilar. När jag kom in i fängelset berättade varken fängelsedirektören eller

fängelseprästen vad det var fråga om. Först flera veckor, kanske månader, senare fick jag veta.

Några fångar hade gjort upp en rymningsplan: de skulle ta ärkebiskopen med sig som gisslan. En bil stod färdig utanför fängelset. I sista stund fick fängelseledningen veta om planerna.

– Polisen blev alltså underrättad och flera polisbilar kom omedelbart. Några poliser placerades vid den sannolika rymningsgatan. De fick lov att vid behov skjuta.

Intet ont anande höll han andakten. Först då lär de ifrågavarande fångarna ha märkt att deras plan hade avslöjats.

– Efter andakten, där några fångar musicerade och kantorn spelade julpsalmer med oss, drack vi julkaffe i lugn och ro. Sedan körde jag hem till biskopsgården och den väntande julmåltiden med min familj.

VANDA Sång

De vackraste julsångerna

Välkommen till De vackraste julsångerna i Martinristi (Mårtendalsstigen 7) **lördag 11.12 kl. 18**. Medverkande: Anu Paavola, gästande musiker Johannes Westö.

OBS! På grund av de nya coronarestriktionerna kommer även Vanda svenska församling att införa restriktioner som gäller DVJ och övrig allsång. Vi kommer att ta emot deltagare enligt halva utrymmets kapacitet där det ordnas allsång. Vi rekommenderar användning av munskydd och att sitta familjevis vid evenemangen.

KOLUMNEN

KRISTIAN WILLIS

Vad tänkte Jesus?

VI HAR nyligen firat första advent i vår kyrka. Då kommer vi ihåg Jesu intåg i Jerusalem för länge sedan. Många tal och predikningar har hållits om detta, men har du någonsin tänkt på vad Kristus själv tänkte när han kom ridande in i Jerusalem?

VARHAN kanske överraskad av välkomsten han fick? Han hade kanske förväntat sig en annorlunda, hotfull välkomst? Han visste ju att han inte var jättepopulär i vissa kretsar (Luk 6:11).

Kändes det pinsamt eller bra för honom att sitta där och bli hyllad som en kung? Den mänskliga sidan av honom sökte ju inte lov och pris (Joh 8:50), men däremot handlade hans verksamhet på jorden om att förhålla sin Fader (Joh 17:4).

»Kändes det pinsamt eller bra för honom att sitta där och bli hyllad som en kung?«

Var Jesus kanske rädd? Han blygdes inte inför auktoriteter (Matt 15:12) men han var sannolikt orolig för hur det skulle gå för honom under hans vistelse i staden. Han kände ju smärta och sorg som vilken som helst av oss (Joh 11:35). Jesus var övertygad om att han inte skulle bli gammal. Han visste på något sätt att han gick mot en smärtsam död (Mark 9:31).

Jesus var annorlunda. Annars skulle han ju inte ha varit så populär bland folket. Jesus drog till sig särskilt dem som andra skickade bort (Matt 11:28). Eftersom han inte tänkte i samma banor som vi andra människor är det när allt kommer omkring svårt att veta vad han egentligen hade för tankar under sitt intåg i Jerusalem.

MEN EN sak är jag ganska säker på: någonstans i sitt hjärta tänkte Kristus: "Jag vet att det här inte kommer att sluta bra. Ni ser att jag nu rider in i Jerusalem som en konung, men jag vet att när jag lämnar denna stad kommer jag att göra det till fots och bärande ett kors. Bara ni skulle kunna känna att jag gör detta för er."

Kristian Willis är tf kyrkoherde i Vanda svenska församling.

Till vardags jobbar Marit Björkbacka som frilansjournalist och verksamhetsledare. Hennes favorittid under kyrkoåret är advent. FOTO: PRIVAT

Frivilliga hjälper till i gudstjänsten

Delaktighet i planeringen och uppskattning är något frivilliga i församlingen behöver. I en gudstjänstgrupp finns uppgifter för alla personligheter.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

BORGÅ – Det är intressant och skojigt, och så blir jag utmanad av mig själv, säger **Marit Björkbacka** om att vara med i en gudstjänstgrupp.

Borgå svenska domkyrkoförsamling har flera gudstjänstgrupper som turas om att delta i gudstjänsterna, det vill säga frivilliga som på olika sätt medverkar i gudstjänsten.

De praktiska uppgifterna består bland annat av att dela ut psalmböcker, läsa texter, assistera vid nattvarden, ställa upp som förebedjare, tända ljus eller hänga upp doplöv.

– Man ska få göra det man tycker om,

»Det är viktigt att det vi gör uppskattas och tas på allvar.«

säger Björkbacka.

I den gudstjänstgrupp där Björkbacka är med har deltagarna alltid samma uppgifter, men det är inte hugget i sten.

– Det finns också möjlighet att flexa. Vi gör det vi är bekväma med. Vi är ju frivilliga som ställer upp för den goda sakens skull.

En gudstjänstgrupp ställer upp ett par eller tre gånger per termin. Som frivillig i en församling balanserar man mellan ansvarstagande och behov av stöd.

– Jag tycker det är roligt och viktigt att det finns en möjlighet att hjälpa till som frivillig.

– Det är viktigt att vi som frivilliga känner att det vi gör uppskattas och tas på allvar, och att vi får vara delaktiga i planeringen. Jag måste säga att jag upplever att det fungerar bra här i domkyrkoförsamlingen. Gudstjänstgruppen har överraskande mycket att säga till om, och det är viktigt! Det är inte motiverande att bara bli tillsagd vad man ska göra.

Som deltagare i en gudstjänstgrupp finns det ändå inget krav på att man ska vara en extrovert planerare.

– En del vill säga mer och andra mindre, och det är helt okej, betonar Björkbacka.

Det satsas extra mycket på frivilliga i Borgå svenska domkyrkoförsamling nu, och

man har bland annat bildat en grupp som ska koordinera frivilliginsatserna på ett ändamålsenligt sätt, och också ta reda på vad människor vill ställa upp med.

– Det är viktigt att de här satsningarna görs nu, i och med att ekonomin kommer att vara kärv i församlingarna framöver och frivilliga behövs.

Marit Björkbacka är också aktiv som förtroendevald i församlingsrådet och kyrkofullmäktige.

– Jag tycker verkligen om det; det är intressant att sitta med där det finns möjlighet att påverka och där gemensamma beslut tas.

Vill du vara med?

Gudstjänstgrupperna tar gärna emot fler deltagare! Om du är intresserad eller har frågor kan du kontakta kyrkoherde Mats Lindgård, mats.lindgard@evl.fi.

Är du intresserad av att bidra med insatser för frivilligarbetet i Borgå svenska domkyrkoförsamling? Gå med i gruppen ”Vi gör, vi skapar, vi delar” på Facebook!

Om du har frågor eller idéer som gäller frivilligarbetet kan du kontakta församlingspastor Elefteria Apostolidou: elefteria.apostolidou@evl.fi.

Lokalsidorna för församlingarna i Helsingfors utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Johan Myrskog, johan.myrskog@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6322. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

En tidlös ton mitt i vintern

KOLUMN

Niels Burgmann
jobbar som kantor
i Matteus försam-
ling. FOTO: PRIVAT

ENTON börjar mjukt ljuda, svagt, men intensivt.

Snart kommer nästa.

Och nästa.

Det första, väldiga ackordet vecklas ut, körens klang sprider sig i kyrkans kubikmeter av luft, fyller varenda vrå.

Svagt blandar sig en välkänd julkoral in i klangmassan: *Det är en ros utsprungen, av Jesse rot och stam*. Mot den mjuka, böljande körklangen avtecknas den, fras för fras, mening för mening: *avfädren ren besjungen den står i tiden fram*.

Likt ett norrsken börjar musiken ändra färg, en nyans av purpur blandar sig i det blåa, den varma klangen får ett nytt djup. En skarp tritonusskär genom musiken men visar sig bara vara en föranning om den kommande melodin: *en blomma skär och blid*.

Plötsligt tystnad.

Sedan börjar de böljande ackorden igen ljuda, större, mer intensivt, högre, starkare: *mitt i den kalla vinter*.

Musiken exploderar, nåren hjärtskärande klimax i de två ackorden C-dur och D-dur

»...*varm försäkran om en kärlek bortom vårt mänskliga förstånd.*«

som är så rena, så klara. Mjukt fortsätter klangvärlden, söker sig vidare mot den avslutande frasen: *i midnatts mörka tid*. Sopranens höga G skiner svagt som den uppgående solens strålar över bergen mot den övriga körens F-durackord i svagt pianissimo.

Det är jul.

Den böljande, rogivande, nästan oändliga musiken där pulsen knappt går att förnimma ger en trygg känsla av att någonting större, obeskrivligt finns bortom vardagsbekymren, en varm försäkran om en kärlek bortom vårt mänskliga förstånd.

Den gamla koralen som omges av en ny klang ger en förnimmelse av hur vi delar ett sammanhang, med varandra, med dem som gått före oss, med dem som kommer efter oss.

Hallå där Tilde Polviander!

Hon kröns till Finlands Lucia den 13 december.

– **JAG KÄNNER** mig fylld av kärlek, väldigt förväntansfull och tacksam. Lucia är en förebild som alltid gett mig värme och trygghet. Jag kommer att göra mitt allra bästa för att göra det så bra som möjligt.

Hon har tidigare varit Ålands Lucia. Men hur är det egentligen, måste man som Lucia ständigt vara beredd på att äta lussebullar?

– **JA, DET** tror jag. Och om man inte gillar dem får man lära sig. Jag älskar lussebullar och hoppas på att få äta många under min tid som Lucia.

JOHAN MYRSKOG

Hur ska kyrkan se på pengar?

Att som luthersk församling i Finland prata om och be om pengar upplevs ofta som pinsamt och obekvämt. – Jag tror ändå att kyrkan rätt snart behöver lära sig detta, säger Heikki Nenonen.

TEXT: JOHAN MYRSKOG

Heikki Nenonen är kyrkoherde i Haagan seurakunta. Han har tidigare arbetat med medelanskaffning på Kyrkans utlandshjälp och via församlingsarbetet är han nu i andra ändan av tråden, det vill säga att samla in pengar genom kollekt – som ofta går till organisationer som just Kyrkans utlandshjälp.

– Kollektändamålen bestäms till stor del av Kyrkostyrelsen, men församlingarna själva får också välja vilka organisationer de vill understöda. Det betyder att varje församling också stöder ganska olika projekt.

Kollektens symbolvärde viktigt

– Kollekt är en 2000-årig tradition som sträcker sig ända till urkyrkan där församlingen tog hand om de svaga och nödställda i samhället genom att dela ut pengar och mat.

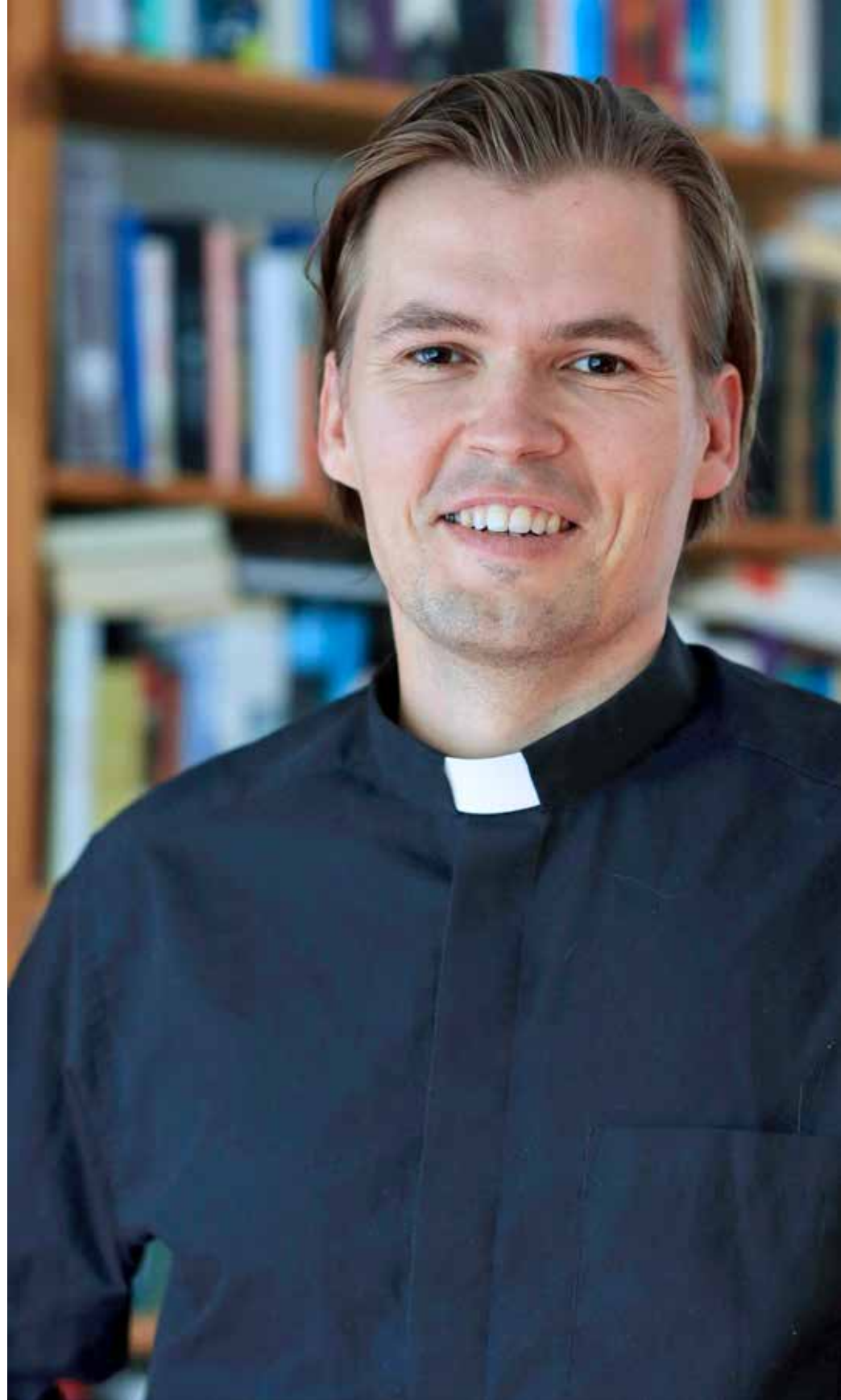
I dagens värld har kollekten närmast ett symbolvärde eftersom den faktiska mängden pengar som samlas in i förhållande till hur mycket pengar människor faktiskt har är liten.

– Men också som symbolvärde är kollekten viktig eftersom den påminner oss om att vi behöver ta hand om de svaga och utsatta och att alla inte har det lika bra som vi. Det är en viktig del av vad kyrkan är.

Nenonen beklagar sig över att kollektssystemet är så omodernt och bara utgör en bråkdel av vad det kunde vara.

– Det är numera ett väldigt ineffektivt

»Man behöver inte skämmas för att be om pengar.«

system. Det går ut på att man ger de slantar man har i fickan. Men då kontanter sakta men säkert försvinner från samhället, samtidigt som det oftast inte går att betala med kort eller Mobilepay i kyrkorna, finns det inte så mycket man kan göra. Jag hoppas det snabbt moderniseras.

Borde bli bättre på att be om pengar

För församlingarnas del spelar det inte någon roll hur mycket pengar som kommer in men för organisationerna som faktiskt får pengarna spelar det en stor roll.

– För de stora organisationerna är själva kollektens andel en liten men betydande del även om den endast utgör några procent av allt som kommer in. Organisationer som Kyrkans utlandshjälp och Finska Missionssällskapet får också understöd av till exempel Utrikesministeriet och genom testamenten och andra privata donationer. För de små organisationerna kan den utgöra skillnaden på att till exempel kunna ha en anställd eller inte.

Heikki Nenonen tycker att församlingar kunde bli bättre på att faktiskt uppmä-

Heikki Nenonen understryker att kollekten också som symbolvärde är viktig eftersom den påminner oss om att ta hand om de svaga och utsatta.

FOTO: PRIVAT

na folk att ge pengar.

– Att som kyrka i luthersk kontext i Finland be om pengar upplevs som pinsamt och besvärligt. Vi är så vana vid kyrkoskatt. Det kan leda till att församlingar vid stora evenemang som De vackraste julsångerna inte betonar tillräckligt att det faktiskt är fråga om en insamlingskampanj. För dem handlar det ju om att sjunga.

Men Nenonen misstänker att det inom en inte alltför avlägsen framtid också blir nödvändigt för församlingar att bli bekväma med medelanskaffning.

– Man behöver inte skämmas för att be om pengar. I framtiden kan vi vara i en situation där församlingar är helt utan pengar. Därför tror jag det är viktigt att redan nu lära sig av organisationer som är bra på medelanskaffning.

Ska kyrkan ha mycket eller lite?

Hur borde då kyrkan förhålla sig till pengar? Är det bättre att ha mycket eller lite? Heikki Nenonen ser fördelar och nackdelar med båda aspekterna.

– I Finland har vi länge varit i en situation där vi inte behövt tänka på pengar. Det har möjliggjort till exempel anställningar och olika projekt. Samtidigt tror jag pengar lätt skapar en viss lathet och på många håll leder det till en ganska borgerlig kyrka för medelklassen.

Han jämför med en församling han besökt i Uganda där utgångsläget är ett helt annat.

– Inte lobbar jag för att våra församlingar här i Finland ska bli fattiga men ibland undrar jag om inte fattigare församlingar till sitt väsen är närmare urkyrkan och tenderar att fokusera mer på kärnfrågorna än vad vi i vår kyrka gör. Här hos oss blir till exempel gudstjänsten lätt endast en verksamhetsform bland många andra. Samtidigt tar det ganska mycket tid och energi att ständigt behöva samla in pengar.

KYRKAN I HELSINGFORS

PROGRAMMET GÄLLER FREDAG 10.12–TORSdag 16.12

Matteus församling

Gudstjänster

Mässor i Matteus: Söndagar kl. 10 i Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3. Tredje advent, högmässa med Lucia 12.12 kl. 10, fjärde advent mässa kl. 10. Kvällsmässa 26.12 kl. 18.

Julböner i Matteus församling 24.12: Vilans kapell kl. 13, julbön för stora och små i Matteuskyrkan kl. 13, Nordsjö kyrka kl. 14, Östersundom kyrka kl. 15 och 16, Matteuskyrkan kl. 16, Brändö kyrka kl. 17.

Julotta: Degerö kyrka, juldagen 25.12 kl. 8.

Musik

Missa inte! De vackraste julsångerna: 10.12 kl. 19 i Nordsjö kyrka med Nordsjö sångkör, 16.12 kl. 19 i Degerö kyrka samt 19.12 kl. 18 i Matteuskyrkan. Den sistnämnda strömmas till församlingens Facebooksida.

Lucia i Matteus: Lucia besöker Matteus församling på Luciadagen den 13.12 kl. 18. Välkommen att dela stämningen och julens budskap i Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3.

Behöver du hjälp eller stöd?

Du kan alltid kontakta församlingens anställda och diakoniarbetarna om du behöver hjälp eller stöd i vardagen eller bara någon att tala med! Våra diakoniarbetare är Carita Riitakorpi 050-380 3986 eller Mari Johnson 050-380 3976.

MATTEUS FÖRSAMLING

www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus

Kansliet: Fysiska kansliet är stängt. Telefoni ti och to 10-14.

Lokaler: Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3 (Matteussalen vän. 1).

Johannes församling

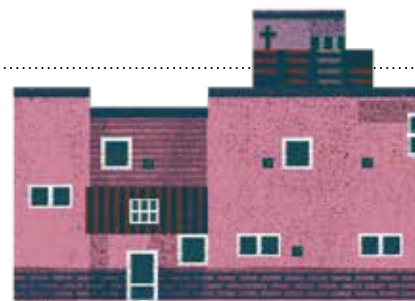
Gudstjänster

Mässa: söndag 12.12 kl. 10 på Heikasvägen 7. Musikleken medverkar.

Högmässa: söndag 12.12 kl. 12 i Johanneskyrkan.

Middagsbön: vardagar kl. 12 i Johanneskyrkan. Diakonin finns på plats i kyrkan på tisdagar fram till kl. 14.

Förbön i advent: måndag 13.12 kl. 11. Vi avslutar med middagsbön kl. 12 i Johanneskyrkan (6.12 avslutar vi

med gudstjänsten kl. 12). Till kryptan kommer man genom ingången kring högra hörnet från stora trapporna räknat. Mera info: monica.heikel-nyberg@evl.fi.

Oblatmässa: söndag 12.12 kl. 18 i Johanneskyrkan. Vi samlas för att under andakt baka oblater till församlingens mässor. Ingen förhandsanmälan.

För uppdaterad information, besök helsingforsforsamlingar.fi/johannes. Du kan också kontakta pastorskansliet med dina frågor mån-tis och tors-fre mellan kl. 10 och 15 (johannes.fors@evl.fi, 09 2340 7700).

Gemenskap

Träffpunkt: tisdag 14.12 kl. 13 i Högbergssalen. Maria Repo-Rostedt berättar om Stillhetens yoga® och vi gör en kort övning på stol. Alla kan vara med oberoende av rörlighet! Samtal, gemenskap och kaffe/te.

Stickningskvällar för alla åldrar: tisdag 14.12 kl. 18 i Hörnan, Högbergsgatan 10, ingång nära A-trappan. Mera info: nicolina.gronroos@evl.fi eller 050 598 6762.

Diakonilunch med julandakt: onsdag 22.12 kl. 12:00 på Casa Mare, Gyldénsvägen 6. Anmälningar till karin.salenius@evl.fi eller 050 380 0867 senast 17.12. Begränsat antal platser!

Pyssel i advent: torsdag 16.12 kl. 16-18, i Kabinettet, Högbergsgatan 10 E, 2 vån. Ingen anmälan behövs. Alla är välkomna!

Barnfamiljer

Musiklek: tisdagar kl. 9.30 (6 mån-1 år) och 10.30 (från 3 mån) på Högbergsgatan 10, 2 vån. Kaffe/te efter musikstunden.

Musiklek: tisdagar kl. 14 (0-3 åringar) i Bokvillan, Tavastvägen 125.

Musiklek: torsdagar kl. 10

MATTEUS Julbön

Jul i Matteus

Gemenskap utan krav för alla – familjer, ensamma, gamla och unga. Vi inleder med julbön i Matteuskyrkan kl. 16 och fortsätter sedan med att äta julemiddag ca kl. 17. Man kan stanna kvar fram till kl. 20. Anmälan till matteus.fors@evl.fi eller Mari Johnson, 050 380 3976.

(0–3 åringar) på Heikasvägen 7 C, 4 vån., Drumsö. Kaffe/te efter musikstunden.
Musiklek: fredagar kl. 9.30 (1–4-åringar) och 10.30 (från 3 mån) på Högbergsgatan 10, 2 vån. Kaffe/te efter musikstunden.
Anmälningar till musiklek riktas till heidi.berg@evl.fi.

Musik

Lunchmusik: tisdagar kl. 12 i Gamla kyrkan.

Ungdomar & unga vuxna

Besök ungdomsarbets hemsida johannesungdom.wordpress.com för senaste nytt!

JOHANNES FÖRSAMLING

www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes

Kansliet: må, ti, to, fre 10–15. Högbergsgatan 10, tel. 09-2340 7700.

Lokaler: Johanneskyrkan, Högbergsg. 12, Högbergssalen och Tian, Högbergsg. 10 E (vån. 2), Hörnan, Högbergsg. 10 (gatuplan), Folkhälsan och Majblomman, Mannerheimv. 97, Gamla kyrkan, Lönnrotsgatan 6, Bokvillan, Tavastv. 125, S:t Jacobs kyrka, Kvarnbergsbr. 1. Drumsö: Heikasvägen 7.

JOHANNES Julmusik

De vackraste julsångerna

De vackraste julsångerna: onsdag 15.12 kl. 18 i Gamla kyrkan. S:t Jacobskören, Tomas vokalensemble, Bulevardens kammarmusiksällskap och Johannes församlings kantori medverkar.

Petrus församling

Gudstjänster

Högmässa: Sö 12.12 kl. 10 i Munksnäs kyrka, Thylin. Söndagsskola för barn i samband med gudstjänsten. Thylin. Sö 12.12 kl. 12 i Äggelby gamla kyrka, Thylin.

Puls-gudstjänst: Sö 12.12 kl. 15.30 i Petruskyrkan. Puls är en gudstjänstgemenskap för alla åldrar. Välkommen med vare sig du varit med tidigare eller kommer för första gången! Barnkyrka och CoolKids för barn ordnas samtidigt.

Barnfamiljer

Följ Petrus Kidz-gruppen på facebook och hör mer om barnverksamheten!

Barnens söndag: Sö kl. 15.30 Barnkyrka och CoolKids för barn 2–6 år och 7–13 år i samband med Puls-guds-tjänsten. Vi lyssnar på och pratar om bibelberättelser, ber tillsammans och pysslar ibland.

Daghemmens julkyrka: Välkommen på en mysig julkyrka speciellt gjord för barn i daghemsåldern 17.12 kl. 9.30 Munksnäs kyrka. Du är välkommen också om du är hemma med dina egna barn!

Evenemang

Gudstjänstgruppen: 16.12 kl. 18 i Munksnäs kyrka. Vill du vara med och bygga gemenskapen i Munksnäs-guds-tjänsten? Den kristna tron handlar i hög grad om att leva i relation till Gud och till varandra. Vi vill tillsammans medvetet försöka fördjupa den gemenskapen. Vi funderar på hur vi upplever att vi kan och vill bidra. Ronny Thylin, ronny.thylin@evl.fi, 050-3803 548

Retreat på Snoan: Välkommen med på retreat på retreatgården Snoan i Lappvik den 28–30.12.1. I programmet ingår morgonmessa, tueböner, meditationer, vägledning och egen tid för promenader och vila. Ankomst kl. 17–18 på fredag och avfärd kl. 15 på söndag. Antalet deltagare är begränsat, 10 pers., så anmäl dig gärna i god tid, senast 10.1 till Petrus kansli. Pris. 150€ (logi, mat och program). Medverkande är Camilla Norkko, Johannes Westö och Caroline Sandström. Mer information på Petrus hemsida eller av Caroline Sandström, carolinezsands-trom[a]gmail.com, tel 050-336 41 33.

Disciple22 – Captivated: Disciple-konferensen ordnas igen i Petruskyrkan 28–30.12.22 under temat Captivated, fångslad. Hur ser det ut då vi blir så fångslade av Gud att vi inte vill något annat än vara i hans närhet och följa honom? Kom med på en fantastisk helg med

PETRUS Stillhet

Retreat på Snoan

Välkommen med på retreat på retreatgården Snoan i Lappvik den 28–30.12.21 med Petrus församling. Kom med på en helg av vila, meditation, bön och promenader. Ankomst kl. 17–18 på fredag och avfärd kl. 15 på söndag. Antalet deltagare är begränsat, 10 pers. Anmälan till Petrus kansli. Pris. 150€ (logi, mat och program). Medverkande är Camilla Norkko, Johannes Westö och Caroline Sandström. Mer info: Petrus hemsida

huvudtalarna Maria och Kim Sjögren från Sverige samt Pekka och Anna-Liisa Heikilä. Du kan anmäla dig via hemsidan disciple.fi

Andakt och bön

Missa intel Rotad i Ordet:

13.12 kl. 18 i Malms kyrka. Kom med på en resa djupare i Bibeln. Vesa Ollilainen: Vem känner Kristus? Evangeliet i postkristen tid.

PETRUS FÖRSAMLING

www.petrusforsamling.net

Kansliet: Må–ti, to–fre kl. 10–13, ons kl. 13–16, tel. 09-2340 7100. Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Lokaler: Hagasalen och Södra Haga kyrka, Vesperv. 12, Malms kyrka, Kommunalv. 1, Munkshöjdens kyrka, Raumov. 3, Munksnäs kyrka, Tegelst. 6, Petruskyrkan, Skogsbäcksv. 15, Äggelby gamla kyrka, Brofogdev. 12.

Föränderliga tider

Församlingarna följer med coronasituationen och myndigheternas anvisningar. Vid behov kan evenemang inhiberas eller deltagarantalet begränsas. När denna tidning gick i tryck var läget gällande användning av coronapass vid samlingar för över 20 personer fortfarande oklart.

Följ med Kyrkpressen och församlingarnas hemsidor för uppdaterad information. Du kan också kontakta din församling om du har frågor eller behöver prata med någon.

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Korsholm utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Ulrika Hansson, ulrika.hansson@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6788. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Marias lovsång ger julstämning

– Det är gripande att tillsammans kunna berätta Marias lovsång genom musiken. Det säger Susanne Westerlund om julkonserten i Korsholm.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

KORSHOLM På söndag framförs en mångsidig julkonsert i Korsholms kyrka. **Susanne Westerlund**, som är ledande kyrkomusiker i Korsholms församling, dirigerar.

Hur skulle du beskriva musiken i konserten Marias lovsång?

– Vid konserten kommer vi att framföra J.S. Bachs "Magnificat" som på svenska brukar kallas "Marias lovsång". Musiken är skriven för kör, orkester och solister.

– Det är gripande att tillsammans kunna berätta Marias lovsång genom musiken. Bach har på ett fint sätt skapat en helhet där olika ensembler framför olika bibelverser för att understryka textens budskap genom musiken. Bach brukar ibland presenteras som den sjunde evangelisten. Verket är krävande rent musikaliskt för ensemblen, som ska tolka allt från svaga lyriska tongångar till jublande glädje.

Vad får repertoaren dig att känna?

– Det här ger mig julstämning, och mitt arbete med den här konserten känns meningsfullt. Alla, både medverkande och publik, får ta del av julens budskap på det sättet som tilltalar den enskilda människan bäst. En del vill lyssna, andra agera och det är givande att få vara med och bidra till den växelverkan.

Många världskända kompositörer har tonsatt Marias lovsång i Lukasevangeliet, varför tror du den texten berört så många?

– Jag tror att det helt enkelt beror på att det är en så central händelse i kristendomen.

Varför valde ni Corellis julkonsert?

– Verket har ingått i Korsholms kammar-

Bland annat kammarkören Psallite medverkar under konserten.
FOTO: JOHAN HAGSTRÖM

orkesters stamrepertoar under en väldigt lång tid. Nu är det åter flera år sedan vi har framfört det så jag tyckte det var tid för det. Rent tidsmässigt så passar det också bra att ha med det dryga 15 minuter långa verket med Magnificat, vilket gör att hela konserten tar en knapp timme.

När njuter du som mest av julmusik?

– På julaftonsmorgonen då jag får vakna upp till tonerna av vacker julmusik och äta frukost med hela familjen. Ett annat tillfälle är De vackraste julsångerna, då man riktigt kan ta på den förväntansfulla men samtidigt avslappnade stämningen i kyrkan.

Konserten Marias lovsång

Konserten framförs söndag 12.12 kl. 18 i Korsholms kyrka.

Repertoar: Corelli: Concerto grosso Op. 6 nr 8 samt Bach: Magnificat.

Medverkande: Kammarkören Psallite, Korsholms kammarorkester. Jenny Sandelin, sopran, Karita Jungar, sopran, Mari Renvall, alt, Niall Chorell, tenor, Niklas Spångberg, bas. Dirigent: Susanne Westerlund.

Biljetter 25 euro, stud.&pens. 15 euro. Barn under 16 år gratis (biljetter kan köpas via Studio Ticket och vid ingången).

Om du tycker att annonseringen är kortare än vanligt beror det på att nästa nummer av Kyrkpressen utkommer redan 16.12.

KORSHOLMS PROSTERI

KORSHOLM

Gudstjänst: sö 12.12 kl 11 i kyrkan. Mats Björklund och Rainer Holmgård.

Högmässa: sö 12.12 kl 13 i Smedsby fg. Mats Björklund och Rainer Holmgård.

Konsert Marias Lovsång: sö 12.12 kl 18 i kyrkan. Bachs Magnificat och Corellis julkonsert med Kammarkören Psallite och Korsholms kammarorkester. Solister: Jenny Sandelin, Karita Jungar, Niall Chorell och Niclas Spångberg. Dirigent: Susanne Westerlund. Biljetter: 25€/15€ vid dörren och från Studio ticket.

KVEVLAX

TV-inbandning för YLE i Kvevlax kyrka:

Julottan bandas torsdag 9.12 kl. 19.00. Alla är välkomna att delta! Kom i god tid! Julottan sänds i TV 25.12 kl. 8.

De Vackraste Julsångerna bandas med enbart de medverkande på plats pga rådande restriktioner. Programmet sänds i TV 24.12 kl. 10 med repris 26.12 kl. 11.

Kvällsgudstjänst: sö 12.12 kl 18.

Familjernas julfest med lucia: mån 13.12 kl. 18 i församlingshemmet. Servering.

Mathjälpen: ti 14.12 kl. 10. Kontakta Nina Andrén

SOLF Sånger och kalender

De vackraste julsångerna

De vackraste julsångerna sjungs denna vinter i hela tre gudstjänster: **12.12 kl. 10** och **19.12 kl. 10** och **26.12 kl. 18!**

Söndagen den 12 december predikar Ruth Vesterlund och Heidi Lång är kantor, och söndagen 19 december är det Berndt Berg som predikar och Heidi Lång är kantor. Dessutom bjuder vi på andra musikinslag, så följ med i annonseringen!

Också på Annandag jul kommer vi att sjunga ur DVJ-häftena kl. 18 i församlingshemmet, då är det åter Ruth som håller andakt, och Heidi spelar. Välkomna och sjung med oss!

Adventskalender i Solf också i år!

Även denna vinter ordnar Solfs församling i samarbete med Stundars en "byakalender" för Solfborna. I år är vi faktiskt hela tretton aktörer som önskar er en promenadrik adventstid! Förutom Stundars och församlingen så deltar bl.a. Cirkas, skolan, daghemmet och biblioteket!

En karta med luckornas placering hittas runtom i byn, men också på församlingens hemsida (www.solfsforsamling.fi), församlingens Facebooksida, och på Stundars hemsida (www.stundars.fi). Tanken är att man ska få söka lite innan man hittar dagens lucka (oftast ett fönster), så därför är inte exakta byggnaden utmärkt på kartan, enbart området.

Luckan öppnas genom att numret på luckan sätts upp och någon sorts belysning tänds! Lycka till i luckjakten!

om du inte hämtat mat tidigare tfn 044 0462312

Bibel- och bönegrupp: ti 14.12 kl 19.00 i Krubban.

Julfest för daglediga: ons 15.12 kl. 13. Program med jultema, servering av julgröt och kaffe. Eku-meniska kören medverkar.

Karakaffe: to 16.12. kl 09.15 i ds.

RELOT

Julandakt för daglediga: 9.12 kl. 14 i förs.hemmet. Glögg och pepparkakor. Välkommen!

Kvällsmässa i all enkelhet: sö 12.12 kl.18 i Relot. Berg, Lång.

Mathörna med julandakt och julgröt: ons 15.12

kl. 13 i Björkögården. Berg, Wargh. Anmälan senast 13.12 till Barbro Lähdesmäki 044 3520011.

SOLF

Gudstjänst med De vackraste julsångerna: sö 12.12 kl 10 i kyrkan. Ruth Vesterlund och Heidi Lång. Musikinslag.

Pensionärernas julfest: må 13.12 kl 13 i församlingshemmet.

Julvandring på Stundars: on 15.12 kl 18. En stämningfull vandring! Kika in i stugorna, njut av änglakörens sång och träffa Josef, Maria och Jesus-barnet i krubban. Ta gärna med egen lykta.

RELOT Julgröt

Välkommen till årets sista mathörna!

Julgröt och julandakt med julsånger är programmet vid mathörnan i Björkögården onsdagen den **15 december kl. 13**. Berndt Berg och Michael Wargh medverkar.

Anmäl dig **senast måndagen 13 december** till Barbro Lähdesmäki tel. 044 3520011!

KVEVLAX Lucia

Julfest för barnen

På Luciadagen **måndag 13.12 kl. 18** är hela familjen välkommen på barnens julfest i församlingshemmet. Både Lucia från barnkören och tomtén hälsar på, och så blir det förstas servering av saft och annat gott.

Ta med en liten julkapp (värde 4 €) för varje barn.

Konsert "Julmysiga toner": to 16.12 kl 18 i kyrkan. Julkonsert med Rebecka Sretenovic och Josefin Sundström. Andakt: Ruth Vesterlund.
Adventskalender i Solf-centrum: 1.12.2021–6.1.2022. Årets kalender följer fjolårets modell och i år är vi sammanlagt 13 aktörer som önskar delta i att fixa julstämning för Solfborna. Kartor med luckornas placering hittar du här och där i byn, men också på församlingens hemsida och FB-sida! Varje lucka öppnas genom att dagens lucknummer sätts upp och någon sorts belysning tänds. Lycka till i luckjakten!

BERGÖ

Fr 10.12 kl. 19: Ungdomskväll i församlingshemmet.
Sö 12.12 kl. 14: Gudstjänst. Isaksson, Lax.
On 15.12 kl. 15: Junior i församlingshemmet. Terminsavslutning.
On 15.12 kl. 16: Minior i församlingshemmet. Terminsavslutning.
On 15.12 kl. 18: Kyrkokören i församlingshemmet.

MALAX

Sö 12.12 kl.10: 3 sö i advent. Gudstjänst i kyrkan. Norrback, Lax.
Må 13.12 kl. 18: De vackraste julsångerna för barnen i kyrkan, i samarbete med Legato. Coronapass kontrolleras av alla över 16 år.
Må 13.12 kl. 18: Ekumenisk bön i Betel, Malaxvägen 85, Malax.

PETALAX

Fr 10.12 kl. 9: Familjeklubben i prästgården. Terminsavslutning.
Fr 10.12 kl. 13: Fredagssamling i församlingshemmet. Dragning i syföreningens lotteri! Taxi.
Sö 12.12 kl. 12: Gudstjänst. Isaksson, Lax.
To 16.12 kl. 18.30: Kyrkokören i församlingshemmet.
To 16.12 kl. 18.30: Minior-junior i ladan. Terminsavslutning.

KORSHOLM Musik

De vackraste julsångerna

Vi sjunger De vackraste julsångerna i två omgångar söndagen **19.12**. Först blir det familjegudstjänst i kyrkan **kl. 11** med Rune Lindblom, Ann-Christine Nordqvist-Källström och Susanne Westerlund. Minikören, Lilla barnkören, Lilla orkestern, Kör för alla och Korsholms Kammarorkester medverkar, och vi sjunger tillsammans ur De vackraste julsångerna-häftena.

Samma eftermiddag **kl. 16** ljuder sångerna utanför Korsholms kyrka. Sångerna ackompanjeras av en brasskvartett som spelar uppe från kyrktornet! Medverkar gör också bl.a. Korallkören, Ungdomskören Germivox (dir Heidi Lång) och Körskolan med Luciaprogram. Det bjuds på pepparkakor och glögg. Ta gärna med egen lykta! Vi önskar er en härlig adventstid!

KOLUMNEN

TINA WESTERLUND

Vanliga dagar kan bli de viktigaste

JAG FASCINERAS av tanken att varje individ börjar sitt liv som en oskriven berättelse. Kapitel efter kapitel fylls sedan denna berättelse med våra upplevelser, glädjestunder och sorger. Det som gör berättelsen så spännande är att det alltid blir en unik och personlig historia, och ingen kan på förhand veta hur innehållet kommer att bli. Sällan blir vår väg genom livet som vi planerat och stundvis kan den vara utmanande och osäker. Vår tillvaro förändras. Ibland blir vi tvungna att stanna upp och fundera över hur det kunde bli så här och vad det är värt att lägga sin energi på.

»Om du kunde, vilka händelser skulle du då ha sparat?«

OM DU kunde, vilka händelser skulle du då ha sparat, för att kunna återuppleva dem? För mig är det för vardagsstunderna, från tiden när barnen var små, som jag skulle vara beredd att offra något, för att kunna uppleva dem igen. Åren går så fort, folk försvinner och barnen växer upp. Det är kanske vanliga saker, som egentligen händer hela tiden runtomkring oss, som ger oss de vackraste och mest värdefulla minnena. Små saker som sedan gjorde livet så stort.

Vi ska inte underskatta de godnattsagor, skogspromenader eller storstädningen av uthuset vi gjorde tillsammans med barnen när de var små. Och i mitt fall: möjligheten att bolla lite funderingar med min pappa, medan han ännu levde. Detta kan senare i livet bli det vackraste, djupaste och värdefullaste minnet att återkomma till, när man har sämre dagar.

KANSKE VI borde stanna upp lite oftare. Vem vet, kanske det är just den här dagen som sedan blir ett "happy place" – en dag eller ett minne som du kan komma tillbaka till när allt känns väldigt tungt.

Tina Westerlund är medlem i Solfs församling.

Julia Järveläinen

Familj: Gift med Henrik, en 2-årig dotter, väntar sitt andra barn.

Bor: I Smedsby.

Trivs bäst när hon: får vara ute i naturen och röra på sig.

En nödvändig jultradition: julmusiken; att få sjunga och spela julsånger hemma och i kyrkan.

Bärande tanke: "Sök först Guds rike och hans rättfärdighet, så skall ni få allt det andra också."

Aktiv i bland annat Svenska Lutherska Evangelieföreningen i Vasa.

Hela familjen tycker om att vara aktiv, säger Julia Järveläinen, här med sin dotter.
FOTO: PRIVAT

En tanke som bär i vardagsruljangsen

Julia Järveläinen är läkare, småbarnsmamma, förtroendevald och aktiv idrottare. Men om kraven blir för höga har hon en tanke som tröstar.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

KORSHOLM Julia Järveläinen har nyligen blivit mammaledig i väntan på familjens andra barn. Till vardags jobbar hon som läkare vid hälsocentralen i Malax. Och i vanliga fall fylls fritiden av orientering, skidåkning, körsång och förtroendeuppdrag i Korsholms svenska församling.

Någon nämnde ordet stål-tjej, är du en sådan?

– Nja, inte skulle jag själv kalla mig det, säger hon och skrattar.

– Men jag har många järn i el-

den, och hela familjen tycker om att vara aktiv.

Hon tycker om julen, även om hon inte är en utpräglad julmänniska.

– Men det är en av de viktigaste kristna högtiderna då vi får fira Guds godhet till oss, och mysa till det med vänner och familj.

– Jag har lite visioner om att julbaka och annat smått och gott.

Brukar du stressa inför jul eller kan du ta det lugnt?

– Jag skulle nog säga att jag kan nju-

ta. Vi har inte så många måsten under julen, jag vill stanna upp, umgås och äta gott.

– Jag väljer också bort en del. Julstädning ägnar jag inte så mycket tid åt.

Grubblar hemma ibland

Hon trivs med att jobba på en mindre hälsocentral, på det viset lär hon känna både personal och patienter.

Hon har blivit bättre på att lämna jobbet på jobbet.

– Men visst händer det att litesvårare fall blir kvar och snurrar i huvudet, saker jag vill hitta en lösning på. Och ibland hittar jag lösningen om jag får tänka i lugn och ro några timme.

Under studietiden satsade hon hårt på orienteringen, och träning och tävlingar tog mycket fokus.

– Nu när jag fått barn är det en annorlunda typ av krav jag ställer: Hur kan jag vara en bra förälder?

Hur brukar du tänka när dina

egna eller andras krav känns för höga?

– En sak som är viktig då är tron. Jag får lita på att Gud har allt i sin hand. Det spelar ingen roll vad jag presterat på jobbet eller i idrottstävlingar, jag är alltid älskad. Det är en stor styrka.

– Trots att jag inte är en hundra procentig mamma jämt får jag lita på att det räcker ändå.

»Jag är alltid älskad.«

Har du något speciellt julminne?

– Jag har många fina minnen från barndomens jular, när släkt och familj samlades hos oss.

– Jag spelar violin, och spelade som yngre i Korsholms kammarorkester. Nästan alla jular har ändå sedan jag var liten innefattat sång- och musikuppträdanden, i kyrkor eller på konserter, och det har varit fint att på det viset få sprida julglädje.

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Pedersöre prosteri utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Johan Sandberg, johan.sandberg@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 3599. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Annette Tallgren, Marianne Sandström och Annika Wester förbereder församlingens jul.

Traditionellt program för julen planerat

I årets julprogram i Jakobstads svenska församling räknar man inte med några nya påbud, varken från kejsar Augustus eller regionförvaltningsverket. Programmet liknar julen för två år sedan.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

JAKOBSTAD – Lite spännande är nog att se vad som kommer från myndighetshåll, säger Annette Tallgren, ledare för familjeversamheten.

Planerna utgår i alla fall från normal verksamhet. Församlingen utgår i stort från julprogrammet för två år sedan, före coronan, men det har möblerats om lite efter behov.

Den här veckan kan man gå en julvandring runt Församlingscentret. Den börjar vid ingången till lekparken och så följer man stjärnan runt byggnaden där olika sek-

torer byggt stationer i fönstren.

Julvandringen runt Pedersöre kyrka, som ordnas tillsammans med Pedersöre församling, återkommer också i år. Den är tillgänglig från den 11 december till den 2 januari och börjar vid stora porten. Ingen vandring är bemannad.

Den 11 december bjuder Jacob Gospel på konsert i Jakobstads kyrka och den 13 december ordnas luciakonsert med Sångens vänner och Runebergskören.

Den 17 december är det dags för

De vackraste julsångerna.

– Alla körmedlemmar väntar på att få sjunga ut. Det har varit en lång period att ha stopp i verksamheten. Men nu kör vi, säger kantor Annika Wester.

Pastor Hans-Christian Beutel från den tyska församlingen i Helsingfors håller den traditionella tyskspråkiga gudstjänsten i kyrkan den 16 december klockan 18.

Julaftonens julbön i kyrkan hålls i år klockan 13. I Pedersöre kyrka hålls barnens julbön en timme senare. Musik i julnatten i Pedersöre kyrka återkommer i år, men klockan 22.

Det gemensamma julfirandet på Församlingscentret är också tidigarelagt till klockan 14 på julaftonen.

– Det är för alla som vill uppleva en gemensam jul, men främst för de som är ensamma. Vi har be-

ställt gröt för hundra personer. För barnen ordnas i år ett julmysterium, säger diakonissan Marianne Sandström.

Diakonin delar under den här veckan ut insamlade julklappar till behövande.

– Vi har i huvudsak fokus på barnfamiljerna med julklapparna. Det brukar komma in ungefär tusen gåvor. Men vi hjälper ju alla som behöver hjälp. Vi har en stor grupp pensionärer som har det kämpigt med ekonomin. De får vanligtvis ett köpkort, säger Sandström.

Det mesta av julprogrammet kan genomföras även om coronabegränsningarna skärps. Gudstjänsterna strömmas i vilket fall som helst.

– Vi måste följa med och kommer det nya bestämmelser måste vi justera efter det, säger Wester.

Blir det några förändringar meddelas om dem på om det på församlingens hemsida och sociala medier.

– Det är viktigt att man kommer bara om man är frisk och med munskydd, säger Tallgren.

»Alla körmedlemmar väntar på att få sjunga ut.«

PEDERSÖRE PROSTERI

JAKOBSTAD

10.12. kl 19: In da House i Ungd.utr., Nylund-Wentus, Mård.

11.12. kl 18.30: Fokus i Församlingscentret. Björk: "Jesus världens ljus". Lovsång Kick Östman.

11.12. kl 19: Konsert med Jacob Gospel i kyrkan. Andakt Edman.

12.12. kl 12: Högmässa i kyrkan. Björk, Edman, Borgmästars. Gloriakören. Rainer Karvonens gudstjänstgrupp

12.12. kl 14: SLEF:s julfest i Församlingscentret

13.12. kl 19: Luciakonsert i kyrkan. Sångens vänner, Runebergskören, Stadens Lucia, Borgmästars. Andakt Turpeinen.

14.12. kl 11-13: Kyrkan öppen för bön och samtal

15.12. kl 18: U-Klubbens julfest i Församlingscentret.

16.12. kl 18: Tyskspråkig gudstjänst i kyrkan. Hans-Christian Beutel. Efteråt glögg och pepparkaka.

KRONOBY

Kronoby kyrka

Finskspråkig sånggudstjänst med De vackraste julsångerna: Sö 12.12 kl 18.00.

Terjärv kyrka

Mässa: Sö 12.12 kl 18.00.

Nedervetil kyrka

Gudstjänst: (strömmas) Sö 12.12 kl 10.00.

www.kronobyforsamling.fi

LARSMO

Gudstjänsterna och högmässorna strömmas via församlingens YouTube kanal Larsmo församling live. Förändringar i församlingens verksamhet kan ske med kort varsel. Aktuell information finns på församlingens hemsida.

Lö 11.12 kl. 19 Kauneimmat joululaulut: i församlingshemmet, Forsman, Sjöblom.

Sö 12.12 kl. 10 Högmässa: Sjöblom, Wiklund, söndagsskolljulfest. Kyrkvård: Kaptens södra.

On 15.12 kl. 12 Jul i gemenskap: i församlingshemmet, julgröt, program.

To 16.12 kl. 18 Karajulfest med middag: i församlingshemmet. Jan-Erik Sandström och Mats Sjölin medverkar.

PEDERSÖRE Budskap

Julvandring

En jultvandring med stationer kring Pedersöre kyrka är öppen från den **11 december** till och med den **3 januari**. Jultvandringen passar för alla åldrar. Varmt välkommen att ta del av julens budskap på detta sätt! Jultvandringen ordnas gemensamt av Pedersöre och Jakobstads svenska församlingar.

Om du tycker att annonseringen är kortare än vanligt beror det på att nästa nummer av Kyrkpressen utkommer redan 16.12.

NYKARLEBY

Gudstjänster

Sö 12.12 kl 10 Gudstjänst: Jeppo fh, Smeds, Lönnqvist. Kyrkkaffe.

- **kl 12 Högmässa:** S:ta Birgitta kyrka, Smeds, Lönnqvist

Musik

Lö 11.12 kl 18 Jultkonsert: S:ta Birgitta kyrka, Sångens vänner, dir. Bill Ravall o Finlandia Order of Runeberg, dir. Frej Högdahl, andakt Edman, fritt inträde, kollekt.

Sö 12.12 kl 18 De vackraste julsångerna: Munsala fh, Edman, Lönnqvist, högst 100 pers. Kyrkkaffe.

Ons 15.12 kl 18 Christmas carols: Nkby fh, Christian Vesterqvist, Edman, Lönnqvist (tillfället är engelskspråkigt), högst 100 pers.

To 16.12 kl 19 De vackraste julsångerna: Socklot bönehus, Edman, Lönnqvist

Samlingar

To 9.12 kl. 13.30 "Dela tro och liv": Socklot bönehus, Smeds

Sö 12.12 kl 14 Hela familjens julfest: Pensala bönehus, Jimmy Österbacka, Niclas Nylund, musikprogram

Tillfällena hålls om coronarestriktionerna tillåter. För närvarande får högst 100 personer samlas till

allsångstillfällen. Vi uppdaterar annonseringen kontinuerligt. Följ med på församlingens webbplats och FB-sidan! Alla gudstjänster från Jeppo kyrka ljudströmmas.

www.nykarlebyforsamling.fi

PEDERSÖRE

Lö 11.12 kl. 19 Qunoskörens jultkonsert: Esse kyrka. Portin

Sö 12.12 kl. 10 Högmässa: Esse kyrka. Portin, Ellfolk-Lasén

- **kl. 10 Gudstjänst:** Pedersöre kyrka. Anderssén-Löf, Pandey

- **kl. 14 Sammankomst:** Punsar bönehus

- **kl. 14 Julfest:** Åvist bykyrka. Portin

- **kl. 14 Söndagsskolans och byns gemensamma julfest:** Lövä bönehus

- **kl. 18 Adventsandakt:** Flynnängens bönehus.

Kristian Gädtnäs, Portin

- **kl. 19 Gudstjänst:** Purmo kyrka. Anderssén-Löf, Ellfolk-Lasén

LARSMO Julfest

Jul i gemenskap

Väntjänsten inbjuder alla äldre till julfest i församlingshemmet onsdag **15.12 kl. 12**. Besök av Jakobstads lucia, sång av Nisse och Eivor Johansson, Marko Sjöblom håller andakt. Vi serverar julgröt och kaffe. Varmt välkomna!

NYKARLEBY Julsånger

Kom och sjung Christmas carols

Det engelskspråkiga tillfället "Down by the riverside" med gospelsånger i somras var uppskattat. Nu är det dags för en ny version med julsånger på engelska. Välkomna att delta i Nykarleby församlingshem onsdag **15.12 kl. 18**, bjud gärna med vänner och bekanta som kan engelska! Christian Vesterqvist och Mikaela Lönnqvist leder sången på gitarr respektive piano, Mats Edman håller andakten. Vi följer restriktionerna enligt vilka högst 100 personer kan delta, munskydd är starkt rekommenderat. En enkel servering hålls efteråt.

Så var julen en gång

Ärkebiskop emeritus John Vikström minns både barndomens härliga jular och en julandakt i Kakolafängelset, då några fångar planerat att ta ärkebiskopen som gisslan.

TEXT: **SOFIA TORVALDS** FOTO: **JOHAN SANDBERG**

ÅBO Det var härliga jular, säger ärkebiskop emeritus **John Vikström** om barndomens jular i Kronoby. Julfirandet började med skolans julfest – hans pappa var lärare – sedan följde julmat, julklappar och på juldagen den tre kilometer långa vandringsen till julottan.

John Vikström har härliga minnen från barndomsjularna i Kronoby.

– Vi fick uppleva bjällerklång längs vägen när bönderna kom körande med häst och släde. Vid julkyrkan var det en mängd hästar som det ångade från där de stod uppradade vid kyrkan.

Kyrkan fylldes med folk. Först var det julotta och därefter gudstjänst.

– Det fanns fina kyrkmålningar i Kronoby kyrka. Den största gällde syndafloden och Noas ark. Jag var kanske mer intresserad av väggarna än av det som sades i predikstolen.

En julklapp har han fortfarande kvar: en liten, blå kappsäck som hans pappa skickade hem krigsvintern 1939.

– I den samlade jag gamla idrottsresultat och de är fortfarande prydligt uppradade i kappsäcken.

Idag är det gemenskapen som betyder mest för honom på julen.

– Och gudstjänsten – men numera går

vi i kyrkan på julafton, för vi kommer inte iväg så tidigt på juldagsmorgonen.

En rymningsplan

Hans mest dramatiska julminne har att göra med en julandakt. Till hans jultraditioner under åren som ärkebiskop hörde en julandakt klockan 12.30 på julafton i centralfängelset uppe på Kakolabacken.

– När jag en julafton på 90-talet körde upp mot fängelset stod där till min stora förvåning flera polisbilar. När jag kom in i fängelset berättade varken fängelsedirektören eller fängelseprästen vad det var fråga om. Först flera veckor, kanske månader, senare fick jag veta.

Några fångar hade gjort upp en rymningsplan: de skulle ta ärkebiskopen med sig som gisslan. En bil stod färdig utanför fängelset. I sista stund fick fängelseledningen veta om planerna.

– Polisen blev alltså underrättad och flera polisbilar kom omedelbart. Några poliser placerades vid den sannolika rymningsgatan. De fick lov att vid behov skjuta.

Intet ont anande höll han andakten. Först då lär de ifrågavarande fångarna ha märkt att deras plan hade avslöjats.

– Efter andakten, där några fångar musicerade och kantorn spelade julsånger med oss, drack vi julkaffe i lugn och ro. Sedan körde jag hem till biskopsgården och den väntande julmåltiden med min familj.

JAKOBSTAD Gudstjänst

Doplöven delas ut

Doplöven delas ut på dopets söndag **9.1.2022** i samband med gudstjänsten med små och stora i Jakobstads kyrka **klockan 12**.

Vid dop hängs ett doplöv i dopträdet framme i kyrkan. På lövet är barnets alla förnamn och dopdatum skrivna.

Nu tar vi ner doplöven och efter gudstjänsten får alla föräldrar, faddrar eller vänner till de barn som döpts under år 2021 komma och ta hem lövet som ett minne från dopet.

Vi firar en gudstjänst på de allra minstas villkor. Präst är Jan-Gustav Björk, kantor Annika Wester. Bernice Haglund –Wikström och församlingsfaddrar medverkar.

KOLUMNEN

MIA ANDERSSÉN-LÖF

Andas medan du väntar

JAG HAR en känsla av att jag väntade mer när jag var liten. Jag väntade på min födelsedag, på julafton, på påskharen och på att sommarlovet skulle börja.

Jag väntar och längtar inte lika hett nu som jag gjorde då. Jag undrar varför. Är det livets gång, att iveren mattas av med åren? Är det förmågan att överraskas som trubbas av? Är det kanske erfarenheten av presentpapper som ska återvinnas, julsinka som ska omvandlas till andra rätter, midsommarbjörkarna som vissnar?

Men fastetiderna blir bara skönare ju längre jag lever. Kyrkans största fasta är Påskfastan, men också adventstiden är en fastetid. När det gäller Jesu ankomst finns det ingen mogenhetens desillusion och gråa erfarenhet. Snarare öppnar sig mysteriet i ständigt nya skiftningar. Jag förstår och ser mer av Guds kärlek, jag fylls av glädje och tacksamhet. Som Johannes skriver: "Brudgum är den som har bruden. Brudgummens vän, som står och hör på honom, gläder sig åt brudgummens röst. Den glädjen har nu blivit min helt och fullt. Han skall bli större och jag bli mindre." (Joh. 3:29–30)

»Jag tänker på handling och bön som på in- och utandning.«

"GÖR NÅGOT medan du väntar!" brukade min mamma säga. Att sitta och titta på klockan är antagligen det mest frustrerande och meningslösa sättet att vänta. Att bereda sig för julens glädje, att förundra sig över att Gud blivit människa i Jesus Kristus – och varför – gör jag bäst genom att göra något. Genom att vara i bön och tillbedjan, fira andakt och gudstjänst, sjunga De vackraste julsångerna, ställa mig i tjänst, se till de människor jag har i min närhet, ta del i julinsamlingar och julbasarer.

Jag tänker på handling och bön som på in- och utandning. Tillsammans ger de liv. Båda är vitala delar av det kristna livet. Adventstiden och påskfastan hjälper oss att få syn på det, och att andas både in och ut. Så blir vår messiasväntan inte bara en väntan, inte en transportsträcka, utan en del av vår helgelse. "I Ordet var liv, och livet var människornas ljus" (Joh. 1:4).

Jag önskar dig en välsignad adventstid!

Mia Anderssén-Löf är kyrkoherde i Pedersöre.

Det kan vara kallt och besvärligt – men roligt. Bland andra Peter Roos och Anders Sjölinde ska spela från klockstapeln vid Jakobstads kyrka på julafton.

Spelar julsånger över Storgatan

Efter julbönen på julaftonen låter en grupp blåsmusiker julsalmer ljuda över Storgatan från klockstapeln.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

JAKOBSTAD Blåsmusik från klockstapeln på julafton är en gammal tradition i Pörtom där Wava-institutets rektor Peter Roos vuxit upp.

– Jag har varit med och spelat där från åttiotalet när jag var lite pojke tills vi flyttade till Jakobstad för några år sedan, säger han.

Traditionen i Pörtom är ändå äldre än så. Och den torde fortsätta där än idag.

Att Jakobstad får del av traditionen ger Roos ändå kollegan, musikläraren Anders Sjölinde, erkännandet för.

– Idén är Peters, men det var jag som tog i den. Peter pratade om hur de gör i Pörtom och sade att det skulle vara roligt att göra det här i Jakobstad. Han talade om det i fle-

»Här når musiken förhoppningsvis över hela staden.«

ra år, men inget hände. Så i fjol ringde jag till kantorn Lisen Borgmästarens och frågade om vi får spela i klockstapeln. Det fick vi, säger Sjölinde.

Ifjol stod de i klockstapeln på julaftonen och spelade julhymner ut mot Storgatan under tjugo minuter.

– I år har vi en bättre tid, vi ska spela när folk går ut ur kyrkan när julbönen som börjar klockan 13 är slut, säger Roos.

– Här når musiken förhoppningsvis över hela staden, inte bara för dem som kommer från julkyrkan, säger Sjölinde.

Proffs, amatörer och elever

Ifjol var det fem musiker som spelade i klockstapeln. I år är det en blandning av proffs, amatörer och elever som spelar fyrstämmigt. De är åtminstone Peter Roos och hans dotter Celina, Anders Sjölinde och Torvald Lund.

– Jag ska ännu försöka få någon musikelev med, säger Sjölinde.

Han planerar en uppsättning med trombon, tuba och trumpet. Repertoaren ska bestå av traditionella julsalmer och -hymner, inget bjällerklang eller Last Christmas.

– För mig var det viktigt att som liten

kille få vara med de äldre och spela regelbundet varje år. Det var ett sätt att inleda julen, säger Roos.

Han har tidningsurklipp från tiden när han som pojke, kanske tio år gammal, spelade i klocktornet i Pörtom.

– Jag har också urklipp från 2010-talet, men då är det min dotter som spelar. Det är en tradition som gått genom generationer.

Ventilerna kan frysa

I dessa coronatider har man fått vänja sig med att planerna ändras. Det gäller också julaftonens spelning. Men coronan är kanske inte det största hotet.

– Blir det för kallt, lägre än minus tjugo måste vi hitta ett alternativ. För då fryser instrumentens ventiler. I Pörtom var jag en gång med om att en trombon fastnade medan vi spelade, säger Roos.

De tycker det skulle vara roligt att få igång en tradition i Jakobstad som fortsätter fast personerna byts ut.

– Det kan vara obekvämt, kallt och besvärligt. Men det är roligt, säger Roos.

Det är heller inte första gången man spelar från klockstapeln i Jakobstad.

– För några år sedan spelade någon varje dag under Jakobs Dagar, säger Sjölinde.

PÅ GÅNG LOKALT NÄRPES, KRISTINESTAD, KORSNÄS, MALAX, PETALAX, BERGÖ

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Närpes prosteri utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Pian Wistbacka, narpes@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 5797. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Brinner för kommunikation

Malax lokal-tv gav en bra grund. Idag leder han det svenska kommunikationsarbetet på Kyrkostyrelsen.

TEXT: **PIAN WISTBACKA**

MALAX Lucas Snellman arbetar som ledande sakkunnig inom kyrkans kommunikation på svenska. Till ansvarsområdet hör bland annat radio- och tv-gudstjänster, andaktsprogram och sociala medier.

Han växte upp som prästson i Malax, dit familjen flyttade när han var 10 år gammal. Intresset för bild och ljud kom tidigt in i bilden.

– Redan i lågstadiet var jag med i en fotoklubb. Vi började experimentera med VHS-kameror och gjorde videor från lägerskolor och julfester. Sedan blev jag väldigt engagerad i Malax lokal-tv:s verksamhet.

Lucas Snellman var bland annat redaktör och programledare för sändningarna.

– Verksamheten hade en bra drive! Jag fick göra nyhetsinslag och korta filmer, och i Åminne folkpark gjorde vi intervjuer med artister som Carola, Rednex och Arvingarna och spelade in deras konserter.

Nu eller aldrig

När han började studera teologi i Åbo var det med någon typ av redaktörsarbete i åtanke.

– Det var kombinationen av teologi och medier som var intressant för mig.

Sedan kom kallelsen att bli präst. Han blev prästvigd 2001.

– I det skedet valde jag Vanda och började arbeta som församlingspräst, mest med barn och unga.

Efter sex år i församlingstjänst auskulterade han till religionslärare i Vasa. Under den tiden blev en tjänst på Kyrkostyrelsen ledig. Det var lite av ett ”nu eller aldrig”-ögonblick.

– Eftersom det finns så pass få tjänster av det här slaget tänkte jag att om jag vill jobba med det här är det nu jag i så fall ska söka. Jag sökte och blev vald. Det här var år 2007, och sedan har det rullat på! Här får jag samarbeta med Svenska Yle och finska kolleger, skapa innehåll för webb och soci-

Lucas Snellman trivs med att jobba med kommunikation i kyrkan. FOTO: TOVE SNELLMAN

ala medier, rapportera från kyrkomöte och biskopsmöte ... Det är alltså en mångsidig tjänst som jag trivs väldigt bra i.

Stjärnor, julgröt och julbön

Lucas Snellman bor i Vanda med sin familj. Familjens jultraditioner har inslag både från Österbotten och Nyland, berättar han.

– För min fru Tove är julbastun viktig, likaså pepparkaksbak på eget recept och

lite pyntande på första advent. Jag tycker om att hänga upp julstjärnor och Tro, hopp och kärlek i fönstren. Julgranen får gärna också se likadan ut från år till år. Och julgröt äter vi alltid innan vi deltar i julbönen.

Vad minns du bäst av jularna i Malax?

– Berta Antell, som var skolköksa och en för mig viktig äldre person som jag gärna hjälpte, gjorde en fantastiskt god ”tomtegröt” med risgryn, rödmjök och smör. Den gröten var närmast ett måste under advent och jul.

Julbönen och De vackraste julsångerna i Malax kyrka är ett starkt minne.

– Det finns ett särskilt skimmer över julens gudstjänster. Det var dämpad belysning och levande ljus. När Nils-Oscar Frantz stämde i med ”O, helga natt”, då kändes det bra att få sitta där i kyrkbänken och fira jul.

Lucas Snellman

Familj: hustrun Tove och döttrarna Victoria, 12, och Isabella, 9.

Motvikt till kontorsjobbet: träning, långpromenader och re-noveringsprojekt. Har bland annat rustat upp några glasfibreråtar.

Favoritjulsång: Nu tändas tusen juleljus, ”för att det är en psalm som många kan och vill sjunga, och därför förenar den gammal som ung”.

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS

Fre 10.12 & 17.12 kl. 08.30–09.00. Matutdelning.
Sö. 12.12 kl. 11.00. Gudstjänst, Guy Kronqvist, De-seré Granholm. Orgelsolo av Isak Lindholm.
Ti. 14.12 kl. 12.00. Silvergröten, julönskningar och julkappsrim på ordkonstvis med Camilla Rönnholm. Träffen avslutas med glöggprovning med Göran Östberg.
Fr. 17.12 kl. 18.00. Kvällssamling med Frank Isaksson som gäst. Glögg och jultårta i församlingshemmet efteråt. Tema: ”Franks julvisor, och sånger från nya temamässan, Kom hem!

KRISTINESTAD

www.kristinestadssvenskaforsamling.fi

Fr 10.12 18: Bible Studies i Krs förs.hem. Tom Bergman.
Fr 10.12 19: Ungdomsgudstjänst i kyrksalen i Lfd. Norrback, Martikainen, Ribacka-Berg. Efteråt ungdomarnas julfest i magasinet.
Lö 11.12 19: Krs dam- och manskörens julkonsert i Krs kyrka.
Sö 12.12 12: Högmässa i Krs kyrka. Norrback, Vättö.
Sö 12.12 18: Gudstjänst med De vackraste julsångerna i Sideby kyrka. Norrback, Vättö, Glädjedropparna. Servering.
On 15.12 08: Morgonbön i Krs kyrka. Norrback.
On 15.12 18: Julgudstjänst för pensionärer i Krs kyrka. Nisula, Nilsson.
To 16.12 18: Samövning med Lfds dam-, mans- och kyrkokör i kyrksalen i Lfd. Martikainen.
To 16.12 19.15: Krs kyrkokör övar i Krs förs.hem. Martikainen.

NÄRPES

www.narpesforsamling.fi

Närpes:

To 9.12 kl. 19: Gymnasiets julkonsert i kyrkan.
To 9.12 kl. 19: Julauktion i Rangsby bykyrka
Fre 10.12 kl. 18: Tonårssamling i Luthergården.
Lö 11.12 kl. 15: Julfest i Frönäs bönehus. Tomas Klemets, Jakobsson, Heikkilä.
Sö 12.12 kl. 12: Gudstjänst. Ingvesgård, Lindén-Liljehage.
Sö 12.12 kl. 18: Julkonsert i kyrkan med André Linman.
Må 13.12 kl. 18: Luciakröning i kyrkan. Ingvesgård.
Ti 14.12 kl. 9: Barnens julkirka i Töjby kyrka. Långkvist, Sjölander, Lagerström, Blomberg.
Ti 14.12 kl. 18: Julbord i församlingshemmet för alla frivilligarbetare i församlingen.
On 15.12 kl. 9: Barnens julkirka i Luthergården. Örn, Lagerström, Skrifvars, Stenberg.
On 15.12 kl. 12: Pensionärssamling i församlingshemmet. Mat. Blomberg, Lillbäck Engström, S:ta Maria församlingsskär.
On 15.12 kl 19: Kauneimmat joululaulut kirkossa. S:ta Marian kuoro, Lindén-Liljehage, Granholm, Heikkilä.
Övermark:
To 9.12 kl. 18: Gung och sjung i församlingshemmet. En sångstund för barn med vuxna. Heikkilä.
Lö 11.12 kl. 18: Julfest i Bodbacka bönehus. Tomas Klemets, Jakobsson, Heikkilä.
To 9.12 kl. 19: Julkören övar i församlingshemmet. Heikkilä.
Sö 12.12 kl. 14: Gudstjänst. Jakobsson, Heikkilä.
Må 13.12 kl. 9: Barnens julkirka i kyrkan. Jakobs-son, Stenberg, Lagerström, Heikkilä.

KORSNÄS Insamling

Julhjälpen i Korsnäs

Även i Korsnäs finns det människor som bara kan drömma om julmat, gemenskap och julkappar! Vill du bidra till att göra det mera verkligt?

Skänk en slant till julhjälpen!
FI11 5552 2520 0061 12

Pengarna går till julmat och presentkort på kläder och julkappar och delas ut via Korsnäs församling, diakon Hanna Hofman.

Insamlingstillstånd beviljat av polisinrättningen i Österbotten: RA 2021/1576, i kraft till 31.12.21.

MALAX Information

Julen i Malax, Petalax och Bergö församlingar

Församlingarna avser att fira de traditionella jultillfällena inom de ramar som myndigheterna bestämt (närmast 27.11–19.12). Vid **De vackraste julsångerna** kontrolleras coronapass för personer över 16 år.

Den som behöver hjälp med coronapasset kan vända sig till Hälsovårdscentralen. **Julböerna** på julafton hålls utanför kyrkan och då gäller inga begränsningar. I **övrige gudstjänster** (3 söndagen i advent osv) gäller begränsningen 100 personer. Som tidigare är det stark rekommendation att använda mask inom Vasa sjukvårdsdistrikts område.

Fre 17.12 kl. 19: De vackraste julsångerna i kyrkan. Julkören medverkar.

Pörtom:

To 9.12 kl. 13: Pensionärssamling i församlingshemmet. Julgröt. Dagens gäst: Ingvesgård. Örn, Granholm.
Sö 12.12 kl. 10: Högmässa. Ingvesgård, Lindén-Liljehage.
Ti 14.12 kl. 9: Barnens julkirka i kyrkan. Örn, Stenberg, Skrifvars.
Lö 18.12 kl. 18: De vackraste julsångerna i kyrkan. Lindén-Liljehage, Granholm.

KORSHOLMS PROSTERI

BERGÖ

Fr 10.12 kl. 19: Ungdomskväll i församlingshemmet.
Sö 12.12 kl. 14: Gudstjänst. Isaksson, Lax.
On 15.12 kl. 15: Junior i församlingshemmet. Ter-minsavslutning.
On 15.12 kl. 16: Minior i församlingshemmet. Ter-minsavslutning.
On 15.12 kl. 18: Kyrkokören i församlingshemmet.
To 16.12 kl. 19: Gemensamma kyrkofullmäktige sammanträder i Kyrkhemmet i Malax.

MALAX

Sö 12.12 kl.10: 3 sö i advent. Gudstjänst i kyrkan.

Norrback, Lax.

Må 13.12 kl. 18: De vackraste julsångerna för barnen i kyrkan, i samarbete med Legato. Corona-pass kontrolleras av alla över 16 år.

Må 13.12 kl. 18: Ekumenisk bön i Betel, Malaxvägen 85, Malax.

To 16.12 kl. 19: Gemensamma kyrkofullmäktige sammanträder i Kyrkhemmet i Malax.

PETALAX

Fr 10.12 kl. 9: Familjeklubben i prästgården. Ter-minsavslutning.
Fr 10.12 kl. 13: Fredagssamling i församlingshemmet. Dragning i syföreningens lotteri! Taxi.
Sö 12.12 kl. 12: Gudstjänst. Isaksson, Lax.
To 16.12 kl. 18.30: Kyrkokören i församlingshemmet.
To 16.12 kl. 18.30: Minior-junior i ladan. Ter-minsavslutning.
To 16.12 kl. 19: Gemensamma kyrkofullmäktige sammanträder i Kyrkhemmet i Malax.

Om du tycker att annonseringen är kortare än vanligt beror det på att nästa nummer av Kyrkpressen utkommer redan 16.12.

Så var julen en gång

Ärkebiskop emeritus John Vikström minns både barndomens härliga jular och en julandakt i Kakolafängelset, då några fångar planerat att ta ärkebiskopen som gisslan.

TEXT: **SOFIA TORVALDS** FOTO: **JOHAN SANDBERG**

ÅBO Det var härliga jular, säger ärkebiskop emeritus **John Vikström** om barndomens jular i Kronoby. Julfirandet började med skolans julfest – hans pappa var lärare – sedan följde julmat, julklappar och på juldagen den tre kilometer långa vandringen till julottan.

– Vi fick uppleva bjällerklång längs vägen när bönderna kom körande med häst och släde. Vid julkyrkan var det en mängd hästar som det ångade från där de stod uppradade vid kyrkan.

Kyrkan fylldes med folk. Först var det julotta och därefter gudstjänst.

– Det fanns fina kyrkmålningar i Kronoby kyrka. Den största gällde syndaflo den och Noas ark. Jag var kanske mer intresserad av väggarna än av det som sades i predikstolen.

»Först senare fick jag veta.«

En julklapp har han fortfarande kvar: en liten, blå kappsäck som hans pappa skickade hem krigsvintern 1939.

– I den samlade jag gamla idrottsresultat och de är fortfarande prydligt uppradade i kappsäcken.

Idag är det gemenskapen som betyder mest för honom på julen.

– Och gudstjänsten – men numera går

vi i kyrkan på julafton, för vi kommer inte iväg så tidigt på juldagsmorgonen.

En rymningsplan

Hans mest dramatiska julminne har att göra med en julandakt. Till hans jultraditioner under åren som ärkebiskop hörde en julandakt klockan 12.30 på julafton i centralfängelset uppe på Kakolabacken.

– När jag en julafton på 90-talet körde upp mot fängelset stod där till min stora förvåning flera polisbilar. När jag kom in i fängelset berättade varken fängelsedirektören eller fängelseprästen vad det var fråga om. Först flera veckor, kanske månader, senare fick jag veta.

Några fångar hade gjort upp en rymningsplan: de skulle ta ärkebiskopen med sig som gisslan. En bil stod färdig utanför fängelset. I sista stund fick fängelseledningen veta om planerna.

– Polisen blev alltså underrättad och flera polisbilar kom omedelbart. Några poliser placerades vid den sannolika rymningsgatan. De fick lov att vid behov skjuta.

Intet ont anande höll han andakten. Först då lär de ifrågavarande fångarna ha märkt att deras plan hade avslöjats.

– Efter andakten, där några fångar musicerade och kantorn spelade julsalmer med oss, drack vi julkaffe i lugn och ro. Sedan körde jag hem till biskopsgården och den väntande julmältiden med min familj.

John Vikström har härliga minnen från barndomsjularna i Kronoby.

KOLUMNEN

ANNIKA WESTERGÅRD

Glädje och sorg

ATTGLÄDJE och sorg går hand i hand har säkert de flesta hört, men att själv få uppleva det var något helt annat.

År 2019 kom att bli både det bästa och det värsta i mitt liv. Vår efterlängtnade dotter föddes sista mars. Den andra juni dog min älskade mamma oväntat.

Hur handskas man med glädjen över ett nyfött barn samtidigt som man är bedövd av ett plötsligt dödsfall? Mitt svar är att jag inte handskades särskilt bra med någonting, utan bara gjorde det som var nödvändigt. Jag tog mig genom dagarna. Jag grät, samtidigt som jag gladdes så oerhört mycket över lilla dottern. Mina äldre söner måste ha haft svårt att avläsa mina känslor om dagarna. Även de brottades ju med samma känslor. Ena stunden myste vi med bebisen, i nästa stund rann tårarna okontrollerat.

Jag försökte behärska mig och lägga alla känslor åt sidan, men det fungerar inte i längden. Det var ju heller inte bra att lära söner att man inte ska visa känslor. Så jag steg tillbaka till ruta ett. Man måste tillåta sig att känna; sorgen kommer man inte undan.

NÄR VI efter ett tag tyckte att vi började ha lite mera kontroll över känslorna drabbades vi av nästa sorg. Sambons moster gick bort, och en kort tid efter det även mosterns man. Det rev upp många obearbetade känslor, det var ju så kort tid efter mammas död.

Vår dotter blev allas tröst, och vi såg ändå framåt. Tills nästa sorger kom ... Min sambos mormor gick bort, hans andra moster, min farmor, min mormor och nyligen sönerns farmor. Det började kännas som om jag hade ett helt rum fyllt av obearbetad sorg.

EN DAG vågar man säkert börja nysta i en sorgetradsände. Den tiden är ännu inte kommen, men dagarna fylls ändå av glädje med vår 2,5-åring. En strimma av ren glädje i mörkret.

Så även om sorgen många gånger står som en skugga över dagarna, känner vi tacksamhet över varje positiv händelse i våra liv. Vi har firat dop, konfirmation, jul och födelsedagar precis som förr, men saknat alla som är borta. Livet måste gå vidare, man kan inte stanna i det svarta hålet för alltid. Vi tar med oss alla fina minnen av våra kära bortgångna när vi går framåt.

Annika Westergård är värdinna i Kristinestads svenska församling.

Seniorkören i Pörtom ackompanjeras av Jan-Ola Granholm.
FOTO: KRISTINA ÖRN

Tillbaka vid tangenterna

För en kantor är adventstiden högsång. Kalendern fylls lätt med övningar och julmusik vid olika evenemang.

TEXT: **PIAN WISTBACKA**

NÄRPES – Om allt kan genomföras utan restriktioner är det fullt program fram till nästa år! säger **Jan-Ola Granholm**.

Han är ny kantor i Närpes församling sedan i somras, med Pörtom som sitt ansvarsområde.

I Pörtom kapellförsamling verkar hela tre körersom Jan-Ola Granholm leder. De yngsta sjunger i barnkören Pörtom Musikgäng. Pörtomkören är en blandad kör, och för de äldre finns Seniorkören. Alla körerna medverkar i advents- och jultidens gudstjänster och evenemang tillsammans med solister och musiker.

– I år har vi ingen speciell julkör, utan församlingens körer står för sången.

Jan-Ola Granholm gillar både de traditionella julsångerna och lite nyare. Någon specifik favorit nämner han inte.

– Det är stunden som gör sången, det beror på sammanhanget och hur man framför den.

Vad trivs du bäst med i kantorsjobbet?

– Allra roligast är att arbeta med körerna och grupperna, säger Jan-Ola Granholm.

– Sedan tycker jag om improvisation och fritt ackompanjemang, och det får jag utrymme för nu i olika sammanhang.

Två kantorer i familjen

Också hemma är det musik som gäller. Hans fru Deseré Granholm är nämligen kantor också hon och jobbar i Korsnäs församling.

– Vi har så olika grupper, så vi väljer ofta olika sånger. Men nothögarna har vi gemensamt!

Jan-Ola Granholm har tidigare varit kantor i Petalax och Bergö församlingar i fjorton år. Sedan blev det en paus från kantorsjobbet då han gjorde annat emellan. Bland annat har han jobbat som busschaufför, och nu senast som barn- och ungdomsarbetsledare i Korsnäs församling.

– Men nu är jag tillbaka vid tangenterna! skrattar han.

Musiken var ändå inte på paus under tiden som ungdomsarbetsledare.

– Jag hade olika projekt i Korsnäs hela tiden, med ungdomskör och konserter.

Jan-Ola Granholm

Är kantor i Närpes församling.

Bor i Harrström, Korsnäs.

Gift med Deseré, fyra vuxna barn.

Favoritjultidition: När hela familjen samlas kring jultbordet på julafton.

– Ungdomskören Free Spirits har vi inte riktigt klarat av att avsluta, så den sköter jag fortfarande på frivillig väg, även om vi inte övar varje vecka. Jag hoppas att vi kan sjunga lite julsånger snart.

När det finns tid över sysslar han med instrumentreparation, dragspelservice och orgelstämmning.

Hinner du med något annat än musik?

– Jag har oändligt många projekt! Det är också sånt som inte har att göra med musik, renoveringar och annat.

– Min son har nyligen köpt en Ford Prefekt från 1958. Allting är i delar än, så den blir uppbyggd från grunden. På kvällen går jag ofta in i garaget och servad som händer där.

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Åboland-Åland utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Sofia Torvalds, sofia.torvalds@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6748. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

John Vikström har härliga minnen från barndomsjularna i Kronoby.

Så var julen en gång

Ärkebiskop emeritus John Vikström minns både barndomens härliga jular och en julandakt i Kakolafängelset, då några fångar planerat att ta ärkebiskopen som gisslan.

TEXT: **SOFIA TORVALDS** FOTO: **JOHAN SANDBERG**

ÅBO Det var härliga jular, säger ärkebiskop emeritus **John Vikström** om barndomensjular i Kronoby. Julfirandet började med skolans julfest – hans pappa var lärare – sedan följde julmat, julklappar och på juldagen den tre kilometer långa vandringen till julottan.

– Vi fick uppleva bjällerklängs vägen när bönderna kom körande med häst och släde. Vid julkyrkan var det en mängd hästar som det ångade från där de stod

uppradade vid kyrkan.

Kyrkan fylldes med folk. Först var det julotta och därefter gudstjänst.

– Det fanns fina kyrkmålningar i Kronoby kyrka. Den största gällde syndafloden och Noas ark. Jag var kanske mer intresserad av väggarna än av det som sades i predikstolen.

En julklapp har han fortfarande kvar: en liten, blå kappsäck som hans pappa skickade hem krigsvintern 1939.

– I den samlade jag gamla idrottsresultat och de är fortfarande prydligt uppradade i kappsäcken.

Idag är det gemenskapen som betyder mest för honom på julen.

– Och gudstjänsten – men numera går vi i kyrkan på julafton, för vi kommer inte iväg så tidigt på juldagsmorgonen.

En rymningsplan

Hans mest dramatiska julminne har att göra med en julandakt. Till hans jultraditioner under åren som ärkebiskop hörde en julandakt klockan 12.30 på julafton i centralfängelset uppe på Kakolabacken.

– När jag en julafton på 90-talet körde upp mot fängelset stod där till min stora förvåning flera polisbilar. När jag kom in i fängelset berättade varken fängelsedirektören eller fängelseprästen vad det var fråga om. Först flera veckor, kanske månader, senare fick jag veta.

Några fångar hade gjort upp en

rymningsplan: de skulle ta ärkebiskopen med sig som gisslan. En bil stod färdig utanför fängelset. I sista stund fick fängelseledningen veta om planerna.

– Polisen blev alltså underrättad och flera polisbilar kom omedelbart. Några poliser placerades vid den sannolika rymningsgatan. De fick lov att vid behov skjuta.

»Först senare fick jag veta.«

Intet ont anande höll han andakten. Först då lär de ifrågavarande fångarna ha märkt att deras plan hade avslöjats.

– Efter andakten, där några fångar musicerade och kantorn spelade julpsalmer med oss, drack vi julkaffe i lugn och ro. Sedan körde jag hem till biskopsgården och den väntande julmåltiden med min familj.

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND

Pargas församlingsdistrikt:

Sö 12.12 kl. 10: Högmässa i Pargas kyrka, Päivi Nuotio-Niemi, Hanna Lehtonen.
Må 13.12 kl. 18: Luciaandakt i Pargas kyrka, Päivi Nuotio-Niemi, Hanna Lehtonen.
On 15.12 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Päivi Nuotio-Niemi, Hanna Lehtonen.
To 16.12 kl. 13: Församlingens julfest i Pargas församlingshem. Förhandsanmälan till pastorskansliet.

Nagu kapellförsamling:

Sö 12.12 kl. 11: Finsk högmässa i Nagu kyrka, Kjell Granström, Robert Helin.
On 15.12 kl. 18: De vackraste julsångerna i Nagu kyrka, Kjell Granström, Robert Helin.
To 16.12 kl. 18: Kauneimmat joululaulut, de vackraste julsångerna på finska i Nagu kyrka, Kjell Granström, Robert Helin.

Korpo kapellförsamling:

Må 13.12 kl. 18: Luciaandakt i Korpo kyrka, Esa Killström, Mikael Granlund.

Houtskär kapellförsamling:

Må 13.12 kl. 18: Luciaandakt i Vesterlid, tillsammans med Folkhälsan.

Iniö kapellförsamling:

Sö 12.12 kl. 13: Högmässa med de vackraste julsångerna i Iniö kyrka, Jussi Meriluoto.

Om du tycker att annonseringen är kortare än vanligt beror det på att nästa nummer av Kyrkpressen utkommer redan 16.12.

MARIEHAMN Musik

JULKONSERTER

17.12 kl. 14.00 i S:t Görans församlingshem,
De vackraste julsångerna

kl. 18.00 i S:t Görans kyrka, Kauneimmat Joululaulut.

18.12 kl. 14.00 och kl. 19.00 i S:t Görans kyrka, Julkonsert
Himlalive, Stella Vokalensemble, Johanna Grüssner - sång,
Marcus Gustafsson - trumpet & nyckelharpa, Markus Helander
slagverk, Anders Laine - piano & dirigent.
Programblad 15€ varav 5€ går till SteelFM-hjälpen.

28.12 kl. 19.00 i S:t Görans kyrka, Välgörenhetskonsert
"Tillsammans - Lucas med vänner. Frivilligt bidrag mottages
med tacksamhet. Intäkterna delas mellan SteelFM-hjälpen och
Matbanken.

ÅBO

lör 11.12:

- **kl 19:** De Vackaste Julsångerna, S:t Karins kyrka. Personer över 16 år bör visa upp ett giltigt coronapass för att kunna delta i evenemanget.

sön 12.12:

- **kl 12:** Högmässa, Domkyrkan. Björkgren (pred), Häggblom (lit), Söderlund. Studerande till kyrkliga yrken medverkar som gudstjänstgrupp.

mån 13.12:

- **kl 11.45-12:** Lunchmusik med Ensemble MMXX, Domkyrkan.

- **kl 17.30:** Lucia, Domkyrkan. Häggblom, Juslin. ÅSFs barnkör (dir. Sofia Liljeström) medverkar. I samarbete med Folkhälsan i Åboland. Personer över 16 år bör visa upp ett giltigt coronapass för att kunna delta i evenemanget.

- **kl 18:** Träff för unga vuxna, Aurelia.

tis 14.12:

- **kl 14.30-18.30:** Ungdomshålan, Aurelia.
- **kl 18:** Tyst meditation, Aurelia.

ons 15.12:

- **kl 10-12:** Familjecafé, Papinholma församlingshem.
- **kl 13-15:** Café Orchidé, Aurelia. Julfest.
- **kl 18:** Bönegruppen, Aurelia.

Vi rekommenderar att den som deltar i församlingens verksamhet är vaccinerad, bär munskydd, håller avstånd och tvättar händerna.

Evenemangens maximideltagarantal kan ha ändrat efter att tidningen tryckts, det är möjligt att coronapasset tagits i bruk på grund av aktuella restriktioner. Se aktuell info för evenemangen på församlingens hemsida www.abosvenskaforsamling.fi

ÅBO Evenemang

Advents- och jultiden i Åbo svenska församling

På vår advents- och julsida hittar ni evenemangen som ordnas fram till trettondagen.

Vi uppdaterar händelsekalendern ifall det sker ändringar i programmet till exempel på grund av nya restriktioner. Du hittar sidan på adressen www.abosvenskaforsamling.fi/julen

JOMALA Installation

Kyrkoherden installeras!

Söndag den 12.12 kl. 13 är alla välkomna på högmässa med kyrkoherdeinstallation. Biskop **Bo-Göran Åstrand** installerar kyrkoherde **Stefan Äng** i S:t Olofs kyrka. Installationskaffe efteråt i Olofsgården.

ÅLANDS PROSTERI

JOMALA

Mässor och andakter

Mässor och andakter firas i Sankt Olofs kyrka om inte annat anges. Församlingen följer smittläget och de anvisningar som medföljer.

Högmässa med kyrkoherdeinstallation söndag 12.12 kl. 13: Tredje söndagen i advent – Bered väg för konungen

Barn och unga

Sjung och gung för barn ca. 0–4 år: Torsdagar kl. 9–11, sångstund 9.30.

Tisdagsklubben åk. 1–4: tisdagar kl. 18–19.30.

Klubb på Frideborg åk. 1–3: torsdagar kl. 18–19.30.

Barn- och ungdomskörer

Tonikan åk. 1–2: tisdagar kl. 14–15. Pyssel 13–14.

Kvinten åk. 1–4: onsdagar kl. 13–14 i Södersunda skola.

Dominanten åk. 3–4: torsdagar kl. 14–15.

Jomala Joy åk. 5–9: torsdagar kl. 15–16.15.

Vuxenkörer

S:t Olofs kyrkokör: torsdagar 19.00.

Övrig verksamhet

Kenyamissionen: måndagar kl. 13–15

Missionssyfsföreningen: tisdagar kl. 12.30.

Gregoriansk sång: varannan måndag (jämn vecka) kl. 19 i kyrkan.

Stallöppning för hela familjen: tisdag 14.12 kl. 18. Häst och kärra från församlingshemmet till julstallet där vi får höra julberättelsen ur kalven Storys synvinkel.

Familjens söndagsskola: tisdag 14.12 kl.

18. Söndagsskolan deltar i öppningen av församlingens julstall.

All verksamhet hålls i Olofsgården om inte annat nämns.

MARIEHAMN

SÖ 12.12 kl. 11.00: Högmässa i S:t Görans kyrka. Kyrkkaffe.

MÅ 13.12 kl. 18.00: Luciakröning i S:t Görans kyrka.

TO 16.12 kl. 11.30: Lunchmässa i S:t Görans kyrka.

Kyrktaxi till gudstjänst, tfn 018–19500.

SUND-VÅRDÖ

Söndag 12.12 kl. 11.00 Högmässa: i Vårdö kyrka. Outi Laukkanen, Jenni Karlsson. Efter högmässan kyrkkaffe.

Söndag 12.12 kl. 16.00 Julkonsert: i Sunds kyrka med sångare och musiker från Bel Canto. Fritt inträde.

Tisdag 14.12 kl. 13.00 Julkaffe för pensionärer: på Fotografiska muséet i Pålshöle. Julklapp medtages, värde ca 5 euro.

Anmälan till Kati, tfn 0457 344 9492, senast 13.12.

Torsdag 16.12 kl. 19.00 Julkonsert: i Sunds kyrka med kören Spirit under ledning av John-Adam Sjölund.

Med reservation för ändringar.

<https://www.sund-var doforsamling.fi>

VÄSTÅBOLAND Julfest

Julfest i Pargas församlingshem

Pargas församlingsdistrikt ordnar traditionsenligt julfest för pensionärskretsen och daglediga **torsdagen den 16.12 kl. 13** i Pargas församlingshem. På programmet bl.a. luciafölje och uppträdande av Pargas Sängen. Med anledning av de begränsningar som följer av viruspandemin bör man boka plats på julfesten. Anmälningar till pastorskansliet, tfn 040 312 4410. Välkommen!

KOLUMNEN

MIA ANDERSSÉN-LÖF

Andas medan du väntar

JAG HAR en känsla av att jag väntade mer när jag var liten. Jag väntade på min födelsedag, på julafton, på påskharen och på att sommarlovet skulle börja.

Jag väntar och längtar inte lika hett nu som jag gjorde då. Jag undrar varför. Är det livets gång, att iver mattas av med åren? Är det förmågan att överraskas som trubbas av? Är det kanske erfarenheten av presentpapper som ska återvinnas, julsinka som ska omvandlas till andra rätter, midsommarbjörkarna som vissnar?

Men fastetiderna blir bara skönare ju längre jag lever. Kyrkans största fasta är Påskfastan, men också adventstiden är en fastetid. När det gäller Jesu ankomst finns det ingen mögenhetens desillusion och gråa erfarenhet. Snarare öppnar sig mysteriet i ständigt nya skiftningar. Jag förstår och ser mer av Guds kärlek, jag fylls av glädje och tacksamhet. Som Johannes skriver: "Brudgum är den som har bruden. Brudgummens vän, som står och hör på honom, gläder sig åt brudgummens röst. Den glädjen har nu blivit min helt och fullt. Han skall bli större och jag bli mindre." (Joh. 3:29–30)

»Jag tänker på handling och bön som på in- och utandning.«

"GÖR NÅGOT medan du väntar!" brukade min mamma säga. Att sitta och titta på klockan är antagligen det mest frustrerande och meningslösa sättet att vänta. Att bereda sig för julens glädje, att förundra sig över att Gud blivit människa i Jesus Kristus – och varför – gör jag bäst genom att göra något. Genom att vara i bön och tillbedjan, fira andakt och gudstjänst, sjunga De vackraste julsångerna, ställa mig i tjänst, se till de människor jag har i min närhet, ta del i julinsamlingar och julbasarer.

Jag tänker på handling och bön som på in- och utandning. Tillsammans ger de liv. Båda är vitala delar av det kristna livet. Adventstiden och påskfastan hjälper oss att få syn på det, och att andas både in och ut. Så blir vår messiasväntan inte bara en väntan, inte en transportsträcka, utan en del av vår helgelse. "I Ordet var liv, och livet var människornas ljus" (Joh. 1:4).

Jag önskar dig en välsignad adventstid!

Mia Anderssén-Löf är kyrkoherde i Pedersöre.

Den här kolumnen är lånad från de lokala sidorna i Pedersöre.

Här jobbar folk för allas bästa

Det bästa med Pargas är människorna och talkoandan, säger Sara Grönqvist som är tillbaka i församlingen efter nyår.

TEXT OCH ARKIVFOTO: **SOFIA TORVALDS**

PARGAS Efter en paus på tre återvänder Sara Grönqvist nästa år till jobbet som präst i Väståbolands svenska församling. I tre år har hon jobbat vid Kyrkans central för det svenska arbetet, särskilt med Kyrkans samtalstjänst och med själavård.

Den 1 januari återvänder Sara Grönqvist till Väståbolands svenska församling.

Vad har du lärt dig, sådant som du tar med dig till jobbet i församlingen?

– En massa! Jag har breddat min syn på kyrkan. Det som gett mig mycket är alla de samtal jag fört med alla dem som haft jour i Samtalstjänsten, samtal om deras Guds bild och verklighet och utmaningar.

Hon har också lärt sig hur viktigt det är att berätta vad man gör.

– Det räcker inte att säga att allt är bra. Man måste säga: idag har jag jobbat med det här. Det är viktigt att kunna berätta om sin dag utan att tycka att det är högfärdigt eller för att man behöver ära och berömmelse.

Det handlar inte bara om jobb.

– Någon i arbetslaget kan ha en situation i privatlivet som det är bra att andra vet om, eller en dold talang som man aldrig har berättat om, och som kan vara till glädje i arbetsteamet.

Hur känns det att vara tillbaka som kaplan i Pargas?

– Jätteljuvligt! Jag har saknat församlingsmedlemmar och förrättningar. Jag tycker om alla människomöten. Under coronatiden har de mötena varit en bristvara. Att förrättningar är viktiga för mig har att göra med att jag får förtroendet att dela någon annans liv en stund. Det är stort.

Är du full av nya idéer?

– Hur många som helst! Men samtidigt: på tre år har församlingsverksamheten och medarbetarskaran förändrats så mycket att jag inte kan komma in och tro att det som jag tror kommer att fungera verkligen gör det. Självklart har jag många tankar. Jag har en sådan personlighet att jag

»Jag tror jag måste dra lite i handbromsen!«

tycker om att starta upp saker men inte är lika bra på att upprätthålla dem. Jag tror jag måste dra lite i handbromsen!

Vad är det bästa med Pargas?

– Människorna. Pargas har fin talkoanda och en tradition av frivilligverksamhet. De omtalade motionstrapporna som byggts i Pargas är ett fint exempel på det. Människor är redo att göra någonting för det allmänna bästa. Det finns en kultur av att man kan och vill vara med och hjälpa.

Hon hoppas att många vill vara med också i församlingens verksamhet.

– Det skulle vara jätteroligt om folk också vågade säga vad de längtar efter i församlingen. Man får gärna komma och fråga och diskutera. Församlingen ska vara en plats för alla.

Sara Grönqvist

Kaplan i Väståbolands svenska församling. Återvänder till jobbet 1.1.2022.

Gör på julen: Njuter av att för ovanlighetens skulle inte vara på jobb och den som andra måste anpassa sina tidtabeller efter.

Längtar mest efter med julen: ”Jag tycker om att sätta mig till bords. Det är skönt. Jag tycker om det där lugnet. Jag har ofta ett högt tempo, men när man sätter sig och får mat, då behöver man inte ha bråttom mer. Det är kanske den bästa stunden på julhelgen.”

Andrum kl. 6.54

(med repris kl. 9.54)

Fredag 10.12 Anna Edgren, Åbo

Måndag 13.12 Anna Brummer, Helsingfors

Tisdag 14.12 Malena Björkgren, Åbo

Onsdag 15.12 Jan-Gustav Björk, Jakobstad

Torsdag 16.12 Anna Maria Böckerman, Helsingfors

Aftonandakt kl. 19.15

Fredag 10.12 Gunborg Lindqvist, Esbo (repris från 12.12.2015)

Lördag 11.12 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 12.12 Bered väg för konungen. Textläsare: Eva Johansson och Ingemar Johansson (repris från 16.12.2018)

Måndag 13.12 John Vikström, Åbo (repris från 16.12.2019)

Tisdag 14.12 Anna Maria Böckerman, Helsingfors

Onsdag 15.12 Markus Weckström, Ekenäs

Torsdag 16.12 Tua Sandell, Helsingfors (repris från 11.11.2020)

Gudstjänst kl. 13.03

Söndag 12.12 Gudstjänst med Frälsningsarmén i Helsingfors. Predikant och mötesledare: Kati Kivestö. Hälsning och annonsering: Sinikka Rökman. Vittnesbörd: Robert Becker. Bibelläsning: Anni-Ka Kuivalainen och Kirsti Reponen. Bön: Christina Långström. Musik: Templets hornmusikkår och försångare.

Kyrkpressen är mer än vad du får...

Ifall du inte visste om det så görs Kyrkpressen numera i sju regionala versioner. Det mesta av tidningen ser lika ut för alla, men det är de lokala sidorna (s. 15–18) som ser olika ut beroende på vilket område du bor på. Men allt material från de andra versionerna hittar du på www.kyrkpressen.fi. Här är några exempel på lokala artiklar som kanske inte finns just i den tidning du håller i handen:

Fångar skulle ta ärkebiskopen som gisslan

Ärkebiskop emeritus **John Vikström** minns både barnomens härliga jular och en julandakt i Kakolafängelset, då några fångar planerat att ta ärkebiskopen som gisslan.

Lucas Snellman brinner för kommunikation

Sina första stapplande steg i medievärlden tog **Lucas Snellman** på Malax lokal-tv. I dag leder han det svenska kommunikationsarbetet på Kyrkostyrelsen.

En tanke som bär i vardags-ruljansen

Hon är läkare, småbarnsmamma, förtroendevald och aktiv idrottare. Men om kraven blir för höga har **Julia Järveläinen** en tanke som tröstar.

Solveig Halonen: Vänta inte för länge!

Solveig Halonen är en aktiv pensionär. – Om du vill må bra: gå i pension i tid! säger Solveig. Hon gick i pension från Jobbet i Vanda svenska församling i höstas.

De ska spela julsånger över Storgatan

Efter julbönen i Jakobstads kyrka låter en grupp blåsmusiker julsalmer ljuda över Storgatan från klockstapeln. **Peter Roos** och **Anders Sjölin** är initiativtagare.

Frivilliga hjälper till i gudstjänsten

– Det är intressant och skojigt, och så blir jag utmanad av mig själv, säger **Marit Björkbacka** som är med i en gudstjänstgrupp i Borgå svenska domkyrkoförsamling.

Hur ska kyrkan se på pengar?

Att som luthersk församling i behöva be om pengar upplevs ofta som obekvämt. – Jag tror ändå att kyrkan rätt snart behöver lära sig detta, säger **Heikki Nenonen**.

”Här jobbar folk för allas bästa”

– Det bästa med Pargas är människorna och talkoandan, säger **Sara Grönqvist** som är tillbaka i Väståbo-lands svenska församling efter nyår.

HÖGMÄSSAN ÄR EN BERÄTTELSE

Tove Folkesson

skrev en bok om stora livshändelser: längtan efter barn, om död, om att bära och föda ett barn.

TEXT: **ERIKA RÖNNGÅRD**

Tove Folkessons farföräldrar flyttade från Pargas till Sverige. – Jag har vuxit upp med två kulturer. FOTO: SARA MAC KEY/ALBERT BONNIERS FÖRLAG

Jag tänker att detta att längta efter barn och föda barn är en kroppslig version av längtan i gudstjänsten, säger Tove Folkesson.

Hon växte upp i en släkt och en familj som vände sig bort från kyrkan och har intresserat sig för religion i vuxen ålder.

Hennes senaste roman *Den stora kyrkan* handlar om stora livshändelser: om intensiv längtan efter barn, om att se en älskad mormor tyna bort och slutligen dö, om att gifta sig och om att bära och föda ett barn.

Högmässans liturgi fascinerar henne, och i *Den stora kyrkan* låter hon liturgin ge namn åt berättelsens olika delar.

– Det blir en berättelse varje gång när vi går till högmässan med våra kval och vår mänsklighet, vår sårbarhet och litenhet och våra kyrie. För mig som författare är det spännande att utforska en dramaturgi som fungerat i så många år för så oerhört många människor.

TOVE FOLKESSONS barnlät vänta på sig, och att försöka få barn har hon upplevt som en ödmjukande process.

– Det finns så många saker där man är ansvarig för sin egen lycka, där man ska kämpa för att nå sina mål. Men när det gäller att få barn är det bortom ens kontroll.

Längtan efter barnet har hon upplevt som en kraft när livet med ett litet barn känts påfrestande, och hon tror att det kan vara annorlunda för den som fått barn i yngre ålder och kanske funderar över om de borde ha gjort andra saker i livet först.

IDEN STORA KYRKAN går hon vidare med den berättelse som inleddes för två år sedan i Hennes ord. Den handlade bland annat om den otroliga glädjen över en graviditet som sedan slutar i ett missfall och en oerhörd besvikelse.

– Missfall är vanligt och för vården är det ett rutinärende – men för den enskilda individen kan det vara en oerhörd förlust av något som redan blivit ovärderligt. Vi pratar kanske inte så mycket om den själsliga aspekten: Att man känner sig som en mamma, men att det inte finns något barn.

I *Den stora kyrkan* finns arvet från mormodern och generationerna före henne också med som ett tema. Mormodern levde på den öländska släktgården som Tove Folkesson känner samhörighet med.

– Vi är många som har föräldrar som vuxit upp på bondgårdar där successionen gått genom många generationer. Vår föräldrageneration ville gärna lämna den, men i vår tid som är så flyktig och präglas av så mycket frihet finns det en längtan att gå tillbaka till rötterna, en längtan att ta vid och hitta en hållbarhet. Alla människor i mina böcker försöker hitta sin plats, sin roll, tryggheten i världen.

Samtidigt är det få som är beredda att vara jordbrukare i dag. De som gör det har valt en livsstil där gården är viktigare än deras egna intressen, det är något helt annat än att leka bondgård på fritiden.

– Det är inte en enkel fråga, därför har det varit intressant för mig att förstå hur de resonerar som känner att den gård de fått i arv från förfäderna är viktigast, det är så annorlunda jämfört med hur jag är uppväxt.

»När det gäller att få barn är det bortom ens kontroll.«

DEN ANDRA sidan av släkten kommer från Finland. Hennes farföräldrar flyttade från Pargas till Sverige som arbetskraftsinvandrare i slutet av 1960-talet när Tove Folkessons pappa var tonåring. Som barn tänkte hon inte så mycket på att hon hade en pappa som var invandrare, men som vuxen har hon tänkt mera på att hon faktiskt vuxit upp med två kulturer.

Genom Monika Fagerholms skrivkurs har hon lärt känna många finlandssvenska författare.

– Det var så kul för mig just för att jag känner att jag hade förlorat så mycket av mitt finlandssvenska arv. Finlandssvenskarna har en väldigt unik litterär scen och finlandssvenskan är ett ordrikt språk med annan klang, som känns mer, typ värdigt.

Att höra rätt är inte lätt

»Det är ojuste att dra fram Gud har sagt-kortet.«

”GUD HAR SAGT till mig ...” Har du varit med om att någon du diskuterat med säger så? Det har jag.

Jag tror att de som fått tilltalet i de allra flesta fall ärligt tror att Gud uppenbarar en sanning för dem. Och ibland kanske Gud har gjort det också. Men det är inget jag kan veta med säkerhet.

Jag tycker det är ojuste att dra fram Gud har sagt-kortet. För vad säger man till det? Strider inte tilltalet direkt mot Bibeln är det mycket svårt, nästan omöjligt, att bedöma riktigheten i en gudomlig subjektiv upplevelse. Att dra fram kortet är ett mycket effektivt sätt att ta död på en fortsatt diskussion.

Men så länge tilltalet bara berör personen själv är det bara att lämna diskussionen därhän och gå vidare. Men det blir genast problem om hen försöker påverka mig eller någon annan med sin uppenbarelse.

NUSKA JAG bekänna en sak. Jag har varit ojuste och dragit fram Gud har sagt-kortet. Det var i en diskussion om dopet med en pingstpastor som jag känner gemenskap med. Jag upplever inte att jag drog fram kortet för att jag saknade argument utan för att jag ville understryka vikten av mitt val av ståndpunkt i frågan. Eller kanske det var precis tvärtom, för vanligtvis blir jag förr eller senare utan argument i teologiska diskussioner med teologer.

Jag minns tydligt var jag befann mig, i en lägenhet i den forna finska staden Nikel i ryska Petsamo för snart trettio år sedan. Dopfrågan var aktuell för mig just då, för flera av mina kristna vänner hade då nyligen valt troendodopet, eller att döpa om sig, beroende på ur vilken synpunkt man ser det. Jag funderade om det också var en väg för mig.

Jag hade knappt tänkt tanken slut innan jag uppfattade en klar tanke, nästan som en fysisk röst: ”Min nåd är dig nog.” Så tydligt har jag inte hört något jag uppfattat som Guds tilltal, varken före eller efter den gången. Det första jag gjorde var att kolla vad Bibeln säger. Och jag fann att det är ett direkt citat från 2 Korintherbrevet.

SEDAN DEN dagen för snart trettio år sedan har jag levt i förvisningen att nåden räcker för mig.

Men jag hoppas att jag inte längre formulerar mig lika kategoriskt i en diskussion om Guds tilltal. Jag hoppas att jag lärt mig att säga ”jag upplever att Gud har sagt ...” Det finns trots allt en liten möjlighet att jag hört fel.

Johan Sandberg kan höra fel ibland.

Musikalen *Next to Normal* på Svenska teatern klär i ord och musik den sorg och de förluster många känt att pandemin inneburit för dem. Musikalen handlar om bipolär sjukdom och om medberoende. – Mannens sorg är totalförnekelse, han pratar inte om sorgen alls, säger skådespelaren **Alexander Lycke**.

TEXT OCH FOTO: SAARA FERNSTRÖM

Mannen som vägrade sörja

Alldeles som vanligt ser det inte ut på teatern. Publiken bär munskydd men det stör inte skådespelaren **Alexander Lycke**.

– Man varken vill eller behöver se ansiktsuttrycken och det är dessutom mörkt i publiken – man är inne i en egen värld på scenen. Däremot märker man vad som händer därute. Det är ett sådant teaterstycke att det blir starkt fokus. Folk lyssnar väldigt koncentrerat utan att ens applådera efter varje sångnummer. Det är inte förrän vid slutapplåderna som bekräftelsen kommer: publiken gillade!

Religion inte samma som tro

Alexander Lycke är från Sverige, men har arbetat på många håll i Europa. Han är en erfaren sångare och musikalartist med stora musikalerna som *Les Misérables*, *Chess*, *Passion*, *Hair*, *De tre musketörerna* och Disneyfilmen *Vaiana* på sin CV.

– Som ung ville jag ha svåra låtar med långa, höga toner. Men med åldern har jag börjat uppskatta själva berättelsen mer, och då får det gärna vara en nyskriven musikal, lite som *Next to normal* eller *Såsom i himlen*.

– Men om jag ska nämna en stor musikal som gärna skulle göra är det kanske *Sweeney Todd* eller *Assassins*, båda skrivna av Stephen Sondheim.

Lycke har även spelat många av de manliga rollerna i *Jesus Christ Superstar*. Senast spelade han Jesus på Åbo Svenska Teater för sex år sedan. På frågan om vad han har för relation till Gud svarar han fortfarande samma som när han fick frågan när han spelade Jesus.

– Ordet ateist låter vasst och jag säger hellre att jag inte tror på Gud.

Familjen han växte upp i var inte troende, och tron fanns inte. Han märker ändå

Alexander Lycke

Musikalartist, skådespelare och sångare.

Ålder: 46 år.

Bor: i Huddinge, Sverige

Familj: Två barn (1 och 3 år) med frun Sara, och två (14 och 19 år) från ett tidigare förhållande.

Aktuell: spelar Dan i *Next to Normal* på Svenska Teatern parallellt med titelrollen i *Cyrano de Bergerac* på Stockholms Stadsteater. Sångare i bandet Astrakhan, aktuell med albumet *A slow ride towards death* (2021).

Musikalisk förebild: Björn Skifs som har enorm musikalisk bredd.

att åren förändrar människan.

– Ju äldre jag blir desto mer längtar jag efter nånting mer andligt, nånting som bara blir mitt. Jag saknar någonting att luta mig emot. Jag kan bli avundsjuk på kristna som tror på ett högre väsen och följer en lära. Det är tryggt. Det är lätt att gå vilse.

– Istället söker han tryggheten hos sin familj och i sig själv.

– Jag stannar upp mer än vad jag gjorde när jag var yngre. Jag frågar mig vilken väg jag är på, och om det känns rätt är det nog rätt.

Lycke skulle ändå inte kalla den inre vissheten för Gud.

– Nej. Gud är någonting mer konkret som jag inte kan relatera till. Jag behöver sätta en etikett på honom för att veta vem eller vad Gud är, och det kan jag inte. Jag tycker också att själva namnet Gud missbrukas i religionens namn. Det finns så mycket maktspel och politik i religion. Tro och religion går inte hand i hand för mig – och för mig blir Gud en del av religionen.

Musikteater med igenkänning

Next to normal är en rockmusikal som kretsar Diana (Maria Ylipää) som lider av bipolär sjukdom och depression. Alexander spelar maken Dan som ser hennes hälsa som sin uppgift i livet och aldrig tappar hoppet om en normal vardag.

– Dan är konkret av sig och vill bara att allt ska ordna sig, vilket han sjunger om i *Nu ska det bli bra* (It's gonna be good). Han stöder henne i alla hennes val. Är det så att terapin funkar är det bra. Är det så att medicinerna funkar är det bra. Vad som än funkar är det bra.

Dianas sjukdom utlöstes av en obearbetad sorg, som hela familjen lever med. Alexander liknar Dans roll vid ett flipperspel – han sköter spelet så att bollen rullar.

– Det är tydligt att sjukdomen inte bara handlar om henne. Det är medberoende, det är det som är så bra med den här pjäsen – det strular till sig för dem alla! Dans sorg är totalförnekelse. Han pratar inte om sorgen alls. Det är ett otroligt dåligt val men hans ohälsa får inte plats. Det är han som måste se till att vardagen funkar. Jag tror det är vanligt att den som tar plats emotionellt tar all plats i ett förhållande.

Lycke säger att en del av syftet med en pjäs som *Next to normal* är att väcka samtal. Psykisk ohälsa är ett tema som många har en personlig relation till, i synnerhet under pandemin.

– Men det är inte bara själva sjukdomen man kan identifiera sig med. Om man har en egen familj är det otroligt igenkänning. Varenda familj har ju sina spöken.

Hur botar man en själ?

Under handlingens gång kommer Diana till en punkt då hon provat allt som psykiatrin har att erbjuda. Läkaren erbjuder en sista behandling som hon motvilligt går med på:

Alexander Lycke är tillbaka på Svenska teaterns scen – också den här gången tillsammans med Maria Ylipää, som i musikalen Chess.

»Om man har egen familj är det otrolig igenkänning. Varenda familj har ju sina spöken.«

Alexander Lycke och jul

Firar jul: Ja! Med mycket folk hos svärföräldrarna plus bror.

Bästa julsången: Många julsånger är otroligt vackra men jag måste välja Stilla natt och Ave Maria.

Bästa julmaten: Mina egna revbensspjäll. Hemligheten är att koka och sedan marinera länge, länge innan de grillas i ugn. Köttet ska rinna av benet till slut.

Önskar i julklapp: Att få vila ut, och det brukar vi vara bra på inom familjen.

Julklappstips: Min fru fick en bakmaskin som är jättepopulär! Och biljetter till Next to Normal på Svenskis, förstås.

ECT, elchocker. För första gången någonsin sker en markant förändring som leder hela familjen till ett oundvikligt vägskäl. För första gången finns ett realistiskt hopp om ett liv som är nästan normalt.

Lycke förstår ändå varför Dan inte är den som ger upp förhållandet.

– Slutet är så fint skrivet. Hon kommer med resväskan och säger att nu går jag. Dan svarar ingenting. Däremot tänker han att om det är någon som ska lämna någon är det han som ska lämna henne, men det har han inte gjort – det var viktigt för honom med löftet han sjunger om i *Ett löfte* (A promise).

Han tror att det är det som driver Dan att inte ge upp: den envisa övertygelsen om att han gör rätt, och att ingen ska kunna anklaga honom för att ha svikit sitt löfte.

– Men jag säger inte att det är en bra egenskap.

Vad är själen?

I slutet kommer Diana fram till att hon sökt hjälp på fel håll. "Tänk om benbrottet, såret, inte sitter i mitt blod eller i min hjärna – tänk om det sitter i min själ", sjunger hon.

Vad menar hon med själ? Lycke lutar sig tillbaka och funderar.

– Ja, om det inte sitter i mitt kött och blod sitter det i själen – och vad är själen? Någonting djupare än kött och blod som lever kvar efter vi dör. Och om sjukdomen sitter i själen, hur ska man kunna bota den då? På vilket sätt?

– Då kan ju inte du som läkare hjälpa mig. Du kan ge mig hur många elchocker som helst. Det är väl det beslutet hon tar till slut, att ta avstånd från allt som uppenbarligen inte fungerar, och det är ett jättestarkt beslut. Hon måste börja om. Kanske Diana hittar Gud. Jag säger inte att Diana hittar Gud. Men vem vet? avslutar Alexander Lycke oväntat, och skrattar.

Vad behöver församlingsmedlemmarna just här och nu? Det enda sättet att få reda på det är att fråga och att lyssna noga till svaren. Men det är rätt slags frågor som måste ställas. Det är i all enkelhet vad servicedesign går ut på, något som **Eeva Salonen** kommit att bli expert på.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**
ILLUSTRATION: **MALIN AHO**

Om du frågar kan du få ett svar

Designtänkande är grunden när man tillverkar stolar och bord. Vi kan på liknande sätt också designa tjänster, vilket man insett inom många olika branscher och organisationer, också inom kyrkan. Utgångspunkten är att forma verksamheten enligt människors verkliga behov.

– Vi ska inte fråga: Vad vill du att kyrkan ska göra för dig, vi måste komma från ett annat håll. Vi måste förstå vad som är viktigt för människorna. Först måste vi kanske fråga: Hur har du det?

Det säger Eeva Salonen som jobbar som ledande sakkunnig i utvecklingsarbete vid Helsingfors kyrkliga samfällighet. Servicedesign, eller tjänstedesign som det också kallas, har kommit att bli hennes expertisområde, och hon håller kurser i metoden för bland annat församlingsanställda.

Ponera att en församling vill satsa på barnfamiljer, men de anställda vet inte riktigt hur. Vilka är dina bästa tips?

– Börja med att prata med barnfamiljerna. Prata med dem på torget, i matbutiken eller i biblioteket. Det är inte lika stor idé att ställa frågor i kyrkan, till dem som redan kommer.

– Det behöver inte vara tidskrävande. Du kan prata med sex personer, i en kvart per person.

Det är viktigt att ha någon att sparra med, förslagsvis kollega. Att formulera frågor som träffar målet är lika viktigt.

– Fråga inte: Vilka behov har du? Fråga exempelvis: Vad skulle du ha tid med i din vardag? Var hittar du information om det

Eeva Salonen betonar att lyssnandet och frågan ”varför” är viktigt i servicedesign.

FOTO: ULRIKA HANSSON

som intresserar dig?

Eeva Salonen har ofta använt kort med bilder när hon försökt finna ut vad människor skulle lockas av verksamhetsmässigt. Bilderna kan förmedla en stämning eller föreställa en konkret idé, för att ringa in vad som kunde intressera en person. Sedan delas korten upp i en hög för ja och en för nej beroende på hur den tillfrågade svarar.

– Man kan också fråga den som svarat varföret kort hamnat i ja-högen. En riktigt viktig fråga inom servicedesign är ”varför”.

Det gäller också att ha ett öppet sinne, frågeställaren kan inte veta vart frågorna kommer att leda.

– Det är viktigt att bara lyssna. Och korrigera inte den som svarar. Om personen säger: ”Det är så svårt att hitta verksamhet när kyrkan inte är på Facebook”, kan du bara nicka och anteckna, sedan fråga dig hur det kommer sig att människor in-

Vad är servicedesign?

Servicedesign utgår från kundens behov och beteende. Tanken är att forma verksamheten efter människors verkliga behov.

Servicedesignens inverkan på en tjänst eller verksamhet i församlingen kan innebära att en befintlig verksamhet förändras eller att en ny verksamhet tar plats.

Den 7 april 2022 erbjuder Borgå stift en kurs i Servicedesign i Helsingfors. Mer info: borgastift.fi/kalender/servicedesign/

te känner till att kyrkan är aktiv på sociala medier.

Ska kyrkan gå med på allt?

En del betonar kyrkans eviga budskap, och att församlingen inte ska göra sådant som andra gör bättre.

– Ibland måste vi förstås säga nej, ifall det är önskemål som inte alls passar det som vi är experter på inom kyrkan. Om helsingforsarnas största problem är att resekortet för kollektivtrafiken inte fungerar så kan vi inte lösa det. Men om det visar sig att det leder till att människor inte kan ta sig till diakonimottagningen på grund av det har vi ett gemensamt problem med en annan sektor i stan.

– Och ibland måste vi våga pröva på något nytt. Om det är viktigt för människorna måste vi fundera på det.

Människors förväntningar på kyrkan stämmer inte alltid överens med verkligheten.

– Forskning har visat att människors bild av kyrkan är ganska annorlunda än det vi som kyrka faktiskt erbjuder.

Både föremål och tjänster kan designas. Inom servicedesign kan man gärna använda bildkort för att ringa in vilken verksamhet som skulle kännas meningsfull för församlingsmedlemmar.

En bastu på torget

I den finska församlingen i Baggböle ville man en jul ordna något trevligt julprogram för församlingsmedlemmarna. Det fanns många idéer och en var att kanske ställa i ordning en dans på annandagen. Men de anställda använde sig av ett servicedesign-tänk, och det visade sig att medlemmarna inte alls ville ha någon dans.

– De tillfrågade hade inte tid med något extra i julhelgen, däremot ville de gärna bli av med lite grejer själva och hjälpa andra. Resultatet blev i stället ett lopptorg i slutet av november.

På samma sätt använde sig den finska församlingen i Malm i Helsingfors av servicedesign.

– Resultatet blev att församlingen ställde upp en offentlig julbastu på torget i Vik.

Eeva Salonen pratar också varmt för en bredare syn på kunnande.

– Det måste inte alltid vara någon i ledningsposition som leder ett projekt.

»Det behöver inte vara tidskrävande.«

Själv har hon drivit arbetet med Fadderdagen, som numera är ett etablerat koncept i Helsingfors med kranskommuner och i delar av svenskspråkiga Österbotten.

– Människor tycker att det här med fadderskap är viktigt, och det är en orsak till att många stannar kvar i kyrkan, men vi gjorde inte tillräckligt mycket av det inom kyrkan.

Under Fadderdagen, första lördagen efter skolavslutningen, kan faddrar med sina fadderbarn exempelvis besöka Superpark eller olika museer till ett subventionerat pris.

– Målet med fadderdagen var att skapa en låg tröskel till dem som står lite längre ifrån kyrkan, att engagera samarbetspartners och att skapa tid tillsammans för faddrar och fadderbarn.

Servicedesign handlar om att våga prova på.

– Att testa är en del av att utveckla verksamheten. Om ingen kommer måste vi fråga oss: Vad kan vi göra annorlunda?

A portrait of a man with grey hair and a beard, wearing a dark blue jacket over a purple shirt. He is standing outdoors in front of a red wooden building and some trees with yellow leaves. The background is slightly blurred.

Farag Sadak
jobbar som tolk
och undervisar
i kristendom på
arabiska.

Han undervisar muslimer om Jesus

Ju mer man kritiserar islam, desto mer hatar muslimer de kristna. Så säger **Farag Sadak**, som tolkar mellan arabiska och svenska och undervisar i kristendom på arabiska. Det bästa sättet att nå fram med evangeliet är istället att skapa relationer och visa vad Jesu budskap betyder i praktiken.

TEXT OCH FOTO: JOHANNA GRANLUND

Farag Sadak har vuxit upp som kristen i Egypten, där ungefär 90 procent av befolkningen är muslimer. I teorin råder religionsfrihet i landet, men enligt Sadak är verkligheten en annan. Han nämner diskriminering av kristna på arbetsmarknaden och kristna flickor som kidnappas och tvingas konvertera till islam som exempel. Från myndighetshåll kan kristna inte räkna med att få något gehör för orättvisor.

– Jag minns speciellt en händelse. En kristen vän hade startat en frisörsalong i min hemby och det väckte grannarnas avundsjuka. Min väns lillebror blev vid ett tillfälle retad av en muslim. Lillebrodern protesterade och frågade ”varför säger du så där?”, men fick inget svar. Muslimen drog istället fram en kniv och dödade honom. Då polisen kom grep de inte mördaren utan istället den kristna familjen så att de inte skulle kunna hämnas. Liknande saker inträffar ganska ofta och det är vanligt att förövaren undgår att få något straff.

Farag Sadak kom till Finland 2009 för att arbeta. Skillnaden mellan att leva som kristen i Finland och i Egypten är stor.

– Här känner man sig fri och det är tryggt. Man får predika och ha kontakt med samhället och blir rättvist behandlad av myndigheter. Jag är glad att öppet kunna träffa andra troende. Det är en stor välsignelse, säger han.

Relationer framom diskussioner

År 2010 fick Farag Sadak höra en profetia. En predikant sa till honom att det kommer att komma massor med folk till Finland som talar hans språk. Gud skickade hit honom först för att han skulle lära sig landets språk och kunna undervisa dem om Jesus.

Då Närpes under hösten 2015 plötsligt fick ta emot en stor mängd arabiska flyktingar var Farag Sadak med redan från första dagen.

– Speciellt i början var det jobbigt. Jag var inte van att predika för muslimer och kunde ibland känna att det var som en vägg mellan oss. Men jag vet också att den helige Ande har varit med. Jag har märkt det på att folk har varit tysta och lyssnat istället för att argumentera emot.

Han konstaterar att en del muslimer försöker säga att han inte kommer med nå-

Farag Sadak

Kallar sig också Joy Sadak. Farah betyder glädje.

Jobbar som tolk, är också utbildad till läkemedelstekniker.

Uppvuxen i Egypten, bor i Finland sedan år 2009.

Gift med Linnea, har tre barn: Loleia, Adrian och Elvira.

Renoverar hus i Linneas hemby Yttermark.

got nytt, att vi har samma Gud och att de också tror på Jesus.

– Men Koranen säger något annat än Bibeln. Där finns inget stöd för kristendomen och man tror inte att Jesus är Guds son eller att han dog på korset. Jag tror inte att vår Gud är samma Gud som Allah.

Det som når fram till muslimer är vittnesbörd om helande och befrielse och om en Gud som lyssnar, som bryr sig och stöder.

– Något sådant har muslimer inte upplevt tidigare och då de kommer in i en sådan atmosfär blir de nyfikna. Det brukar vara bra att fokusera på Jesus, för om man talar om Gud tolkas det ofta som att man menar Allah, säger Farag Sadak.

Han råder kristna som är i kontakt med muslimer att inte börja argumentera kring religion, att undvika att tala om Israel och att undvika att kritisera islam och Koranen.

– Jag har själv försökt läsa Koranen och diskutera utgående från den, men det fungerar inte, man skapar bara fiendskap. Det som istället fungerar är att umgås, bjuda med folk och ge människor tid. Först behöver man ha en relation, därefter börjar de kanske ställa frågor och då kan man berätta vad man själv tror på.

Han konstaterar att vartenda ord som Gud gav honom i profetian hände i verkligheten. Sedan några år tillbaka arbetar han som tolk med egen firma. Han tolkar mellan arabiska och svenska och är också anställd på 20 procent av Vasa baptistförsamling för att undervisa arabisktalande i kristendom.

»Här känner man sig fri och det är tryggt.«

Farag Sadak är bosatt i Yttermark tillsammans med sin familj bestående av frun Linnea och tre barn.

Från besvikelse till tillit

Farag Sadaks egen väg till tro har varit svår. Hans mamma dog då han var nio år och han kunde inte förstå att Gud älskade honom och samtidigt kunde besluta att hans mammas liv skulle ta slut.

– Det blev svårt för mig att lita på Gud.

Då han började studera vid universitet fick han inte studera det han hade velat. Han blev deprimerad och tänkte att Gud hela tiden tvingade honom, mot hans egen vilja. Det ledde till att han helt bröt med sin tro.

– Det blev som ett test. Jag höll mig undan Gud helt och hållet för att se om mitt liv skulle bli bättre, men under åren bort från Gud märkte jag att allt istället blev värre och värre.

Vid ett tillfälle råkade han läsa följande ord: ”Du ska inte bli förvånad, det här är Guds vilja i ditt liv.” Det fick honom att falla ner på golvet i gråt.

– Jag frågade om det här verkligen kan vara Guds vilja. Då kom en annan person i rummet som också började gråta. Jag förstod sedan att det var Jesus. Han sa: ”Jag gråter för att jag tycker om dig. Jag har varit med dig hela tiden.” Sedan sträckte han fram handen mot mig och bad mig följa honom.

Från och med den stunden tog Farag Sadaks liv en ny riktning. Han började må bättre och kunde slutföra sina studier. Han läste Bibeln och bad och hatet och besvikelsen försvann. Även om livet fortfarande rymmer svårigheter och motgångar upplever han dem annorlunda.

– Varje dag sedan dess vet jag att Gud är med mig, säger Farag Sadak.

**“Jag vill ge
barnen mer
skärmtid i
julklapp!”
sa ingen
förälder
någonsin.**

Öka läslusten i jul med en prenumeration på HBL Junior. Ge en smart julklapp som ger läsglädje året om! Vi levererar nyheter för nyfikna barn och unga varannan vecka.

Årets julklapp
till bästa pris!

**HBL
Junior**

3 mån. endast 35 €

6 mån. endast 60 €

pren@
ksfmedia.fi
09 1253500

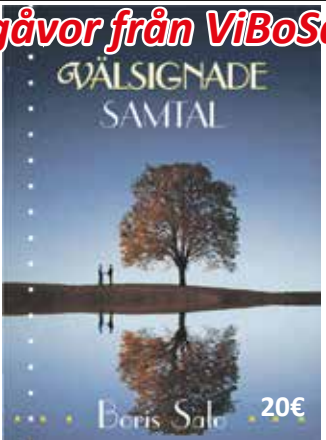
BESTÄLL NU!
hbl.fi/hbljunior

HBL JUNIOR ÄR NYHETSTIDNINGEN FÖR BARN OCH UNGA

Julgåvor från ViBoSa

JAG JOHANNES
UPPENBARELSEBOKEN BERÄTTAD I DAG
ERIK VIKSTRÖM 20€

VÄLSIGNADE SAMTAL
Beris Sale 20€

Presentbok i fyrfärg 20€

VIBoSa

Erik Vikströms högaktuella bok om Uppenbarelsboken. Inspiration och vägledning i det medmänskliga samtalet.

**mer böcker och mer info på www.vibosa.fi,
tel 0504589678**

Har du antikviteter, arvegods, värdelösöre?

- Låt oss sköta försäljningen
- Vi köper även och betalar kontant
- Betjäning på svenska

AB GAMLA KARLEBY AUKTIONSKAMMARE
Folkskolegatan 1, Karleby
Mäklare Raul Pohjonen 044 913 8284

God Jul och Gott Nytt År.

Vi söker butiker i södra Finland.

www.oravaisrokeri.fi
info@oravaisrokeri.fi

SBS TEAM

Diamanthålltagning av högsta kvalitet.
Timanttisahauss ammattitaidolla.

Diamantborrning - Diamantsågning - Golvsågning
Timanttiporaus - Timanttisahauss - Lattiasahauss

Begär en offert redan idag! Pyydä tarjous jo tänään!
040 657 3320 / info@sbsteam.fi

SBS Team Ab - tfn/puh. 050 338 0730
Sofiedahlgatan 23, JAKOBSTAD
Sofialaaksonkatu 23, PIETARSAARI

LOCUS

STOR EFTERFRÅGAN PÅ HYRESLÄGENHETER

1000-tals nöjda kunder kan inte ha föll
Vi står till Er tjänst under hela hyrestiden.

Visste du att vi också tar emot försäljningsuppdrag.
Försäljningen sköter vi alltid finkänsligt och smidigt.

Förmedling med omtanke sedan 1993

Oy N&N Locus Ab Aff [A] tel. (09) 17 17 44
Smedsgatan 13, 00150 Helsingfors www.locus.fi

En skön start på det nya året, en vecka i Andalusien med ljus, rekreation och upplevelser i

Almuñécar 8-15.1.2022

En perfekt start på det nya året med spanska solkustens ljus och grönska, utfärder i Andalusien, boende på snyggt hotell, god mat, vila och gemenskap! Den som har fått två doser vaccin mot Corona kan tryggt och smidigt resa!

Pris: 695 € (enkelrumstillägg ca 130 €). I priset ingår: Flyg med Norwegian Helsingfors - Malaga - Helsingfors, flygskatter, transport från och till flygplatsen i Malaga, logi på 4-stjärniga Bahia Almuñécar 7 nätter i dubbelrum, 7 frukostar och 7 middagar från rikligt buffébord, färdledarens tjänster

Mera information och anmälningar: Kalle Sällström, tfn 050-3562 475, kalle.sallstrom@forsamlingsforbundet.fi. Researrangör: Forsamlingsförbundet
Teknisk arrangör: Göran Sundqvist -Travelpartner

FÖRSAMLINGSFÖRBUNDET r.f. 100 år!

Ge i julklapp en Annorlunda Gåva®

Stipendium till en flicka 25€

Get 30€

**Skaffa en gåva: annorlundagava.fi
020 787 1201**

KUH Kyrkans Utlandshjälp

Samtalet kostar 8,35 cent/samtal + 16,69 cent/min.

MARKNAD

UTHYRES

Snygg etta 28 kvadrat
Mechelingsgatan, Tölö, Hfors.
Lugnt läge. Nyrenoverad
kökvrå m. diskmaskin.
Badrum. 725e/mån. 2 mån.
hyresgaranti. Tel. 050-324
3019/Gunilla

Stiftelsen Lillegården
erbjuder förmånliga
pensionärsbostäder
(cirka 30 m2) i Nordsjö,
Hfors, ej serviceboende.
0505903780 tis-to
kl. 10-12.

Etta 20 m2 i Åbo centrum.
Hyra 480 e/mån plus
vattenavgift 25 e/mån.
Ledig genast. Tel. 045
2324584 email:
blindstr@gmail.com

Din marknadsannons
lämnar du enklast in
via vårt webbverktyg
som finns på
www.kyrkpressen.fi.
Priset är 4,50€ per rad.
För annonser som läm-
nas in per telefon på
nummer 040 831 6614
eller via epost till adressen
annons@kyrkpressen.fi
tillkommer en service-
kostnad på 5€.

STENHUGGERI LEVANDER

- nya gravstenar
- gravering
- borttagning av gravsten
- återmontering av gravsten
- förgyllning/försilvring
- rätning
- slipning

EN MINNESVÄRD VISAR
VÖRDNAD OCH VÄRDIGHET
Rönnebackav. 32 A
00710 Helsingfors
tel.09 387 6284

Välkommen till Tunaberg!

På vårt seniorhem kan du bo bekvämt och bekymmersfritt med
eller utan skräddarsydd service just för dig. Vi har även fräscht möblerade
hyresbostäder för kortvarigt boende samt ett mysigt gästrum om dina
vänner vill övernatta. Karins kök tillreder läcker husmanskost och vill du
unna dig ett glas vin eller en konjak till kaffet så går det bra.

Vår härliga personal är proffsig och vi talar alla svenska.
Välkommen onsdagar kl 14 på kaffe och bulle. Rundvandring och info.
Eller ring vår verksamhetsledare Annika von Schantz, tel 040 537 0376.
Framnäsängen 4, Esbo. www.winbergs.fi

VÅR ERFARENHET - ER TRYGGHET

Med omsorg och omtanke om Er
Begravningsbyrå

Marjamäki

Även gravstenar m.m.

Herrholmsgatan 14, Jakobstad. Tfn 06 723 1730 dygnet runt

info@begravningsbyramarjamaki.fi

Finlands Begravningsbyråers Förbund
auktoriserad begravningsbyrå

Vad varje nära anhörig borde veta?

Fritt informationspaket samt kostnadskalkyl hos oss

ESBO BEGRAVNINGSBYRÅ

Esbo centrum | Esboplatsen 7

Tel (09) 7002 4828 | info@espoonhautautoimisto.fi

www.espoonhautaus.fi

När döden berör, står vi hos Lexly till din tjänst.

Bouppteckning och arvskifte
tillförlitligt och med medkänsla.

Gratis
samtal med
vår jurist

010 3379 150

lexly.fi

LEXLY
LAW MADE EASY

Barman Anders FMA

- * Diamantborrning och sågning
- * All byggnadssanering

040 728 7339

Rosenlundsvägen 83, 10710 Snappertuna

MED FINKÄNSLIG SAKKÄNNEDOM FRÅN ÅR 1945

BEGRAVNINGSBYRÅ

ARMAS BORG & Co Ab

Annegatan 12 00120 HELSINGFORS

www.arnasborg.fi

Tel 612 9890

Jour 0400 977 000

Blomsteraffär
Begravningsbyrå

Fant

Interflorattjänster
från oss

Öppet

må-fr 9.00 - 17.00 lö 9.00 - 14.00
Självbetjäningen öppen till kl 21.00

Centrumvägen 3, Smedsby

Blombutiken: 06-322 2544 Begravningsbyrå: 06-322 2744 • 050 313 8142
www.begravningsbyrafant.fi • begravningsbyrafant@netikka.fi

SENIORHÅLLPLATS- SAMTAL I FÖRTROENDE

HelsingforsMissions Seniorhållplats
erbjuder över 60-åringar professionellt
ledda terapeutiska diskussionsgrupper.
I grupperna kan du diskutera personliga
frågor i förtroende. Grupperna är
avgiftsfria.

Grupperna startar i januari på distans
och i Helsingfors. Gruppträffarna räcker
1,5 h och hålls en gång per vecka, 15
gångar. Förutom gruppleddaren deltar
5-8 personer.

Mer information samt kontakt:

Tfn. 045 881 9743 eller
seniorhallplats@helsinkimissio.fi

NÅ 75 000
HUSHÅLL I
SVENSKFINLAND
MED EN ANNONS!

KP
KYRKPRESSEN

www.kyrkpressen.fi

Konfirmandundervisning

Välkommen till Skriban (om du passar in i våra boxar)!

Jagläser info-brevet, Matteusskriba, som min sons församling sänt till min son. I info-brevet står det:

”Under det år du fyller 15 år (eller senare) har du möjlighet att få konfirmandundervisning och bli konfirmerad ...” Sedan räknas olika alternativ upp: ”skribaläger, stadsskriba och privatskriba”.

Jag drabbas, så som så många gånger förut, av utanförskap, ensamhet och sorg. Min son fyller 15 år nästa år och precis som de flesta andra föräldrar har jag också börjat fundera på skriftskola och konfirmation.

Vad är då problemet? Problemet är att min son har en intellektuell funktionsnedsättning och därmed inte kan ta del av något av dessa alternativ. De flesta föräldrar, vars barn kan ta del av ”normal” skriftskola, behöver inte ägna så mycket tid

åt det här. Vi vars barn inte kan ta del av något av alternativen behöver fundera, reagera och agera. Jag har senare fått tips i en föräldragrupp om att det finns en så kallad omsorgspräst som arrangerar skriftskola för personer med intellektuell funktionsnedsättning. Jag ska fortsätta korrespondensen med honom.

Jag vill ändå ge synlighet åt det här och göra en anmärkning till Matteus församling. Jag får känslan att församlingens självupplever att den inkluderat alla medlemmar i ifrågasvarande åldersgrupp genom att erbjuda flera alternativ. För mig känns det att min son och alla de andra söner och döttrar i liknande situation blivit exkluderade och utelämnade. Min son är inte den första församlingsmedlemmen som inte kan ta del av ”normal” skriftskola. Kunde vi inte ens en gång ha blivit

serverade information, omtanke och en känsla att vi är synliga och inkluderade?

MONICA BJÖRKELL,
Helsingfors

SVAR:**Bästa Monica!**

Det är mycket ledsamt att du, som du själv uttrycker det, ”drabbas, så som så många gånger förut, av utanförskap, ensamhet och sorg” på grund av det inbjudningsbrev till skriftskolan som har sänts till er från vår församling. Det är naturligtvis viktigt att din son och du, liksom alla andra ungdomar och föräldrar som får brevet, skall känna er välkomna, sedda och inkluderade. Om detta inte sker måste vi självklart se över hur vi uttrycker oss i inbjudan. Det är alltså en viktig fråga du tar upp och det tackar vi dig för!

Du skriver själv att vi har

räknat upp alternativen för olika skriftskolor som vi kan ordna i församlingen. Förutom lägren på Lekholm ordnar vi stadsskriba eller privatskriba.

Klipp ur brevet: ...”Stadsskriban är ett alternativ för dejsom av olika anledningar inte kan eller vill vara med på ett läger. Stadsskriban samlas vardagskvällar (ibland söndag förmiddag) under vårterminen. Den som vill är välkommen att delta i ungdoms- och skribaweekenden på Lekholm 20–22.5.2022.”

Angående privatskriban står det i brevet:

”Om du helst läser på egen hand och diskuterar det lästa med en vuxenledare (live eller via chat), så är privatskriban något för dig. Du får läsa lite i en bok och se lite filmer för att kunna besvara frågor. Konfirmationen kan ske tillsammans med någon grupp eller enskilt.”

Med dessa exempel vill vi visa att vi är flexibla och ordnar skriftskola också för de ungdomar som har specialbehov. Specialbehoven kan vara av många olika slag och vi har alltid ungdomar som behöver få anpassad skriftskola av något slag.

Utöver detta finns alltså en omsorgspräst som är anställd av Kyrkostyrelsen, och han ordnar också skriftskolor. Detta har vi inte nämnt om i vårt brev, men genom ett telefonsamtal till de ansvariga konfirmandledarna kunde också denna information ha getts.

Vi hoppas att en lämplig form av skriftskola kan ordnas för din son och står gärna till tjänst.

Med vänlig hälsning

HELENE LILJESTRÖM
tf kyrkoherde i Matteus församling

Bibeltolkning

Vad säger Paulus egentligen om kvinnan?

Det har presenterats många tolkningar av apostel Paulus ord i 1Tim 2:15 ”[Kvinnan] skall bli räddad genom sitt moderskap om hon lever ett ärbart liv i tro, kärlek och helgelse”.

Man kan förstå ta orden så som de är skrivna i översättningen: kvinnans frälsning är villkorlig. Men detta stämmer dåligt överens med det som vi vet av Paulus. Paulus lär konsekvent att det enbart är genom Jesus som vi blir frälsta. Det var också Luthers stora

upptäckt att vi blir frälsta genom nåden, inte genom våra gärningar.

Är då Paulus ord förfallskade och skrivna av någon annan i syftet att få bättre genklang? Äktheten i Timoteusbrevet har diskuterats. Dessutom har kyrkan ju varit benägen att i stället för evangelium förkunna lydnad. Då sker det lätt att man vinklar översättningen att stöda det.

Paulus använder inte ordet ”om” i syftet att ställa villkor, utan för att mar-

kera argument i en logisk deduktionskedja: ”Om och när det nu är så här, då gäller också detta.” Som jude vet han att Gud skapade både man och kvinna till sin avbild (1Mos 1:27). Som romersk medborgare vet han att detta är inget argument för icke-judar. Han upprepar därför för Timoteus flera, för gemene man förståeliga argument som bevisar att kvinnan också är en människa och därför delaktig av frälsning. Paulus talar alltså om kvinnans vä-

sen i allmänhet, inte om huruvida någon enskild kvinna blir frälst eller inte.

Det självklara biologiska argumentet kommer först. Varje man är född av en kvinna, vilket bevisar att både man och kvinna är människor – alldeles som hingst och sto båda är hästar eller bagge och tacka båda är får. Kvinnan kan leva ett ärbart liv, vilket bevisar att hon är en moralisk varelse. Kvinnan kan också tro evangelium. Kvin-

nan kan älska, vilket betyder att hon är ett högre väsen till skillnad från djuren. Och till sist intygar han att kvinnan kan bli delaktig av den Heliga Anden.

Om kvinnan också till alla dessa icke-biologiska egenskaper är likadan som en man, är slutsatsen att kvinnan och mannen båda är människor och likvärdiga inför Gud. Som Paulus också konstaterar detta faktum i Gal 3:28.

KIRSTI RIIPOLA, Nagu

JULKLAPPSTIPS

FRÅN FONTANA MEDIA

En dag full av hopp

– 100 andakter

Kloka, medmänskliga, djupa. Den här boken samlar finlandssvenska radioandakter från de senaste tio åren. Här finns texter för olika tider och högtider, liksom texter som kan lysa upp en alldeles vanlig dag!

Inb. 28,90

*"Nåd är som en ny gryning efter en lång inre natt.
Den är som en famn att komma till efter att dagen är slut."*

Janne Kütimaa, ur boken

Medverkande:

Amanda Audas-Kass, Björn Vikström, Karin Erlandsson, Gunnar Särs, Hilka Olkinuora, Hans Växby, Katarina Gäddnäs, Bo-Göran Åstrand, Cecilia Forsén, Sofia Torvalds, Fred Wilén, Pamela Granskog, Erik Vikström ... och många fler!

JOHN VIKSTRÖM

Det handlar om frihet

– Tankar under åren som emeritus

Tanken om frihet har kännetecknat John Vikströms livsyn genom alla år. I den här boken samlas texter och tal från de senaste två decennierna. Det är texter som utmanar, som inspirerar och tröstar.

Hft. 26,90

PETER KANKKONEN

Hästprästen

Peter Kankkonen beslöt sig tidigt för att bli präst. Nästan lika tidigt kom passionen för hästar in i bilden. I sin humoristiska självbiografi delar han frikostigt med sig av människomöten och anekdoter ur ett långt och händelserikt prästliv.

Hft. 25,90

MONICA VIKSTRÖM-JOKELA & HELI PUKKI

Hurdan är himlen?

Barn har ofta frågor om döden och om himlen. Berättelsen i den här boken kan vara till hjälp i det samtalet. Boken riktar sig till barn i åldern 4-9 år.

Inb. 24,50

CHRISTA MICKELSSON

Ett blodkärl som brast

Bara 33 år gammal drabbas journalisten och tvåbarnsmamman Christa Mickelsson av en massiv hjärnblödning. Då hon vaknar upp på sjukhuset är hon förlamad på högra sidan och alla orden är borta.

Hft. 24,90

Finns nu också som e-bok!

Marthas kokbok

Den finlandssvenska matklassikern är ständigt aktuell. Här hittar du välbeprövade recept som skomakarlax, kålrotslåda, pumpnicklar och mycket mera. Ett måste i varje hem!

Inb. 32,00 €

Dagens Lösen 2022

Ord som lyser upp din dag! Den lilla boken innehåller bibeltexter och en kort vers eller reflektion för varje dag i året.

Hft. 10,00

Fler böcker hittar du på **www.fontanamedia.fi**

f Fontana Media